

AR 2013 Årsredovisning

"Att vara bäst på att vara kommun är att vara bra i alla grenar."

Ekonomin är i balans och alla verksamheter visar ett gott resultat. Kommunstyrelsens ordförande Mats Gerdau och stadsdirektör Lena Dahlstedt kan se tillbaka på ett framgångsrikt 2013.

När Mats Gerdau tillträdde som kommunstyrelsens ordförande 2013 hade han tre prioriterade områden: ordning och reda i ekonomin, fortsatt hög kvalitet i verksamheterna och stadsutveckling.

– Det har varit ett händelserikt år och min bild är att allt har fungerat väldigt bra. Jag vill särskilt lyfta fram visionsarbetet kring vår stadsutveckling som varit inkluderande och lekfullt. Och så förstås överenskommelsen om tunnelbana till Nacka som blev kronan på verket!

Ekonomin är grunden för utveckling

Mats är jättenöjd över 2013 års ekonomiska resultat:

– En god ekonomi är grunden för att vi ska kunna leverera en bra verksamhet. Vi ska använda skattepengarna effektivt och hålla en hög kvalitet i det vi gör.

De närmaste femton åren ska Nacka fördubbla sin tillväxttakt och bygga stad. Om det blir problem i världsekonomin kan det dock bli tufft.

– Vi är beroende av hur det går för Sverige och världen. En viktig insikt är att vi lever på antalet arbetade timmar. Om fler blir utan arbete slår det direkt mot kommunens ekonomi och därför är hög sysselsättning otroligt viktigt, säger Mats.

Vi tror på medarbetare och Nackabor

2013 hamnade Nacka på fjärde plats i listan över de bästa näringslivskommunerna. Vi blev årets återvinningskommun och våra skolresultat låg bland de bästa i landet.

– Jag är stolt över att vi har lyckats i så många grenar och jätteglad över att alla har bidragit. Att vara bra på alla delar, det är att vara bäst på att vara kommun, säger Lena som under året haft särskilt fokus på att utveckla ledning och styrning.

Nyckeln till framgångarna är just en tydlig styrning med tydliga mål och en långtgående delegation; "Att vi tror på folk", som Lena säger när hon beskriver Nackas grundläggande värdering:

 Det är viktigt att uppmärksamma det som är bra och så har vi kastat ut Jante ifrån Nacka. Vi har också en stor tillgång i våra fantastiska Nackabor som är med och engagerar sig på olika sätt.

Vad kan Nackaborna förvänta sig framöver?

Stadsutvecklingen kommer fortsätta att vara i fokus de närmaste åren. Mycket kommer att hända på västra Sicklaön men även i Älta, Jarlaberg, Fisksätra och Boo. En utmaning blir att försöka se till att byggtiden blir så friktionsfri och positiv som möjligt.

Sommaren 2015 ska bron till Kvarnholmen vara färdigställd och våren 2014 öppnar Hamn, Sveriges första slagfältsmuseum.

- Hamn kommer att bli ett spännande besöksmål. Museet har ett bra läge, en fin interaktiv utställning, restaurang och så kan man ta båten dit, berättar Mats.
- Nackaborna kan också förvänta sig fler e-tjänster och bättre och snabbare service, säger Lena och poängterar att det ska vara enkelt och smidigt att ta kontakt med Nacka kommun.

Läs mer på sidan 27

Nacka 3	3:e bästa	
fritidsko	ommunen	
i länet	Läs mer på sidan 40	6

"Att vara bäst på att vara kommun är att vara bra i alla grenar."2
Politisk styrning och organisation6
Nacka organiseras för öppenhet och mångfald7
Förvaltningsberättelse8
Omvärldsanalys8
Ekonomiskt resultat 2013 – finansiell analys9
Historiskt beslut om T-bana till Nacka12
Uppföljning av övergripande mål14
Framåtblick21
Kommunens medarbetare22
Nackas verksamheter25
Förskola och skola25
Kommunala produktionen av förskola och skola29
Social omsorg och stöd33
Överförmyndarverksamheten37
Kommunala produktionen av omsorg och stöd38
Arbete och näringsliv40
Fritid44
Naturen46
Kultur48
Miljö och stadsbyggnad50

Framsida: kollage-illustration Christian Rydberg. Foto: Håkan Lindgren, Ryno Quantz, Ann Thafvelin, David Relan, LG Nilsson Jan Johasson.

Läs mer på sidan 12

+84 miljoner

Läs mer på sidan 9

Gator, vägar, parker, vatten och avfall52
Brandförsvaret55
Fastigheter och mark55
Kommunstyrelsen58
Fördjupad ekonomisk analys och räkenskaper59
Årets resultat59
Finansiella nyckeltal61
Nettoinvesteringar62
Viktiga händelser efter årets slut64
Intern kontroll64
Nackakoncernen64
Resultaträkning65
Balansräkning65
Kassaflödesrapport67
Investeringssammanställning67
Driftredovisning68
Tillämpade redovisningsprinciper69
Noter70

1550 nya Nackabor

Läs mer på sidan 8

8 av 10 medarbetare är stolta över sitt arbete

Läs mer på sidan 22

Politisk styrning och organisation

Styrmodellen i kommunen utgår från kommunfullmäktiges vision om öppenhet och mångfald samt grundläggande värdering om respekt för människors kunskap, förmåga och vilja att ta ansvar. Kommunen har fyra styrprinciper och en mål- och resultatstyrningsmodell med åtta övergripande mål.

Grundläggande värdering

Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – samt för deras vilja att ta ansvar

Fyra styrprinciper

- Särskiljande av finansiering och produktion
- Konkurrens genom kundval eller upphandling
- Konkurrensneutralitet
- Delegera ansvar och befogenheter till lägsta effektiva nivå

Mål och- resultatstyrning

- Åtta övergripande mål
- Strategiska mål och nyckeltal
- Löpande uppföljning och utvärdering
- Årsbokslut och tertialbokslut till fullmäktige

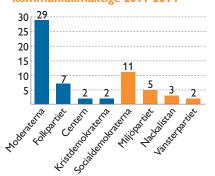
Visionen och värderingen ska genomsyra allt som görs i kommunen och varje beslut som fattas, vare sig det handlar om övergripande frågor som samhällsplanering eller möte mellan personal i hemtjänsten och den enskilde medborgaren.

Varje nämnd analyserar och utvärderar måluppfyllelse av strategiska mål, utfall av nyckeltal och vidtagna åtgärder. Varje nämnd gör årligen en väsentlighets- och riskanalys där väsentliga områden identifieras. Målnivåerna sätts också för nyckeltalen, vilka beslutas av nämnden själv. De strategiska målen och nyckeltalen följs upp och åtgärder sätts in om målnivåerna inte är uppfyllda.

Så organiseras kommunen

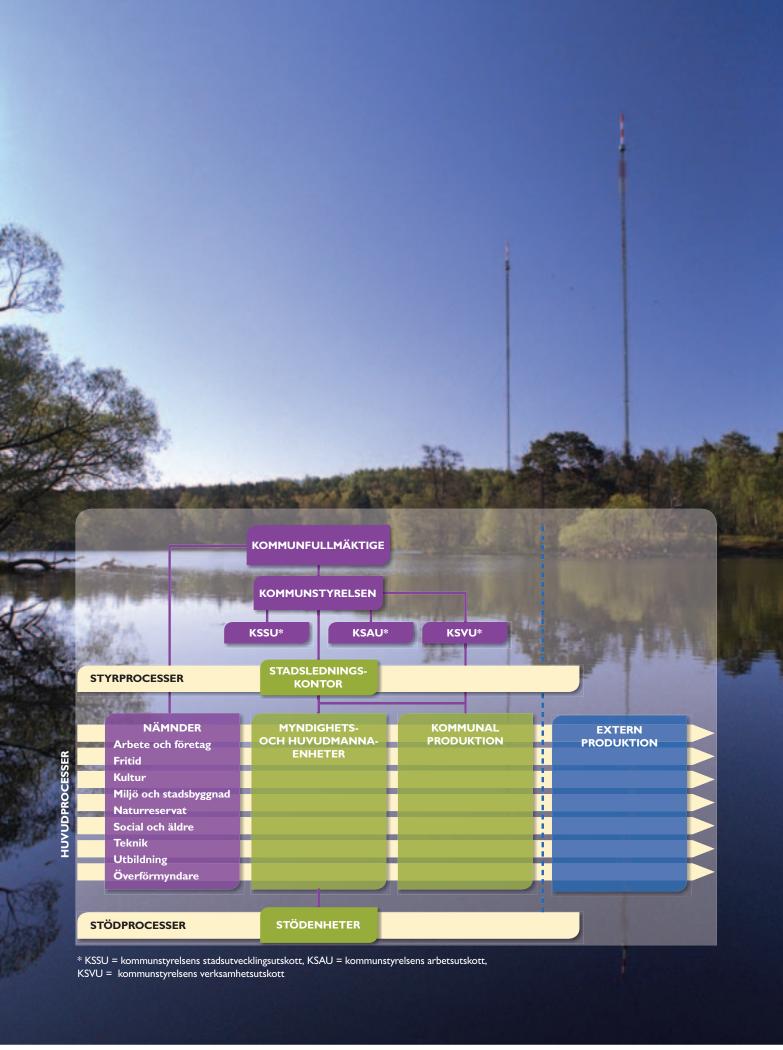
Vårt arbete börjar hos de politiska organen där Nackabornas politiska företrädare sätter upp mål för vad kommunen ska uppnå och prioriterar hur pengarna ska fördelas. De följer också upp att servicen till Nackaborna och samhällsutvecklingen lever upp till dessa mål och prioriteringar.

Figur. Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2011-2014

Nacka kommun finansierar produktion av de tjänster och den service, till exempel skola och äldreomsorg, som Nackaborna har rätt till. Tjänsterna och servicen utförs av den som på bästa sätt kan erbjuda det Nackaborna vill ha. Det kan till exempel vara kommunens produktionsverksamhet eller ett företag, förening eller kooperativ. Kommunens produktionsverksamhet består av området förskola, fritid och skola (FSS) respektive verksamhetsområdet sociala stödresurser (VSS).

Kommunens organisation består också av myndighets- och huvudmannaenheter som ser till att de politiska organen får veta det de behöver för att fatta beslut. De planerar och fattar också myndighets- respektive tillsynsbeslut om till exempel bygglov och utskänkningstillstånd. Myndighets - och huvudmannaenheterna samspelar också så att de politiska besluten blir verklighet för dem som lever, verkar och vistas i Nacka. Dessutom finns stödenheter som arbetar med frågor som exempelvis personal, ekonomi och kommunikation.

Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys

Stockholm fortsätter att växa

Befolkningstillväxten i Sverige under 2013 var den största sedan 1946. Invandringen var den största hittills, vilket berodde på oroligheterna i bland annat Syrien och Somalia. Av Sveriges befolkningstillväxt på nästan 90 000 personer under 2013 stod tillväxten i Stockholms län för nästan 40 procent, med en tillväxt på 36 000 personer. Befolkningstillväxten har varit hög i Stockholms län de senaste åren, med en årlig tillväxt på drygt 36 000 personer i snitt. Den höga befolkningstillväxten har främst berott på att många flyttar till Stockholm från andra länder och att det föds många barn. Endast en mindre del av befolkningstillväxten har berott på att människor flyttar till Stockholm från andra delar av Sverige.

Välkomna 1 550 nya Nackabor

Nacka tillhör en av de kommuner som växer mest i landet och i länet. Den senaste fem- och tioårsperioden har Nacka vuxit mest i länet – undantaget Stockholms stad – i absoluta tal och Nacka är en av de fem kommuner i länet som vuxit mest procentuellt. Bostadsbyggandet i kommunen har den senaste tioårsperioden legat på ungefär 500 bostäder i snitt per år.

Under 2013 ökade folkmängden i Nacka med 1 550 personer, från 92 870 till 94 420 personer. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 1,7 procent. Flyttnettot var drygt 900 personer. Ungefär 500 av dessa var personer som flyttade till Nacka från ett annat land, 300 flyttade från en annan kommun i Stockholms län och 100 personer flyttade från andra län. 1 200 barn föddes och 600 personer avled under året.

Ett lägre barnafödande i kombination med en lägre inflyttning under de senaste tre åren (som beror på att antalet nya bostäder varit relativt lågt) har lett till att de yngsta barnen har minskat i antal under de senaste två åren. Detta har lett till att trycket på förskolorna i Nacka minskat efter några år med ett mycket högt tryck.

Ekonomiska läget i omvärlden stabiliserades

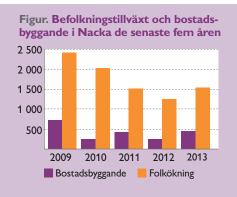
I USA har det skett en återhämtning av ekonomin under 2013 och den finansiella situationen i euroområdet har stabiliserats. I euroområdet vände tillväxten uppåt under andra kvartalet 2013, efter en lång period med vikande BNP.

Återhämtning i svensk ekonomi under slutet av året

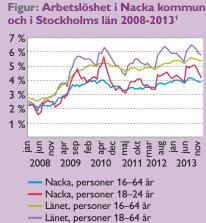
Även om läget i svensk ekonomi varit betydligt stabilare än på många håll i världen har tillväxten i svensk ekonomi varit svag under de senaste två åren. Återhämtningen som förväntades ske under 2013 dröjde och först under sista kvartalet blev det något bättre fart i svensk ekonomi i form av ökad export och ökade investeringar. Arbetslösheten har legat på en hög nivå senaste åren, i snitt på 8 procent under 2012 och 2013. Den toppade första kvartalet 2013, då den låg strax över 8 procent. Trenden under senare delen av 2013 var nedåtgående.

I Nacka kommun ligger arbetslösheten lägre än landet och länet

¹ Visar andelen personer av befolkningen totalt som är inskrivna på Arbetsförmedlingen, endera som öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd. Källa: Arbetsförmedlingen.

men följer utvecklingen. I december 2013 var ungefär 2 300 Nackabor arbetslösa (inskrivna på Arbetsförmedlingen) och antalet låg kring den nivån hela året.

Tillfälliga tillskott stärker kommunernas resultat

Trots en svag utveckling av svensk ekonomi de senaste två åren har kommunernas resultat sammantaget varit gott. Kommunernas resultat 2013 var 15,7 miljarder kronor, vilket är ett mycket starkt resultat och innebär en god ekonomisk hushållning i kom-

munsektorn. För andra året i rad var återbetalade försäkringspremier från AFA Försäkring en starkt bidragande orsak till de goda resultaten. Återbetalningen från AFA Försäkring 2013 till kommunerna var sammanlagt 8 miljarder kronor.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) framhåller att utöver AFAåterbetalningen så beror det goda ekonomiska resultatet för kommunerna på en god budgetdisciplin och återhållsamhet med kostnader.

Under 2013 växte skatteunderlaget lite långsammare än den historiska trenden. SKL:s prognos för 2014 är en ungefär lika stor ökning av arbetade timmar som 2013 och lite större lönehöjningar, vilket betyder att lönesummans bidrag till skatteunderlaget tilltar. Men ändå avtar skatteunderlagstillväxten något under 2014 främst till följd av att den automatiska balanseringen av allmänna pensioner bidrar till att pensionen sänks för många pensionärer. År 2015–2016 väntas större ökningar av skatteunderlaget.

Kommunens ekonomiska resultat 2013 – finansiell analys

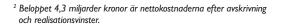
Kommunens ekonomiska resultat 2013 var bra – bättre än budget och bättre än 2012. De allra flesta nämnder hade en budget i balans eller bättre och läget för de finansiella nyckeltalen som visar ekonomins långsiktiga bärighet har förbättrats. Nedan följer en kort genomgång av kommunens och koncernens ekonomi 2013. En längre beskrivning finns i avsnittet med en fördjupad ekonomisk analys och räkenskaper.

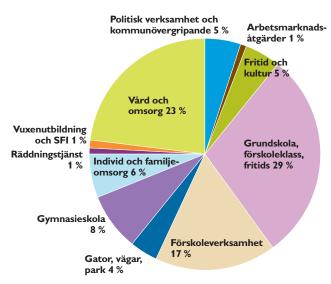
Vad användes skattepengarna till?

Nacka kommuns verksamheter kostade 2013 sammanlagt ungefär 4,3 miljarder kronor². Den allra största delen av kommunens verksamhet finansieras av skattemedel. Kommunens intäkter består också av olika avgifter och taxor samt ett antal statliga bidrag. Här visas hur pengarna användes år 2013.

Årets resultat positivt

Nacka kommun redovisade 2013 ett positivt resultat med 84 miljoner kronor, vilket är 13 miljoner kronor bättre än budgeterat. Förklaringarna till det goda resultatet för 2013 är flera. Skatteintäkterna

blev 13 miljoner kronor bättre på grund av god tillväxt och ökande befolkning. En annan förklaring är att finansnettot blev hela 41 miljoner kronor lägre. Detta beror till största del på att kommunen betalat lägre räntor på sina lån än budgeterat och på ökad utdelning. I stort sett har alla nämnder resultat som är lika med eller bättre än budgeterat.

Flera stora jämförelsestörande poster ingår i årets resultat. Den största är återbetalningen av sjukförsäkringspremier på 45 miljoner kronor som inbetalades 2005 och 2006. En annan stor jämförelsestörande kostnad är höjning av pensionsavsättning till följd av ändrad diskonteringsränta, vilket belastar resultatet med 39 miljoner kronor.

År 2012 var årets resultat 123 miljoner kronor. Det som lyfte resultatet då var en stor tomträttsförsäljning på nästan 90 miljoner kronor. År 2013 var realisationsvinster från markförsäljningen lägre – 21 miljoner kronor, det vill säga endast 25 procent av årets resultat. Det innebär att det underliggande resultatet förbättrades 2013.

Balanskravsresultatet 69 miljoner kronor bättre än 2012

Kommunens intäkter ska vara större än kostnaderna enligt kommunallagen. Detta krav kallas balanskravet och resultatmåttet balanskravsresultatet visar hur kommunen har levt upp till detta mål. För att ta fram balanskravsresultatet så dras vissa jämförelsestörande poster bort från årets resultat. Försäljning av anläggningstillgångar och försäljning av tomträtter och övrig mark ingår exempelvis inte i balanskravsresultatet.

Årets balanskravsresultat blev

Figur. Olika resultatmått de senaste fem åren

Miljoner kronor	2009	2010	2011	2012	2013
Årets resultat	157	125	-54	123	84
Balanskravsresultat	71	93	-28	33	102
Resultat exkl. reavinster	71	93	-57	33	64

Driftredovisning, mnkr	2013			2012
	Netto	Årsbudget	Avvikelse	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-174	-121	-53	-97
Arbets- och företagsnämnden	-95	-93	-2	5
Fritidsnämnden	-128	-131	3	1
Kulturnämnden	-120	-126	6	4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-25	-25	0	-1
Naturreservatsnämnden	-9	-9	0	-1
Social- och äldrenämnden	-1 258	-1 246	-12	47
Södertörns brandförsvarsförbund	-30	-30	0	0
Tekniska nämnden	-155	-155	0	-11
Avfallsverket	-6	-2	-4	-2
Gata, väg, park	-159	-153	-5	11
VA-verket	9	0	9	-20
Utbildningsnämnden	-2 283	-2 311	28	14
Överförmyndarnämnden	-6	-6	0	0
Summa nämnder	-4 283	-4 253	-30	-37
Finansförvaltningen	4 367	4 324	42	137
Årets resultat	84	71	13	100

^{*} i avvikelsen för kommunstyrelsen ingår kostnader på 24 mnkr för exploateringsprojekt som ej lett vidare. Avvikelse mot budget exkl. dessa är 13 mnkr.

De flesta nämnder och verksamheter hade utfall enligt budget

Budgetföljsamheten förbättrades jämfört med de senaste åren och de allra flesta nämnder hade budget i balans eller överskott. Det sammantagna resultatet för nämnder och verksamheter var dock fortfarande negativt. Lokalenheten hade ett underskott på 19 miljoner kronor och den kommunala produktionen av förskola och skola samt sociala stödresurser redovisade ett sammanlagt underskott på 13 miljoner kronor. Den egna produktionen av förskola och skola lyckades dock minska underskottet drastiskt, från 41 miljoner kronor 2012 till 5 miljoner kronor 2013.

I tabellen ovan ingår underskott för lokalenheten och den kommunala produktionen i kommunstyrelsens underskott på 53 miljoner kronor.

102 miljoner kronor, vilket var 32 miljoner kronor bättre än budget. År 2012 var balanskravsresultatet 33 miljoner kronor och en stor förbättring har alltså skett. Det beror bland annat på att skatteintäkterna blev högre 2013, räntekostnaderna för lån blev lägre och att nämndernas och verksamheternas underskott blev lägre än 2012.

Nacka kommun avsätter 41 miljoner kronor av årets balanskravresultat till resultatutjämningsreserven. Nivån motsvarar tidigare beslutad avsättning. Det är den del av årets resultat som överstiger 1 procent av skatter och bidrag.

Investeringar för 570 miljoner kronor

Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 570 miljoner kronor, vilket motsvarar 6 000 kronor per invånare. Störst investeringar genomfördes inom gata, väg, park och mark med 470 miljoner kronor. De största projekten var:

- Kvarnholmsförbindelsen som förbinder Kvarnholmen och Nacka centrum.
- Älgö förnyelseområde med 540 fastigheter med höjd standard på VA och avlopp samt vägar,
- Program för Nacka bygger stad,
- Nacka sportcentrum

Den genomsnittliga investeringsnivån den senaste femårsperioden har varit 580 miljoner kronor.

Något förbättrad nettokostnadsandel

Nettokostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader. En lägre nettokostnadsandel betyder omvänt ett högre resultat, vilket kan användas till att finansiera investeringar.

Målet är att kommunen ska ha en nettokostnadsandel på 97,5 procent. År 2013 uppgick nettokostnadsandelen till 98,7 procent, en förbättring jämfört med året innan på 1,6

procentenheter. Det betyder att under år 2013 har intäkterna överstigit de löpande kostnaderna, men målet uppnås inte fullt ut.

Högre självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden beskriver hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansieras av egna medel, det vill säga vilken andel som inte upplånas. Det räknas fram genom att dividera årets resultat (plus avskrivningar) med nettoinvesteringarna.

Självfinansieringsgraden år 2013 var 56,2 procent, en förbättring jämfört med året innan då den uppgick till 54,8 procent. Orsaken är bättre resultat och lägre investeringstakt. För perioden 2011–2013 var motsvarande siffra 42,0 procent.

Soliditeten förbättrad

Kommunen har som mål att förändringen av soliditet inklusive ansvarsförbindelse (betalningsberedskap på lång sikt) ska vara positiv. Soliditeten mätt på detta sätt var 8,8 procent 2013 (8,7 procent 2012). Det innebär att målet uppfyllts. Soliditeten behöver fortsätta att förbättras.

Låneskulden ökade mindre än planerat

Låneskulden ökade mindre än planerat, från 1,8 till 1,9 miljarder kronor. Detta beror på att investeringstakten var lägre än planerat. Kommunen har under året börjat låna med certifikat vilket medfört lägre räntenivåer.

Ränterisk och kreditrisk

Snitträntan är fortsatt stabil med en större andel fast ränta och mindre förändringar i den rörliga räntan.

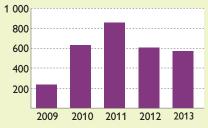
Räntebindningen ligger fortsatt nära den övre delen av finanspolicyn som är 1–3 år. Närmare 50 procent förfaller inom ett år.

Risken för att kommunen inte ska få tillgång till finansiering är marginell, trots att bankerna har blivit alltmer restriktiva. Risken handlar i större grad om vilken marginal som kommunen ska betala för att låna, vilket har ökat väsentligt åren efter finanskrisen. Enligt policyn bör maximalt 50 procent av kapitalet förfalla inom ett år. Vid årsskiftet 2013 var motsvarande värde 58 procent.

Positivt resultat i koncernen

Stadshuskoncernen omfattar Nacka stadshus AB och dess två helägda dotterbolag Nysätra fastighets AB och Nacka energi AB samt Nacka energis dotterbolag Nacka energi försäljnings AB. Årets resultat i den sammanställda redovisningen uppgår till 80 miljoner kronor.

Historiskt beslut om T-bana till Nacka

Nacka är en attraktiv kommun att bo i och fler personer ska ha möjlighet att flytta till Nacka. Regeringen tillsatte 2013 Stockholmsförhandlingen med uppdraget att säkerställa att tunnelbanan snabbt byggs ut samordnat med en ökad bostadsbebyggelse för största möjliga samhällsekonomiska nytta. Förhandlingarna resulterade i en principöverenskommelse om utbyggnad av tunnelbana till Nacka, Arenastaden och Barkarby samt att blå linje byggs ut till Gullmarsplan och kopplas samman med grön linje. I överenskommelsen ingick att kommunerna ska se till att det uppförs 78 000 nya bostäder i tunnelbanans närområde fram till år 2030.

För Nackas del innebär det att tunnelbanan förlängs från Kungsträdgården till Nacka Centrum. På sträckningen mot Nacka kommer det att bli stationer vid Sofia, Hammarby kanal, Sickla, Järla och Nacka Centrum.

Överenskommelsen om t-bana gör det möjligt att skapa en attraktiv stad i Nacka. Med tunnelbanan kan det byggas nya bostäder och arbetsplatser samtidigt som problem med trängsel och trafik kan lösas. Överenskommelsen innebär också åtaganden. Exempelvis ska kommunen delfinansiera utbyggnaden av t-banan. Utgångspunkten är dock att detta ska täckas av framtida exploateringsintäkter.

Tack Nackabor för era visioner om framtidens stad

Under de senaste decennierna har bebyggelsen mellan Stockholm och Nacka vuxit mer och mer samman. Många bostäder och arbetsplatser har Figur: T-banans stäckning i Nacka

kommit till och områden börjar växa ihop. Nacka kommun vill fortsätta denna utveckling genom att bygga en blandad, tät och levande stad på västra Sicklaön. Ett brett arbete inleddes därför under 2013 för att forma en gemensam bild av vad som menas med en tät och blandad stad.

Många Nackabor har drömt och diskuterat stadsutveckling med politiker och tjänstemän i visionsverkstaden som genomfördes i Sickla köpkvarter och Nacka Forum under hösten. Kommunen har träffat elever, seniorer, företagare, förtroendevalda, tjänstemän och föreningsmedlemmar och tagit del av deras framtidsdrömmar och synpunkter. Över 5 000 Nackabor engagerades.

Vision för staden i Nacka stad – nära och nyskapande

Resultatet av visionsverkstaden sammanfattas i en vision som ska vara

inspirerande och vägledande när staden byggs. Visionen är: nära och nyskapande:

- Här är det nära till allt mötesplatser, natur och kultur – stadens puls, lugna platser och varandra
- Här är det enkelt att leva och arbeta
   att gå, cykla och åka kollektivt
- Här får du möta det oväntade en mångfald av arkitektur, uttryck och människor – med ett aktivt liv mellan husen
- Här skapar vi en levande och hållbar stad för alla – där det kuperade landskapet, vattnet och platsens historia ger staden karaktär
- Här utvecklar vi staden i samspel med andra – tänker nytt, långsiktigt och innovativt.

Staden i Nacka växer redan fram

Parallellt med dessa stadsutvecklingsaktiviteter så har vi under 2013 bland annat arbetat fram program-

men för Planiaområdet och Nacka strand. Arbete pågår även med programmen för Centrala Nacka och Henriksdal och som ska presenteras under 2014. Strukturplanen för staden i Nacka har tagits fram och presenterats. Samtidigt byggs staden i Nacka för fullt ute på Kvarnholmen och Kvarnholmsförbindelsen växer fram, för att nämna några av de pågående projekten på västra Sicklaön.

450 nya bostäder i Nacka under 2013

I kommunen totalt blev ungefär 450 nya bostäder inflyttningsklara under 2013. Av dessa låg 165 på Kvarnholmen och i Finnboda. I Järla sjö blev 48 nya bostäder inflyttningsklara i gamla Läderfabriken. I Älta blev ytterligare 100 nya bostäder klara i Södra Hedvigslund, 60 småhus och 40 lägenheter. I övrigt byggdes ungefär 100 nya bostäder i Boo, varav 40 låg i det nya område som växer fram i Tollare.

Nyhetsmagasinet Fokus gör årligen en kommunrankning för att utröna vilken kommun som det är "bäst att bo i". Rankningen görs genom att väga samman en stor mängd nyckeltal och statistik.

År 2013 hamnade Nacka på en andra plats. Exempel på faktorer som lyfter Nackas resultat är:

- goda skolresultat
- gott företagsklimat
- högt flytt- och födelsenetto
- låg ungdomsarbetslöshet.

Vi ska vara bäst på att vara kommun.

Uppföljning av kommunens övergripande mål

Tillsammans med Nacka kommuns vision om öppenhet och mångfald och kommunens värdering förtroende och respekt för människors förmåga och vilja att ta ansvar så styrs kommunens arbete genom åtta övergripande mål. Målen speglar insatta resurser, i form av personal, lokaler och andra resurser, och verksamhetsresultat, det vi skapar med de insatta resurserna. En sammanvägning av måluppfyllelsen för dessa åtta övergripande mål ger en bild av hur effektivt kommunen har använt de skattemedel som i huvudsak finansierar den kommunala verksamheten.

2013 har läget ytterligare förbättrats. De allra flesta verksamheter visar ett ekonomiskt utfall i balans med budget eller bättre. Kommunens egen produktion av förskola och skola har minskat sitt underskott drastiskt och det ekonomiska utfallet ligger nu nära budget. Det sammanlagda överskottet i kommunen är större än budget och större än 2012. Kommunen har under 2013 kunnat finansiera sina investeringar med egna medel (i stället för lån) i en något högre omfattning än 2012. Kommunens låneskuld har bara ökat

marginellt under 2013. Det ekonomiska resultatet för 2013 är sammanfattningsvis bra. Men fortsatt förbättring krävs och överskotten måste ligga på en högre nivå för att kunna finansiera kommande behov när befolkningen planeras öka.

För att ge en bild av hur bedömningen av kommunens måluppfyllelse gjorts så följer här en genomgång av respektive övergripande mål, där olika exempel lyfts fram. Det finns mer detaljerad information om de olika verksamheterna och deras strategiska mål i avsnittet Nackas verksamheter.

Ekonomisk hushållning förbättrad under 2013

I kommunallagen står det att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning. Det innebär att kommunen ska ha ordning i sin ekonomi och att varje skattekrona ska användas på bästa möjliga sätt. Varje kommun ska definiera vad god ekonomisk hushållning innebär. I Nacka definieras det som att den ekonomiska hushållningen är god om de åtta övergripande målen uppfylls.

De senaste två åren har kommunens ekonomi haft vissa brister och även om verksamhetsresultaten har varit goda har kommunen inte kunnat leva upp till målet att ha en god ekonomisk hushållning. 2011 var kommunens resultat negativt, bland annat beroende på stora underskott i en del verksamheter. 2012 blev resultatet bättre, över budget, och underskottet från 2011 kunde återställas och läget stabiliserades. Det fanns dock fortfarande relativt stora underskott i en del verksamheter och kommunens överskott i den löpande verksamheten var under målnivån.

Här visas de övergripande målen och måluppfyllelse under 2013. Som framgår av bilden var måluppfyllelsen god under 2013.

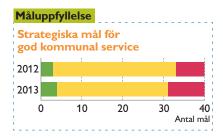
Mål för verksamheten	Läge	Mål för insatta resurser	Läge
God kommunal service		Effektivt resursutnyttjande	
Starkt medborgarinflytande		Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter	
Stor valfrihet		Kommunal ekonomi i balans	
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling			
Trygg och säker kommun			

Läge	Kriterier för nulägesbedömningar
HAR BRISTER	Resultaten för nyckeltalen ligger sammantaget under fastställda nivåer Resultatet är inte styrkt med utfall för fastställda nyckeltal Resultatutvecklingen är negativ över tid
BRA	Resultatet för nyckeltalen uppfyller sammantaget fastställda målnivåer Resultaten är styrkta med utfall för fastställda nyckeltal
UTMÄRKT	Resultaten överstiger fastställda målnivåer Resultaten för nyckeltalen är externa jämförbara

God kommunal service

Att leverera kommunal service av god kvalitet är en central uppgift för kommunen. Kommunen når de allra flesta av sina mål inom detta område.

Det område där måluppfyllelsen har brister är främst skolan – samtidigt som just skolan är ett område där Nacka kommun har mycket goda resultat i jämförelse med andra. I Sveriges kommuner och landstings rankning är Nacka en av landets bästa skolkommuner. 2013 hamnade Nacka på fjärde plats i en sammanvägd bedömning av skolresultaten. Förklaringen till den bristande måluppfyllelsen är till stor del att målen för förskolorna och skolorna

är mycket högt satta i Nacka. Det finns också områden där kommunen inte ligger så bra till i jämförelse med andra kommuner, exempelvis andelen utbildade förskollärare.

De flesta av kommunens mål när det gäller socialt stöd och omsorg, till exempel äldreomsorg och stöd till personer med funktionsnedsättning, uppfylls. Kunderna inom äldreomsorgen är nöjda med insatserna

Medborgarnas nöjdhet med kommunens skötsel av gator, vägar och gång- och cykelvägar ligger över snittet för andra kommuner, men under kommunens målvärden.

nen inte når målet.

Som framgår av den här sammanställningen så är medborgarna i Nacka överlag nöjda med hur kommunen sköter sina verksamheter. Resultaten är stabila över tid och har varit ungefär detsamma under de år Nacka har genomfört undersökningen.

När det gäller renhållning och sophämtning är medborgarna lika nöjda eller nöjdare med just renhållning och sophämtning – däremot ligger nöjdheten under snittet för andra kommuner när det gäller tillgången till återvinningscentraler, vilket det också frågas om inom detta område.

- 95 % av eleverna i år 9 var behöriga till yrkesförberedande gymnasieprogram (mål 100 %, snitt riket 88 %)
- 83 % av de äldre var nöjda med sitt äldreboende
- 92 % av medborgarna ansåg att de har tillgång till en kvalitativ biblioteksverksamhet
- 37 % utbildade förskollärare i förskolan (mål 45 %)
- 91 % av de äldre var nöjda med sin hemtjänst
- 65 % av medborgarna var nöjda med kommunens snöröjning (mål 80 %)

Nöjd-medborgar-index	Nackas värde	Snittet för samtliga
Nöjdhet med hur kommunen sköter sina olika verksamheter	61	53
Förskolan	66	63
Grundskolan	64	56
Gymnasieskolan	69	58
Äldreomsorgen	54	52
Stöd för utsatta	54	48
Räddningstjänsten	76	74
Gång- och cykelvägar	55	52
Gator och vägar	59	52
ldrotts- och motionsanläggningar	63	59
Kultur	63	61
Miljöarbete	58	54
Renhållning och sophämtning	64	65
Vatten och avlopp	82	78

Vad tycker medborgarna?

I medborgarundersökningen som genomförs varje år undersöks vad medborgarna tycker om hur kommunen sköter sina verksamheter. I tabellen ovan visas resultatet för 2013 i form av ett index. Om kommunen får över 40 räknas det som "godkänt", över 55 som att medborgarna är nöjda och över 75 som mycket nöjda.

En mörkgrön ruta betyder att Nackas värde ligger bland den fjärdedel av medverkande kommuner³ som har de bästa resultaten, ljusgrön i gruppen med näst bästa, gul i gruppen med näst lägsta och röd ruta den grupp med de lägsta resultaten.

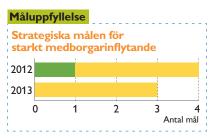
³ Här har värdet för medverkande kommuner i Statistiska centralbyråns undersökning 2012 och 2013 jämförts, vilket är 210 kommuner.

Starkt medborgarinflytande

BRA

Detta mål mäts främst genom att på en övergripande nivå följa medborgarnas nöjdhet med sina möjligheter att påverka genom att fråga om detta i medborgarundersökningen.

Medborgarnas nöjdhet med sina möjligheter att påverka är ganska låg, jämfört med nöjdheten med verksamheter och med att bo i kommunen i stort. Detta är ett mönster som finns också i andra kommuner men inte desto mindre viktigt att försöka förändra.

Medborgarinflytande och kvalitet i den service som kommunen kan ge till Nackaborna är starkt sammankopplade. Brukarinflytande inom förskola och skola och även inom socialt stöd och omsorg mäts därför som en aspekt av god kommunal ser-

vice. 84 procent av föräldrarna anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara i förskolan, vilket är en förbättring jämfört med föregående år och överstiger målvärdet. 69 procent av eleverna i grundskolan anser att de får vara med och planera arbetet i skolan, vilket är långt ifrån målvärdet (men över genomsnittet för andra kommuner) och något som många skolor arbetar med att

■ BRA ■ UTMÄRKT ▲ HAR BRISTER

Inflytande som sommarjobb

För sjätte året i rad erbjöd kommunen unga Nackabor den unika chansen att sommarjobba med att påverka och utveckla kommunen. 22 ungdomar arbetade under tre veckor under sommaren med att fundera kring och ta fram förslag till kommunen inom olika områden.

Nöjd-inflytande-index	Nackas värde	Snittet för samtliga
Nöjdhet med den insyn och det inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter	46	39
Kontakt	45	49
Information	59	54
Påverkan	45	39
Förtroende	50	44

utveckla.

Vad tycker medborgarna?

Nöjdheten bland medborgarna med att kunna påverka ligger över snittet jämfört med andra kommuner, som framgår av sammanställningen ovan. Där visas kommunens resultat i medborgarundersökningen och snittet för alla kommuner inom området insyn och inflytande.

Kunderna får beskriva

sina behov i egna utredningar

Utifrån Nackas värdegrund som bygger på förtroende och respekt för människans egen förmåga och vilja att ta ansvar, har en del medborgare i kontakt med socialtjänsten erbjudits att skriva sin egen utredning när de ansöker om vissa tjänster.

Av alla utredningar under 2013 utfördes 23 procent (640 stycken) via den förenklade handläggningen. Utvärdering av detta pågår men det verkar som att kunderna är nöjda med enkelheten och att det känns helt naturligt att man själv som kund får beskriva sina behov.

Stor valfrihet

UTMÄRKT

Kommunen når de flesta målen inom detta område. De mål där måluppfyllelsen brister är andelen grundskoleelever som fått sitt förstahandsval av skola (93 procent, målvärde 95 procent) och andelen barn som deltar i den kurs som de önskat inom musikskoleverksamheten (91 procent, målvärde 95 procent). En ökning har skett när det gäller andelen föräldrar som uppger att deras barn går i den förskola de önskar.

Det finns möjlighet att välja utförare inom större delen av välfärdsområdena i Nacka kommun. Valfriheten i det perspektivet är unikt stor i kommunen. Nytt under 2013 var kundval för samhällsorientering för personer som nyss kommit till Sverige.

Kvalitetsuppföljning är en förutsättning för att kundvalssystemet ska fungera väl. Kommunens kvalitetsmätningar görs med ett medborgarperspektiv och kommunen följer upp alla anordnare, oavsett om de är kommunala eller fristående.

BRA UTMÄRKT A HAR BRISTER

Kundval i Nacka 2013

Arbetsmarknadsinsatser för

Samhällsorientering för nyanlända

Förskola och pedagogisk omsorg

Grundskola

Vuxenutbildning och svenska för invandrare

Familjerådgivning

Öppenvårdsinsatser för personer med missbruksproblem

Musikskola

Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Dagverksamhet för äldre

Hemtjänst, ledsagning och avlösning

Sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning

Särskilt boende för äldre

96 % av föräldrarna anger att deras barn går i den skola de önskar

95 % av föräldrarna anger att deras barn går i den förskola de önskar

91 % av de äldre fick sitt förstahandsval av äldreboende

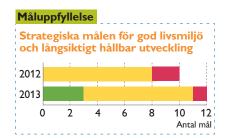
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling

BRA

De allra flesta av de strategiska målen inom detta område uppnås. Målet spänner över många områden och har många dimensioner.

De fyra bärande strategierna för den fysiska samhällsutvecklingen i översiktsplanen som antogs 2012 har fått stort genomslag under 2013. En av strategierna är ett komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka och stora kliv togs inom detta område i och med överenskommelsen mellan staten, landstinget och berörda kommuner om utbyggnad av tunnelbana till Nacka.

Invånarnas nöjdhet med kommunens arbete för att invånarna ska

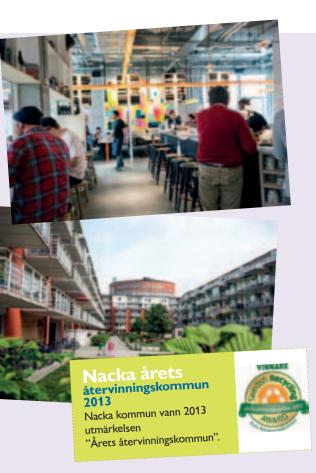
kunna leva miljövänligt ligger nu över snittet för nöjdheten i andra kommuner, vilket är en förbättring jämfört med tidigare år då Nackas resultat här legat på snittet.

Inom socialtjänsten verkar man för ökad livskvalitet för den enskilde bland annat genom förebyggande insatser. Ytterligare ett prioriterat område är att se till att socialtjänstens målgrupper har en bra boende-

situation. När det gäller boende har måluppfyllelsen förbättrats jämfört med 2012.

Positivt är att 44 procent av kursdeltagarna som läser svenska för invandrare (SFI)har fullföljt kursen med betyget minst godkänt senast terminen efter kursstart, vilket är en förbättring jämfört med 2012 och över målnivån. Andelen personer som får egen försörjning under den så kallade etableringstiden på två år ligger åtta procentenheter över snittet i riket, vilket även det överträffar kommunens mål.

Nöjd-region-index	Nackas värde	Snittet för samtliga
Nöjdhet med kommunen i dess helhet som en plats att bo och leva på	71	59
Kan du rekommendera andra att flytta till kommunen	80	63
Arbetsmöjligheter	58	46
Utbildningsmöjligheter	63	58
Bostäder	61	57
Kommunikationer	66	59
Kommersiellt utbud	68	60
Fritidsmöjligheter	67	59
Trygghet	67	61

Vad tycker medborgarna?

En del i medborgarundersökningen handlar om hur nöjda medborgarna är med att bo i kommunen i sin helhet och olika aspekter av livsmiljön. Som framgår av sammanställningen ovan låg nöjdheten bland Nackaborna högt inom de flesta av de områden som mäts. En mycket stor andel av medborgarna ansåg att kommunen är en attraktiv plats att bo på och kan rekommendera andra att flytta till kommunen. Inom området fritidsmöjligheter frågas om medborgarnas nöjdhet med tillgången till natur, grönområden och parker och där fick kommunen det näst högsta värdet i landet.

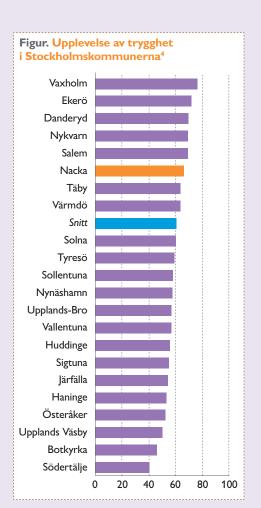
Trygg och säker kommun

Även när det gäller målet att Nacka ska vara en trygg och säker kommun nåddes de flesta målen, men det har skett en viss försämring jämfört med föregående år. De områden där måluppfyllelse inte nås är grundskola och gymnasieskola. Det handlar om elevers upplevelse av trygghet i skolan och om de anser att de har arbetsro på lektionerna. För gymnasieskolan har det skett en försämring jämfört med 2012.

I sammanställningen över nöjdregion-index i föregående avsnitt framgår att medborgarna upplever en relativt hög trygghet, i jämförelse med andra kommuner. Den är särskilt hög om man jämför med övriga Stockholmskommuner.

Inom nämnderna sker många aktiviteter kopplade till trygghet och säkerhet. Inte minst sker det i det löpande arbetet inom verksamheter direkt riktade till medborgare, exempelvis inom fritidsgårdar, skolor och äldreomsorg. Det finns också många goda exempel på samverkan, exempelvis mellan skola, socialtjänst och polis.

BRA UTMÄRKT A HAR BRISTER

97 % av föräldrarna anser att barnet är tryggt i förskolan (målvärde 95 %)

90 % av eleverna känner sig trygga i grundskolan (målvärde 95 %)

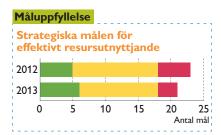
88 % av de äldre med hemtjänst känner sig trygga

⁴ Värden visas för de Stockholmskommuner som genomfört undersökningen 2012 och 2013. Det som mäts är hur trygga och säkra medborgarna känner sig: att vistas utomhus om kvällar och nätter, mot hot och våld samt mot inbrott i hemmet. Värden över 40 är godkänt, över 55 nöjd och över 75 mycket nöjd.

Effektivt resursutnyttjande

Målet att ha ett effektivt resursutnyttjande handlar om att använda de 4,4 miljarder skattekronorna kommunen får in från medborgarna på bästa möjliga sätt och leverera bästa möjliga service och skapa en god livsmiljö. De flesta av de strategiska målen på detta område uppnås.

Många av målen som mäter resursutnyttjandet handlar om kommunens medarbetare. Att medarbetarna är friska och trivs på sin arbetsplats bidrar starkt till ett gott resursutnyttjande. Drygt åtta av tio medarbetare känner stolthet över det arbete som utförs.

Sjukfrånvaron ökade något under 2013 men ligger på en ganska låg nivå i jämförelse med andra kommuner. En fördjupad analys finns i avsnittet om kommunens medarbetare.

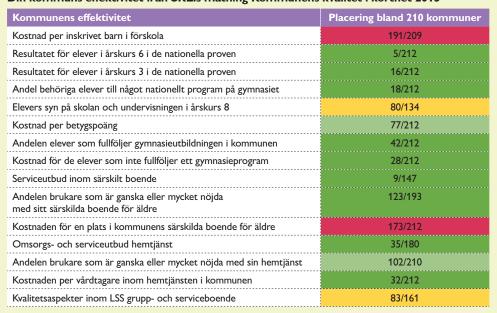
Nedanför finns sammanställning av blocket "Din kommuns effektivitet" i Sveriges kommuner och landstings (SKL) undersökning Kommunens kvalitet i korthet. I

detta block tittar SKL dels på en del kvalitetsmått, dels på kostnadsmått.

Som framgår av sammanställningen får Nacka kommun överlag bra placeringar när det gäller kvalitetsmåtten, men däremot sämre placeringar när det gäller en del kostnadsmått. I denna mätning innebär att ha sämre värde, det vill säga rött i denna sammanställning, att ha högre kostnader för verksamheten. Kostnadspåverkande är bland annat lönenivån och där kan sägas att den generellt drar upp kostnadsnivån bland Stockholmskommunerna. Men också ambitionsnivåer spelar en roll.

Din kommuns effektivitet från SKL:s mätning Kommunens kvalitet i korthet 2013⁵

⁵ En mörkgrön ruta betyder att Nackas värde ligger bland den fjärdedel av medverkande kommuner som har de bästa resultaten, ljusgrön i gruppen med näst bästa, gul i gruppen med näst lägsta och röd ruta den grupp med de lägsta resultaten.

Lägst möjliga skatt och påverkbara avgifter

BRA

Skattenivån i kommunen är den åttonde lägsta i landet. Medborgarundersökningen visar att en ganska stor andel av medborgarna är nöjda med såväl kommunens skattesats som avgiftsnivå. Nöjdheten med skatte- och avgiftsnivå sjönk något under 2011 och 2012 men har ökat igen 2013.

Kommunal ekonomi i balans

I tidigare avsnitt redovisades den sammanfattande analysen av kommunens och kommunkoncernens ekonomi. Kommunens ekonomiska resultat 2013 var bra. Årets resultat för kommunen blev 84 miljoner kronor (mnkr). Det var 13 mnkr bättre än budget, vilket bland annat beror på högre skatteintäkter än beräknat

och att finansnettot blev lägre än budgeterat. En mer detaljerad analys finns längst bak i årsredovisningen.

Långsiktig planering blir allt viktigare – framåtblick

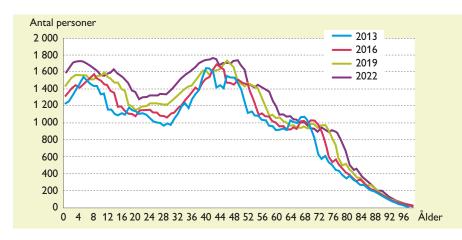
Nacka växer och bygger stad

Nacka står inför en spännande utveckling. I överenskommelsen om tunnelbana till Nacka har Nacka kommun åtagit sig att se till att det byggs cirka 14 000 nya bostäder och skapats ett stort antal arbetsplatser på västra Sicklaön. Det innebär att den här delen av Sicklaön kommer att förvandlas till en levande stad. Parallellt utvecklas förstås även andra kommundelar enligt våra detaljplaner.

För att klara av att ge kommunal service på en fortsatt hög nivå kommer vi behöva göra stora investeringar i bland annat infrastruktur, förskolor och skolor. Samtidigt finns också, som i de allra flesta andra kommuner, stora reinvesteringsbehov i den infrastruktur och de lokaler som byggdes under 1960- och 70-talen.

Fler barn och äldre

Bilden visar folkmängdens fördelning efter ålder. Den blå linjen visar situationen i slutet av 2013 och linjerna prognoser för den kommande tioårsperioden.

Som en följd av bostadsbyggandet och befolkningstillväxten kommer antalet barn att öka. Barnkullarnas varierade storlek ställer krav på kommunens planering och dimensionering av förskolor och skolor.

Under perioden kommer också antalet äldre personer att öka. I slutet av kommande tioårsperiod kommer fler att behöva omsorg och stöd. Det är därför viktigt att kommunen fortsätter att utveckla smarta tekniska lösningar som kan vara ett komplement till den traditionella omsorgen.

Ökat behov av långsiktig planering

För att klara de ekonomiska konsekvenserna som den ökande befolkningen kommer att innebära för den kommunala ekonomin krävs god planering och framförhållning. Arbetet med att få en ökad långsiktig ekonomisk planering och prioritering framöver blir därför mycket viktigt. Det blir också centralt att ha resultatnivåer som medför att kommunen har ett tillräckligt stort överskott så att låneskulden kan hållas på en rimlig nivå.

Kommunens medarbetare

Under 2013 fortsatte Nacka att stärka sitt varumärke som en attraktiv arbetsgivare i en expansiv region. Medarbetarna blir allt mer positiva och bilden förstärks när vi jämför oss med andra kommuner.

Årets medarbetarundersökning besvarades av 87 procent. Undersökningen visar att kommunen är en attraktiv arbetsgivare med ett gott ledarskap och engagerade medarbetare.

Åtta av tio är stolta

Sammantaget tycker de flesta att det är positivt att arbeta i Nacka kommun och sju av tio säger att de kan rekommendera andra att börja arbeta i kommunen. Åtta av tio anser att kollegorna är engagerade och kompetenta. Lika många tycker att samverkan är god och att kollegor hjälps åt när det behövs. Drygt åtta av tio är stolta över det arbete de utför.

Ledarskapet i kommunen genomsyras av vår grundläggande värdering, det vill säga att vi tror på människors vilja och förmåga att ta ansvar. Cheferna visar förtroende för medarbetarna och behandlar dem med respekt. De skapar också förutsättningar för medarbetarna att ta ansvar.

De viktigaste resurserna för att utveckla ännu högre kvalitet och effektivitet är medarbetarnas motivation, kompetens och stolthet samt att den grundläggande värderingen hålls levande.

Hållbart medarbetarengagemang

Sveriges kommuner och landsting mäter ett nyckeltal som kallas hållbart medarbetarengagemang, HME. Nyckeltalet mäts genom tio frågor som kommunerna kan ta med i sina medarbetarundersökningar. Nacka kommuns index för detta nyckeltal är två procentenheter högre än medelvärdet för övriga kommuner som redovisat nyckeltalet.

80 procent av Nackas medarbetare svarar positivt på nio av de frågor som ingår i HME. Frågorna handlar om motivation, styrning och ledarskap. Kvinnorna är mer positiva än männen, skillnaden är två procentenheter och följer mönstret i kommunsektorn.

Mångfald bland de anställda

Nacka kommuns vision om öppenhet och mångfald återspeglar sig väl bland medarbetarna. Var fjärde anställd har utländsk bakgrund vilket avspeglar Nackas befolkning där 23 procent har utländsk bakgrund. Medarbetare med utländsk bakgrund kommer framförallt från länder utanför Norden och Europa. De flesta med utländsk bakgrund är kvinnor. Andelen chefer med utländsk bakgrund fortsätter att öka och för 2013 syns en markant ökning.

Låg personalomsättning

9,9 procent av de tillsvidareanställda slutade under 2013, varav 2,1 procent gick i pension. Den totala personalomsättningen är låg och i nivå med tidigare år. 79 medarbetare gick i pension under året vilket är något färre än tidigare år. Drygt

Figur. Andel medarbetare med utländsk bakgrund (i procent)

~			_		
	2009	2010	2011	2012	2013
Medarbetare	22,8	23,1	23,2	24,6	24,7
Chefer	10,9	11,4	12,1	13,1	17,6

28 medarbetare belönades för extraordinära insattser.

450 medarbetare, varav ca 20 chefer, beräknas gå i pension fram till 2017.

Fler yngre medarbetare

Personalstyrkan föryngrades under 2013. Andelen medarbetare under 29 år ökade samtidigt som andelen medarbetare över 60 år minskade. 17 procent av kommunens medarbetare är över 60 år vilket är en minskning med tre procentenheter sedan året innan.

I motsvarande utsträckning ökade andelen medarbetare som är yngre än 50 år. 56 procent av kommunens medarbetare är yngre än 50 år vilket är en ökning med 2,5 procentenheter sedan året innan. Mönstret, med fler medarbetare under 29 år och färre medarbetare över 60 år, gäller för såväl kvinnor och män som för olika verksamheter och yrkesgrupper.

Fler heltidsanställda

Antal månadsavlönade var 4 200. Andelen män och kvinnor är stabil över tid, med 76 procent kvinnor och 24 procent män. Drygt 60 procent av kommunens medarbetare arbetar inom kommunens egen produktion av förskola, fritid och skola och närmare 20 procent av medarbetarna arbetar inom den egna produktionen av socialt stöd. Närmare 15 procent arbetar inom myndighets- och huvudmannaenheter och drygt 5 procent arbetar inom kommungemensamma stödenheter för administration och fastigheter samt inom stadsledningskontoret.

Arbetad tid för kommunens timavlönade motsvarar 164 årsarbetare.

Löner och belöningar

Den totala lönekostnaden inklusive po-pålägg var 2,34 miljarder kronor, vilket är en ökning med 2,5 procent sedan året innan. Utfallet av löneöversynen uppgick till 2,5 procent.

Under året belönades 28 medarbetare med engångsbelöningar på sammanlagt 187 000 kronor för extraordinära insatser. Beloppen varierar från 3 000 kr till 15 000 kr per medarbetare. Sex medarbetare fick kommunens nya utmärkelse en-

gagerat medarbetarskap och varsin belöning på 10 000 kronor.

Jämställdhetsintegrering och mångfaldssatsning

Kompetenssatsningen utvecklingsakademin ska göra kommunens medarbetare bättre på att ge likvärdig service till kvinnor och män samt att agera med hbt-kompetens.

Under året genomfördes två omgångar av utvecklingsakademin. De 28 deltagarna har genomfört uppdrag på sina enheter för att säkerställa att de ger likvärdig service till alla, oavsett kön. Arbetet har drivits med inspiration från de nya kunskaper, verktyg, metoder och nätverk som deltagarna skaffat genom utvecklingsakademin.

Strategi för att attrahera bra chefer

Kommunstyrelsen antog under 2013 en chefs- och ledarstrategi som slår fast att Nacka ska ha de bästa cheferna för att vara bäst på att vara kommun. Strategin visar hur vi

I tabellen nedan visas genomsnittlig pensionsålder under den senaste treårsperioden.

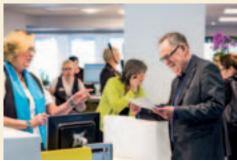
	2011	2012	2013
Totalt	65,0	65,1	65,1
Kvinnor	65,0	64,8	64,9
Män	65,0	66,3	65,9

Andelen heltidsanställda har successivt ökat de senaste åren (procent).

	2011	2012	2013
Andel heltidsanställda	83,4	83,8	85,3
Andel heltidsanställda kvinnor	81,8	82,4	84,0
Andel heltidsanställda män	87,2	88,0	89,0

identifierar och utvecklar talanger, analyserar verksamheten och chefens uppdrag, rekryterar de bästa cheferna och introducerar nya chefer. Dessutom framgår hur vi följer upp och lönesätter chefer, utvecklar, stödjer och vid behov avvecklar chefer samt uppmärksammar gott ledarskap och ökar rörligheten.

Utbildning förbereder ledare

Den sjunde omgången av Ledarskapsakademin med 18 deltagare startade i februari 2013. Utbildningen är ett samarbete mellan fem kommuner som pågått sedan 2001. Dess syfte är att förbereda deltagarna för ledaruppdrag. Programmet består av gemensamma föreläsningar som varvas med aktiviteter i respektive kommun. Mentorskap, reflektioner och presentationer utgör en central del i utbildningen.

Sjukfrånvaro och hälsosatsningar

Den totala sjukfrånvaron 2013 uppgick till 4,9 procent, vilket är en ökning med 0,1 procentenheter sedan året innan. Andelen långtidssjukskrivna minskade däremot.

Kommunen har fortsatt att arbeta med att effektivisera rehabiliteringsprocessen genom att utveckla interna rutiner och samarbetet med Försäkringskassan och företagshälsovården.

Nya åtgärder behöver prioriteras för att minska sjukfrånvaron bland dem som har mycket upprepad sjukfrånvaro och medarbetare som har viss arbetsförmåga och som därmed kan arbeta med tillfälligt anpassade uppgifter under rehabiliteringen.

Under 2014 kommer vi att genomföra olika typer av hälsosatsningar för att öka frisktalen, minska sjuktalen och inspirera varandra till en sund livsstil.

Medarbetarna reser hållbart

Som ett led i Nackas långsiktiga arbete med att öka medarbetarnas hållbara resande, fick 466 medarbetare under två höstveckor möjlighet att provåka med SL. Utvärderingen visar att 28 procent av provåkarna kommer att fortsätta åka kollektivt.

Många fler är positiva och kan tänka sig att ändra sina resvanor.

Det är ett mycket bra resultat som medför såväl hälsovinster som miljövinster. Provåkarna sparade cirka 7 ton koldioxid vilket motsvarar cirka 3 350 mils bilkörning. Viktiga åtgärder framöver är att minska de korta bilresorna och underlätta cyklingen.

> Den totala sjukfrånvaron 2013 uppgick till 4,9 procent

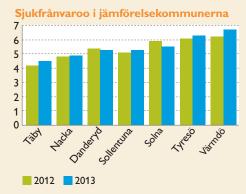
Under 2014 kommer vi att genomföra olika typer av hälsosatsningar.

Figur. Sjukfrånvaro i procent⁶

	2011	2012	2013
Total sjukfrånvaro	4,5	4,8	4,9
Andel sjuka >60 dagar	29,1	30,7	29,7
	2011	2012	2013
Sjukfrånvaro kvinnor	5,1	5,4	5,6
Sjukfrånvaro män	2,8	3,0	2,9
Sjukfrånvaro <29 år	4,6	4,5	5,0
Sjukfrånvaro 30–49 år	4,3	4,5	4,9
Sjukfrånvaro >50 år	4,8	5,2	5,0

⁶ Beräknad enligt SKL:s obligatoriska sjukfrånvaroredovisning. I urvalet ingår samtliga anställda.

I figuren till höger visas den totala sjukfrånvaron (i procent) i jämförelse med ett urval Stockholmskommuner. Nacka har sedan 2012 haft den lägsta långtidssjukfrånvaron bland dessa jämförelsekommuner.

Nackas verksamheter

Förskola och skola

I Nackas förskolor och skolor ska varje barn och elev utvecklas maximalt och få ett stimulerande lärande. Vi har höga ambitioner och högt satta mål. Det gäller oavsett om barnet eller eleven går i en kommunal eller fristående förskola eller skola.

Goda elevresultat, medvetna, engagerade och kompetenta pedagoger, barn och elever som är trygga, som stimuleras och får det stöd de behöver och förskolor och skolor som hela tiden vill utvecklas för att möta barns och elevers behov.

Det finns mycket positivt i Nackas utbildningssystem, ett system som sedan länge kännetecknas av fritt skolval från förskola till vuxenutbildning och fokus på kvalitet. Självklart har vi också i Nacka sådant som vi behöver bli bättre på och utveckla, men det är viktigt att goda bilder om svensk skola kommer fram i dessa tider när debatten handlar mycket om problemen i skolan.

Jämförelser med andra kommuner visar att Nackas resultat inom förskola och skola är mycket höga. Trots detta når inte resultaten upp till kommunens målnivåer inom många områden. En del av förklaringen är de mycket höga ambitioner som finns med förskolan och skolan i Nacka. Det finns också områden där Nacka inte ligger så bra till i jämförelse med andra kommuner, bland annat när det gäller antalet utbildade förskollärare i förskolan.

Nöjda föräldrar men låg andel förskollärare inom förskolan

När förskolans resultat ses i förhållande till målen är det framför allt andelen förskollärare som fortsätter vara alltför låg. Kommunen undersöker därför vilka framgångsfaktorerna är bland de förskolor som har en hög andel förskollärare. Tanken är att kunskapen ska spridas till dem med låg andel.

Flera förskolor beskriver i sina kvalitetsanalyser att de i samtal med barnen och föräldrarna vill använda dokumentation för att visa barnens utveckling och lärande.

Förskolorna är mer medvetna om att lek- och lärmiljön samt pedagogens förhållningssätt har stor betydelse för barnens utveckling och lärande. I flera förskolor behöver lek- och lärmiljön kompletteras med mer utmanande och stimulerande material som stimulerar lusten att utforska, leka och lära. Det visar genomförd tillsyn och insyn.

Under 2013 genomförde kommunen riktad tillsyn över avsteg från förskolans köregler, förskolornas öppettider och utifrån vad som framkommit av observationer och särskilda klagomål.

Goda resultat i nationella prov och betyg i grundskolan

Nackas elever har även i år goda resultat i nationella prov och betyg. Elever och föräldrar är i hög grad nöjda med verksamheten. Resultaten i såväl prov, betyg och kundundersökningar ligger oftast över kommungenomsnittet. Flera observationer visar på mycket väl fungerande pedagogisk verksamhet. Skolorna bedömer i sina kvalitetsanalyser att lärarna är engagerade och kompetenta. Skolorna uttrycker också att de vill utveckla sig och komma längre, de vill trots de goda resultaten utveckla sin verksamhet ytterligare.

Elevers inflytande är ett utvecklingsområde

Flera av de nyckeltal som mäter måluppfyllelsen för skolan har förbättrats över tid, men utvecklingsområden finns:

- Elevers upplevelse av verkligt inflytande har sjunkit och ligger långt från målet.
- Andelen elever som använder dator dagligen i skolan ligger långt från målvärdet. Det finns också

stora skillnader mellan skolorna på tillgång till och användning av IT-verktyg, såsom datorer och läsplattor.

- Resultaten på nationella prov i årskurs 3 ligger långt från målet.
- Resultatet på nationella prov i årskurs 3 i matematik har sjunkit. Många skolor skriver i sina kvalitetsanalyser att de gör särskilda satsningar på matematik.
- Provresultaten i svenska i årskurs nio har försämrats jämfört med tidigare. Resultaten är dock med några få undantag över snittet för andra kommuner.

Alla elever i nian ska vara behöriga till gymnasiet

Något fler elever är behöriga till gymnasieskolan än tidigare. Andelen som inte är behöriga är låg i jämförelse med andra kommuner. Utbildningsnämnden har dock satt som mål att ingen elev ska gå ut grundskolan utan att vara behörig. Därför pågår en särskild studie av obehöriga elever som ska visa hur skolorna diskuterar, organiserar och sätter in åtgärder för de elever som riskerar att inte bli behöriga.

Många skolor skriver i kvalitetsanalyserna att de vill utveckla den formativa bedömningen. Det betyder att de vill arbeta med att få eleverna att bättre förstå kunskapskraven och utveckla den konstruktiva feedbacken till eleverna.

Goda resultat i gymnasieskolan men eleverna vill ha mer inflytande

Prov- och betygsresultaten för gymnasieskolor i Nacka har förbättrats över tid och resultaten ligger nu sammantaget över målen. Eleverna är trygga och trivs. För en del av nyckeltalet som följs för att bestämma måluppfyllelsen ligger utfallet dock under målen, men oftast över länsgenomsnittet.

Gemensamt för nästan alla skolor är att de är missnöjda med resultaten i matematik och att de kommer att vidta åtgärder. Matematikresultaten varierar mellan programmen. Det finns en tydlig skillnad mellan studieförberedande program och yrkesprogram där resultaten är lägre på yrkesprogrammen. Matematik är det ämne där flest elever inte når godkänt på de nationella kursproven.

Figur. Några resultatmått för grundskolan⁷

	Nacka 2013	Målnivå Nacka	Snitt i landet
Andel i år 9 som blir behöriga till yrkesförberedande gymnasieprogram	95 %	100 %	88 %
Meritvärde	242	240	213
Meritvärde pojkar	231	236	202
Andel elever som når kravnivå i nationella proven i år 3 i svenska	84 %	90 %	74 %
Andel elever som når kravnivå i nationella proven i år 3 i matematik	79 %	90 %	66 %

⁷ Detta är några av nyckeltalen som utbildningsnämnden följer.

GRUNDSKOLA – VERKSAMHETSRESULTAT

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	
	Reellt inflytande	
Stor valfrihet	Valmöjligheter	
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	

GYMNASIESKOLA – VER	KSAMHE I SRESULIAI	
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	
	Reellt inflytande	
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande Reellt inflytande	Läge

Alla elever ska med

Antalet elever som slutför sin gymnasieutbildning inom fyra år har ökat. Det är viktigt att följa upp elever i riskzonen så att de inte misslyckas med sin utbildning. Nackas skolor arbetar för att "alla elever ska med" och beskriver i sina kvalitetsanalyser hur de förstärker den specialpedagogiska kompetensen för att bättre stödja elever i behov av stöd.

Det pågår ett ständigt arbete på skolorna med att utveckla elevansvar och elevinflytande. Till exempel arbetar skolorna med formativ bedömning, vilket innebär att eleverna ska känna till kunskapskraven och få konstruktiv feedback på hur de ligger till under kursens gång. Undervisningen ska också anpassas successivt till elevens lärande. Tyvärr visar kundundersökningen att elevernas upplevelse av dessa områden inte är tillfredsställande.

Viktigt att följa upp och utvärdera

Nacka gör flera olika uppföljningar och utvärderingar för att bedöma kvaliteten i förskolorna och skolorna. Uppföljningen och utvärderingen syftar framför allt till att undersöka om barnen och eleverna får den utbildning de har rätt till enligt de styrdokument som reglerar verksamheterna, till exempel skollag och kommunens utbildningspolitiska strategi.

Varje år får föräldrar och elever möjlighet att tycka till i en kundundersökning. Förskolorna och skolorna beskriver själva sin verksamhet i en årlig kvalitetsanalys och det görs kollegiala observationer av enheterna. Det finns nationell och kommunal statistik att tillgå och det görs särskilt riktade uppföljningar och utvärderingar. De kommunala förskolorna får insynsbesök och de fristående får tillsynsbesök av kommunens förskoleexperter.

Nackas forsknings- och utvecklingssatsning

Kommunen har sedan flera år tillbaka arbetat med att få in forskning och utveckling i förskola och skola. Till exempel delar Nacka ut ett kvalitetspris till framgångsrika pedagoger. Under året har åtta utvecklingsarbeten belönats. Arbetet dokumenteras i vetenskapliga artiklar som ofta får en bred spridning till skolor och högskolor. I satsningen ingår också forskningscirklar, där pedagoger forskar inom olika områden valda utifrån verksamhetens behov.

Ny resursfördelningsmodell för att öka träffsäkerheten

Det finns en modell för fördelning av resurser mellan förskolor och skolor i kommunen, som kompenserar för segregationens negativa effekter. Kommunen har gjort en översyn av modellen som ledde till ett beslut om att införa en ny modell från 2015. Den nya modellen ska öka träffsäkerheten i resurstilldelningen och säkerställa att skolorna får förutsättningar att ge barn och elever det stöd de har rätt till.

Under året har Skolinspektionen fattat beslut om två ärenden där vårdnadshavare anmält att skolor haft brister. I dessa fall har skolorna inte fått några påpekanden, vilket är ovanligt.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för utbildningsnämnden blev en positiv budgetavvikelse med 27,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse på 1,2 procent av den totala nettobudgeten. En stor del av förklaringen till överskottet är att antalet barn i förskolan blev lägre än budgeterat. Likaså var efterfrågan på fritidshem lägre än budgeterat. Antalet barn i grundskola och gymnasieskolan var ungefär lika stort som förväntat.

Nackas skolresultat

Sveriges kommuner och landsting har sedan flera år tillbaka gjort öppna jämförelser av kommunernas resultat inom grundskolan. En mängd faktorer redovisas och jämförs, exempelvis slutbetyg, ämnesprov, elevernas omvärldskunskaper, med mera. Ett sammanvägt resultat räknas fram. År 2013 var Nacka kommun fjärde bästa skolkommunen i landet i den sammanvägda rankningen. Nacka är en av fyra kommuner som legat stabilt bland de 20 bästa kommunerna i landet sedan SKL började jämföra grundskolor.

Den kommunala produktionen av förskola och skola

Förskola, fritid och skola (FFS) är det kommunala alternativet i Nacka. Inom FFS finns förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg (fritids), grundskola, gymnasieskola, fritidsgårdsverksamhet, barn och elevhälsan, Nacka musikskola och biblioteksverksamhet.

Varje dag möter medarbetarna inom FFS tusentals barn, elever och medborgare i hela Nacka kommun. FFS arbetar målinriktat för att barn och elever ska få en hög kvalitet på sin dag i förskolan och skolan. Alla barn och elever ska känna delaktighet, trygghet och trivsel och detta är prioriterat i all verksamhet.

Prioriterade områden 2013

Under året har de prioriterade områdena för verksamheten varit:

- Högre måluppfyllelse
- Attraktiv arbetsgivare med kompetenta medarbetare
- Budget i balans

3 100 barn gick i de kommunala förskolorna hösten 2013 – **54 %** av det totala antalet förskolebarn i kommunen 10 200 elever gick i de kommunala

grundskolorna under hösten 2013 – 80 % av det totala antalet grundskoleeleverna i kommunen

FFS har ca 2 700 medarbetare

37 % av medarbetarna i förskolorna var utbildade förskollärare

86 % av lärarna i FFS grundskolor hade pedagogisk högskoleexamen

VERKSAMHETSRESULTAT – FÖRSKOLA

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	
	Reellt inflytande	
Stor valfrihet	Valmöjligheter	
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	

VERKSAMHETSRESULTAT – GRUNDSKOLA

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	
	Reellt inflytande	
Stor valfrihet	Valmöjligheter	
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	

VERKSAMHETSRESULTAT – GYMNASIESKOLA

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Maximal utveckling och stimulerande lärande	A
	Reellt inflytande	
Trygg och säker kommun	Trygg arbetsmiljö	

VERKSAMHETSRESULTAT – BIBLIOTEK OCH NACKA MUSIKSKOLA

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Medborgarna ska ha tillgång till en kvalitativ kulturverksamhet	
Starkt medborgarinflytande	Medborgarna ska ha möjlighet att påverka kulturutbudet	
Stor valfrihet	Barn och unga ska erbjudas ett brett utbud av skapande kulturaktiviteter	

INSATTA RESURSER

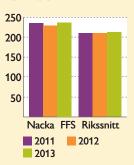
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
Effektivt resursutnyttjande	Budget i balans	A
	BRA OUTMÄRKT	A HAR BRISTER

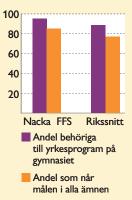
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

Bra skolresultat i jämförelse med andra kommuner

Förskola, fritid och skolas resultat är mycket höga i jämförelse med hela riket.

Figurer. Meritvärde i åk 9 samt andel behöriga och andel som når målen

Förskolan levererar goda resultat

Årets kundundersökning visar att fler föräldrar än tidigare anser att förskolan arbetar med språk och matematik. De tycker också att barnens tankar och idéer tas tillvara till större del. Detta är bland annat ett resultat av ökat fokus på den reviderade läroplanen för förskolan och att förskolorna arbetar med pedagogisk dokumentation för att synliggöra barns lärande. Förskolorna har också fått möjlighet att delta i gemensam kompetensutveckling kring olika metoder för dokumentation.

Måluppfyllelsen har också ökat vad gäller andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i verksamheten. Förskola, fritid och skola fortsätter att arbeta fram bra rutiner för en trygg och säker förskola. I år har fokus legat på att motverka kränkningar av barn.

Arbete för att få fler förskollärare

FFS arbetar för att öka antalet förskollärare bland annat genom att vara med på rekryteringsmässor. Den stora satsningen på att utbilda barnskötare till förskollärare har fortsatt att ge resultat. Tretton lärare mot de yngre åren tog sin examen och därigenom ökade antalet utbildade förskollärare inom de kommunala förskolorna 2013.

Stimulerande verksamhet på fritids

Kundundersökningen visar att fritidshemmen har en stimulerande verksamhet, kompetenta medarbetare och ett gott samarbete med skolorna. Bakom denna kvalitetsökning ligger en långvarig satsning på nätverk för fritidshemmen och projektgruppen fritids.nu som anordnar konvent och inspirationsdag för alla som arbetar på fritids.

Goda resultat i grundskolan

De kommunala grundskolorna har höga resultat i jämförelse med övriga kommuner i Sverige. I Sveriges kommuner och landstings (SKL) öppna jämförelser har Nackas skolor klättrat 15 placeringar och är nu på fjärde plats.

Fler elever än tidigare anger att de får information om hur det går för dem i skolarbetet. Detta kan vara frukten av ett omfattande arbete med att införa den nya läroplanen (Lgr 11) genom ämnesnätverk mellan skolorna. I nätverken har utveckling av bedömarkompetens varit en central fråga.

Trots goda resultat inom hela FFS visar uppföljningar att vissa skolor behöver förbättra sina resultat så att kvaliteten blir jämnare mellan skolorna. För att förbättra resultaten har FFS deltagit i ett utvecklingsprojekt PISA 2015, som drivs av SKL, med inriktning på styrning och ledning i matematik.

Bättre samarbete för barns och elevers hälsa

Barn- och elevhälsan har fortsatt att utveckla elevhälsoteamen tillsammans med rektorerna. Positiva händelser under året är att psykologerna har fått ett nytt digitalt journalsystem och att samarbetet med andra enheter inom det sociala området har ökat. Ett utvecklingsarbete har också startat kring skolsköterskornas hälsosamtal med eleverna, samtal som är obligatoriska i vissa årskurser. Även inventering och analys av elevernas frånvaro har varit ett prioriterat område under 2013.

Jämställdhet i fokus på fritidsgårdarna

Fritidsgårdarna har gjort en stor satsning på jämställdhet. En tredjedel av medarbetarna har gått Nacka kommuns utbildning "Medarbetarakademin" med inriktning på jämställdhetsintegrering. Det har medfört att aktiviteter äger rum varje vecka, aktiviteter som bidrar till att ungdomarna blir sedda och bekräftade varje dag. Ungdomsenkäten visar att över 95 procent är trygga och trivs på fritidsgårdarna.

Många vill gå i Nacka Musikskola

Nacka musikskola har en fortsatt ökad efterfrågan och nöjda elever. För musikskoleverksamheten är måluppfyllelsen mycket god. För att nå bättre ekonomiskt resultat har ledningen lagt ner stort arbete på att kontrollera tillförlitligheten i intäktssystemet. Översyn har även gjorts av lokaler vilket inneburit att administrationsdelen flyttat.

Satsningar som lyfter Förskola, fritid och skola

- Nackas kommunala skolor var tidigt ute med att tillsätta förstelärare och lektorer, en statlig karriärsatsning som ger lärare 5 000 respektive 10 000 kronor mer i månadslön. Under 2013 har FFS tillsatt 25 förstelärare.
- För att trygga försörjningen av skolledare har FFS genomfört en utbildning för lärare, biträdande

- rektorer och förskolechefer i samarbete med Uppsala universitet.
- Ett 50-tal lärare deltar i matematiklyftet. Matematiklyftet är en statlig satsning som fokuserar på det kollegiala lärandet för matematiklärare i grundskolan och gymnasiet.
- FFS samarbetar med länder i Asien. Sex elever från Eklidens skola har åkt tillsammans med sina lärare till Korea för att delta i en stor internationell konferens, Asean + 3. Konferensen är ett internationellt samarbete inom naturvetenskap där en tävling är en stor del av upplägget. Eklidens elever vann guld i fysik och silver i kemi.
- FFS fortsätter att arbeta för en ökad användning av digitala verktyg i förskola, grundskola och gymnasium. Genom pedagogiska IT-nätverk tipsar lärare från olika skolor varandra om hur digitala verktyg kan användas i undervisningen.

Nackas kommunala skolor – en attraktiv arbetsgivare

2013 hade Förskola, fritid och skola 2 687 månadsavlönade medarbetare, varav 79 procent kvinnor och 21 procent män. Förskola, fritid och skola behåller sina höga och positiva resultat i medarbetarenkäten,

både när det gäller svarsfrekvens (86 procent) och medarbetarindex (74 procent). Medarbetarnas engagemang i sitt arbete är fortsatt mycket högt.

Intensivt arbete för att nå budget i balans

Det ekonomiska utfallet för Förskola, fritid och skola 2013 blev ett underskott på 4,8 miljoner kronor, vilket motsvarade 0,3 procent av den totala budgetomslutningen om 1,8 miljarder kronor. Det är en stor förbättring jämfört med 2011 och 2012, då underskottet var 64 respektive 41 miljoner kronor. Alla enheter har arbetat målinriktat och fokuserat för att nå en budget i balans.

Det finns dock ett antal enheter som fortfarande har stora underskott. Under året har de vidtagit flera kostnadsbesparande åtgärder, såsom personalnedskärningar, lokalanpassningar, anpassning av verksamheter och en allmän kostnadsmedvetenhet.

De kommunala biblioteken i Forum, Orminge och Fisksätra har arbetat intensivt för att nå budget i balans och sammantaget lyckats. Musikskolans verksamhet gick med underskott 2013 men visar ändå ett avsevärt bättre resultat gentemot det budgeterade, till stor del på grund av effektivisering av personal och lokallösningar. Fritidsgårdarna bidrar med ett överskott för året trots att de avskrivit en anläggningstillgång.

Biblioteksverksamheten, Nacka musikskola och fritidsgårdarna övergår vid årsskiftet 2013/2014 till Välfärd samhällsservice.

Verksamhetsförändringar

- Järla skola och Jarlabergs skola har blivit en organisatorisk enhet.
   Detsamma gäller Solsidans skola och Saltsjöbadens samskola. Syftet med sammanslagningarna är att förbättra skolornas kvalitet.
- Inom Saltsjö Duvnäs skolor och förskolor har en skolbyggnad stängts av på grund av brister i arbetsmiljön. Undervisningen har flyttat till andra ytor inom enheten. Av samma anledning stängde förskolan Fjädern.
- I Boo och Fisksätra har prognosen inte stämt överens med det verkliga behovet av förskoleplatser. Detta har lett till att två avdelningar har ställts av, vilket påverkar verksamheten ekonomiskt.

Figur. Utfall mot budget för förskola, fritid och skola

Enhet, tkr			2013			Utfall 2012
Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budgetavvikelse	Netto
910 Sigfridsborgs skola med förskolor	61 296	-60 288	1 008	0	1 008	-176
911 Stavsborgsskolan med förskolor	61 030	-69 078	-8 048	-6 413	-1 635	-16 430
912 Älta skolor med förskolor	69 861	-70 065	-204	-452	248	-1 087
920 Ektorps skola med förskolor	58 302	-57 998	304	0	304	895
921 Jarlabergs skola med förskolor	26 242	-27 723	-1 481	0	-1 481	-1 700
922 Sickla skola med förskolor	71 914	-69 313	2 601	0	2 601	1 593
923 Condorens förskolor	28 079	-27 788	291	0	291	-11
924 Skuru skola med förskola	77 667	-76 118	1 549	0	1 549	-20
925 Vilans skola med förskola	56 843	-58 759	-1 917	0	-1 917	-2 506
926 Järla skola med förskolor	66 883	-67 021	-138	0	-138	401
927 Eklidens skola	67 156	-66 085	1 071	0	1 071	-177
928 Nacka gymnasium	175 317	-175 998	-681	-2 969	2 288	235
929 YBC	36 440	-37 189	-750	-2 000	1 250	-2 637
940 SaltsjöDuvnäs skola med förskola	72 617	-71 869	748	-972	1 720	-3 741
941 Björknässkolan och särskolor och Alphyddeskolan	116 825	-114 648	2 177	0	2 177	-6 836
942 Boo Gårds skola med förskolor	63 913	-63 400	513	0	513	140
943 Orminge skola med förskolor	69 469	-67 243	2 225	0	2 225	41
944 Sågtorp skola med förskolor	73 194	-74 526	-1 332	0	-1 332	480
945 Alabastern och korallens förskola	19 718	-21 006	-1 288	0	-1 288	105
946 Björknäs Eklunda Herrgårns förskolor	25 791	-27 183	-1 392	0	-1 392	-398
947 Chrysoliten Källans förskolor	21 273	-21 374	-101	0	-101	7
948 Myrsjöskolan	98 393	-96 086	2 308	0	2 308	-1 027
950 lgelboda skola med förskola	51 771	-50 892	879	0	879	1 176
951 Fisksätra skola med förskolor	25 678	-28 646	-2 968	-2 486	-482	-8 264
952 Krabban Gläntan Fiskarhöjd förskolor	29 317	-29 741	-424	0	-424	-96
953 Neglinge skola med förskolor	48 407	-48 370	37	0	37	-59
954 Solsidans skola med förskola	24 955	-26 086	-1 131	0	-1 131	-4 022
955 Samskolan	35 683	-40 459	-4 776	-5 029	253	-4 551
960 Fritidsgårdar	21 150	-20 930	220	0	220	-294
970 Föräldrakooperativen	21 589	-21 832	-242	0	-242	-574
981 Biblioteken	17 762	-17 757	5	0	5	-475
982 Nacka musikskola	23 050	-24 919	-1 869	-2 610	741	-1 337
983 Elevhälsan	32 379	-34 048	-1 669	-1 940	271	-1 891
990 Verksamhetsstöd	74 238	-64 569	9 669	24 871	-15 202	12 325
Summa förskola, fritid och skola	1 824 202	-1 829 007	-4 805	0	-4 805	-40 912

Socialt stöd och omsorg

I Nacka ska alla äldre som behöver omsorg få god omvårdnad och service, utförd med respekt för den personliga integriteten. Människor som på grund av funktionshinder, sociala eller ekonomiska problem ska få stöd att förbättra sin livssituation.

Så många som 83 procent är nöjda med sitt äldreboende och 90 procent känner sig trygga. En stor majoritet av dem som har hemtjänst känner sig trygga med att bo hemma och sammantaget är 91 procent nöjda med sin hemtjänst.

Antalet utredningar som handlar om barn och unga ökar från år till år och det gör även insatserna för att hjälpa ungdomar och unga vuxna som missbrukar. Positivt är att färre hushåll behöver långvarigt ekonomiskt bistånd.

Kommunen ser också en ökad efterfrågan på stöd och service för personer med funktionsnedsättningar bland annat som en följd av att allt fler får en neuropsykiatrisk diagnos. Brukarundersökningen visar att kunderna är mycket nöjda med den dagliga verksamheten och gruppbostäder.

Äldreomsorg Nacka ger äldre god omvårdnad och service

I Socialstyrelsens och kommunens egen brukarenkät har kunderna fått svara på frågor om hur de upplever omvårdnaden och servicen. Undersökningarna visar att många är nöjda med sitt äldreboende (83 procent) och att de allra flesta (90 procent) känner sig trygga. I jämförelse med länet och riket har Nacka ungefär samma resultat på de flesta frågorna. Av de kunder som valde särskilt boende under 2013 fick 95 procent fått något av sina val tillgodosett, vilket är mycket högt. 91 procent sitt förstahandsval.

Trygga och nöjda kunder i hemtjänsten

Nackas brukarundersökning visar att 88 procent av dem som har hemtjänst känner sig trygga med att bo hemma, jämfört med 84 procent i länet och 87 procent i riket. Sammantaget är 91 procent nöjda med sin hem-

Övergripande mål	Strategiskt mål	ı
God kommunal	Kunderna ska vara nöjda med den insats de fått	
service	Modeller ska utvecklas för att följa upp resultat av insatser	
	Socialtjänsten ska bygga på respekt för individens integritet och rätt till självbestämmande	
	Socialtjästen ska ha en bra, systematisk och offensiv rekryteringsstrategi	
	Socialtjänsten ska ha rättsäker handläggning och beslut ska vara välgrundade och korrekta	
	Socialtjästen ska kännetecknas av hög service och tillgänglighet	
	Socialtjänsten ska ha webbaserade tjänster för medborgaren	
God livsmiljö och långsiktigt hållbar	Socialtjänsten ska verka för att tillgodose behovet av adekvat boende för socialtjänstens olika målgrupper	
utveckling	Socialtjänsten ska verka för ökad livskvalitet, bättre liv för den enskilde	
Stor valfrihet	Ökade möjligheter för kunderna att göra egna val	
NSATTA RESURSE	R	
Övergripande mål	Strategiskt mål	1
Effektivt resursutnyttjande	Socialtjänsten ska verka för effektiv användning av offentliga resurser	
	Socialtjänsten kännetecknas av hög volym- och kostnadskontroll samt kostnadsmedvetenhet	
Kommunal ekonomi i balans	Hålla budgetram	

Ansvarig nämnd: Social- och äldrenämnden

tjänst, jämfört med 87 procent i länet och 90 procent i riket. En förklaring till resultatet kan vara att 81 procent av kunderna tycker att de kan påverka vilka tider personalen kommer (länet 67 procent och riket 61 procent). I den nationella brukarenkäten ligger Nackas resultat över snittet i både länet och riket på samtliga områden.

Från analoga till digitala trygghetslarm

Under 2013 har alla analoga trygghetslarm bytts ut mot digitala larm i hemtjänsten, vilket medför en säkrare lösning för medborgarna.

Inflytningskommun även för äldre personer med stora behov

Nacka har blivit en inflyttningskommun för personer med stort omsorgsbehov. Dessa personer har laglig rätt att flytta mellan kommuner. Under januari till november hade 19 personer från andra kommuner beviljats äldreboende. Det är positivt för den enskilde äldre att ha denna möjlighet att flytta, men det påverkar och försvårar både planeringen av behovet av äldreboendeplatser och därmed även planeringen av budgeten.

Nacka – på väg mot en e-hemtjänstkommun

Fler kunder känner sig trygga och nöjda med hemtjänsten vilket innebär att fler väljer att bo kvar hemma i sin invanda miljö istället för att flytta till ett äldreboende. Samtidigt är rekryteringen av undersköterskor svår. Efterfrågan är större än utbudet och färre söker till utbildningen. Kunderna ställer också allt högre krav på integritet och ökad delaktighet. Ett sätt att möta denna utveckling är att erbjuda kunderna elektroniska produkter som ett komplement till traditionell hemtjänst. Ett intensivt utvecklingsarbete har pågått under 2013 med ambitionen att bli en e-hemtjänstkommun under 2015.

Individ- och familjeomsorg (IFO) – barn och unga Fler barn och unga utreds

Under 2013 inkom nästan 2 000 anmälningar som handlade om barn och unga. Det var lika många som under 2012. De flesta anmälningarna kom från polisen och därefter från skolan. Antalet utredningar till följd av anmälningarna har sedan 2010 ökat med 48 procent för barn och 20 procent för ungdomar.

Många barn och ungdomar som varit i kontakt med kommunen kommer tillbaka. 42 procent av utredningarna handlar om barn och unga som varit aktuella tidigare. En förklaring är att familjerna ofta har komplexa svårigheter. Det är svårlösta föräldrakonflikter, bostadslöshet,

våld i familjen, missbruk et cetera. Detta är en problematik Nacka delar med övriga kommuner i Stockholm.

Insatserna mot unga som bryter mot lagen har ökat. Alla snattare, klottrare och skadegörare blir nu kallade till kommunen tillsammans med sina föräldrar. Det finns också ett konsekvensprogram som vänder sig till 10–14 åringar.

Svårt att rekrytera familjehem

Antalet barn som får insatser från kommunens individ- och familjeomsorg ligger på samma nivå som förra året. Det gäller både barn som bor hemma och barn som placerats inom dygnsvården. Vid årsskiftet fick 173 barn öppna insatser och 64 barn var placerade inom dygnsvården, varav 41 inom familjehemsvården och övriga på institution.

10 ungdomar som ägnat sig åt avancerat missbruk och kriminalitet har varit placerade på boenden inom Statens institutionsstyrelse som bedriver individuellt anpassad tvångsvård och behandling av ungdomar med allvarliga psykosociala problem.

Ungefär hälften av familjehemmen är så kallade nätverkshem, vilket innebär familjehem inom släkt eller övriga nätverk. De barn som placeras har ofta en omfattande problematik som ställer stora krav på familjehemmens kompetens och det är idag svårt att rekrytera familjehem.

Stort tryck på familjerätten

Under året har många vänt sig till familjerätten för rådgivning i familjerättsliga frågor. Antalet frivilliga samarbetssamtal ökade med 26 procent 2013 jämfört med föregående år. Uppdragen från domstol, om vårdnad, boende och umgänge, ökade från 106 till 114. Statistiken från domstolsverket visar att allt

fler pappor strider för sina barn idag jämfört med för tio år sedan.

Fokus på missbruk bland unga

Under 2013 och 2014 är arbete mot missbruk ett prioriterat område. Andelen missbrukande ungdomar med beteendeproblematik har varit stor under ett och ett halvt år varför riktade, mer intensiva insatser är nödvändiga. Ett samarbetsprojekt mellan skola, socialtjänst och polis har tagit form under 2013 och ska utvecklas vidare under kommande år.

SkolFam – samverkan för att stärka skolprestationer

Flera studier visar att barn och ungdomar med insatser presterar sämre i skolan. SkolFam är en satsning som syftar till att förbättra framtidsutsikterna för barn och ungdomar med insatser. Kommunen har under 2013 kartlagt skolresultatet hos barn med öppna insatser. Resultatet ska analyseras och förslag på åtgärder ska tas fram tillsammans med SkolFamteamet. SkolFam arbetar vidare med de familjehemsplacerade barnen och resurserna används även för de barn och unga som är placerade på hem för vård och boende.

Individ- och familjeomsorg – vuxna Färre hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd

Under 2013 fick 2 procent av Nackas befolkning ekonomiskt bistånd. Andelen har legat på samma nivå sedan 2010. Motsvarande siffra för riket är 4,3 procent. Antal hushåll som fått kortvarigt ekonomiskt bistånd har ökat något. Mycket glädjande är att hushåll som fått långvarigt ekonomiskt bistånd (4–12 månader) har minskat. Ett ökat fokus på att träffa alla kunder och arbeta med de långtidssjukskrivna är en del av förkla-

ringen till att den gruppen minskat. De ärenden som utreds är mer komplexa vilket bland annat medför att kraven på medarbetarna ökar.

Nacka tog emot 88 flyktingar

Totalt sett har Nacka tagit emot 88 flyktingar under 2013. I avtalet med Länsstyrelsen i Stockholms län, om anvisningsbara platser, har kommunen lovat att ta emot 7–32 personer. Om vi ska kunna ta emot 32 personer nästa år behövs dock fler lägenheter. Avtalet om ensamkommande flyktingbarn har utökats under året och kommunen har tagit emot drygt 50 ungdomar. Alla ensamkommande flyktingungdomar med permanent uppehållstillstånd har haft tre veckors sommarjobb under året.

Större drogproblematik bland unga vuxna

Antalet anmälningar av vuxna med missbruksproblem ökar stadigt. Totalt kom det in 879 anmälningar förra året, vilket är nästan 100 fler än 2012. 2012 gjorde kommunen 4 placeringar enligt lagen om vård av missbrukare i vissa fall, som är en tvångslag. 2013 gjorde vi 15 sådana placeringar. En trend är att det är unga personer som redan etablerat ett omfattande missbruk och att de unga har en alltmer liberal syn på droger. Ungdomarna inser inte heller att de har drogproblem, vilket är allvarligt. Detta gör att det är mycket svårt att motivera till frivilliga insatser. Flera av personerna saknar också

bostad vilket försvårar behandlingen och leder till höga boendekostnader.

Bättre rutiner och verktyg höjer kvaliteten

För att nå ökad måluppfyllelse inom den verksamhet som riktar sig till vuxna pågår en rad aktiviteter. Ett mål är "rätt instans vid rätt tillfälle" och därför får alla kunder en genomförandeplan som följs upp regelbundet. Vid kundmöten har handläggarna börjat använda ett nytt instrument som ska hjälpa till att göra likartade bedömningar och därmed höja rättssäkerheten.

Genomströmningen i de sociala bostäderna ska öka, bland annat genom tätare uppföljningar av de sociala kontrakten. Handläggningen kontrolleras regelbundet genom att kolleger granskar varandra. Under året har kommunen inlett ett samarbete med försäkringskassan kring nollklassade och det interna arbetet med att förtydliga rutiner fortsätter.

Stöd och omsorg till personer med funktionsnedsättning

Fler personer med funktionsnedsättning behöver stöd och service

Under 2013 beviljades drygt 70 personer stöd och service på grund av funktionsnedsättning. Det totala antalet personer som får insatser uppgår nu till 1 871 personer. Antalet insatser ökade med cirka 200 (cirka 12 procent) till 1 876 stycken. I förhållande till befolknings-

Fråga Soc

Under året har Nacka och Tyresö kommuner börjat med social rådgivning på nätet. Svaren på alla frågor publiceras på nätet så att alla kan ta del av dem. Det är socialjourens medarbetare som svarar och administrerar tjänsten.

ökningen på cirka 1,6 procent är det en mycket stor ökning. Andelen neuropsykiatriska diagnoser, som berättigar att ansöka om en insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), ökar stort. I dagsläget har 60 personer med LSS-tillhörighet anmält behov av bostad med särskild service till 2020, varav cirka 30 fram till 2015. Det är alltså ett fortsatt stort tryck på att få fram anpassade bostäder till den här målgruppen. Det är också fler barn och ungdomar som får en LSS-placering.

Kunderna är nöjda med LSS-gruppbostäder och daglig verksamhet

I brukarundersökningen anger många att de får god service och att de är nöjda med tillgängligheten, kontakterna med handläggarna och delaktigheten i beslut. En särskild brukarundersökning har för andra gången genomförts för LSS gruppbostad och daglig verksamhet. Svarsfrekvena var hög och svaren visar att man är mycket nöjd med insatserna. Daglig verksamhet visar mycket hög grad av nöjdhet och är bäst i jämförelse med andra kommuner som genomfört samma undersökning.

Socialpsykiatri

Målet för socialpsykiatrin är att ge ett individuellt anpassat stöd med god kvalitet i kundernas hemmiljö. Det är flera parter som samarbetar för att ge detta stöd: psykiatrin, frivilligorganisationer, personligt ombud och anordnare. Arbetet utgår från att stärka det friska hos varje person och ge stödinsatser utifrån en noggrann behovsbedömning. Många bor i egna bostäder och insatserna är främst i form av boendestöd och sysselsättning.

Antalet kunder inom socialpsykiatrin har varit stabilt under flera år och så också kostnaderna. Nacka har färre personer med psykisk funktionsnedsättning än jämförelsekommunerna.

Tack vare kundval inom boendestöd och sysselsättning har utbudet av insatser blivit mer varierat. För att nå fler och en yngre målgrupp erbjuder träfflokalerna flera aktiviteter utan krav på biståndsbedömning. Socialstyrelsen har bidragit med medel för att göra en stor målgruppsinventering som ska användas i den fortsatta planeringen.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för socialoch äldrenämnden 2013 blev en negativ avvikelse mot budget på 12 miljoner kronor. Avvikelsen motsvarar knappt en procent av den totala budgeten på 1,2 miljarder kronor.

Utfall mot budget för social- och äldrenämnden

Verksamhet, tkr	2013					2012
Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budget- avvikelse	Utfall netto
IFO/Barn och Ungdom	4 664	-94 878	-90 214	-90 200	-14	-90 029
IFO/Försörjningsstöd	52 351	-108 262	-55 911	-50 100	-5 811	-51 375
IFO/Utredning Vuxen	1 706	-34 528	-32 822	-30 492	-2 330	-27 012
LSS/SoL yngre 65	26 101	-363 175	-337 074	-328 513	-8 561	-310 618
Socialpsykiatri	3 185	-40 845	-37 660	-40 385	2 725	-39 213
Äldre	52 271	-620 015	-567 744	-579 749	12 005	-537 467
Nämnd- och nämndstöd	0	-136 713	-136 713	-126 492	-10 221	-121 112
Summa social- äldrenämnden	140 278	-1 398 416	-1 258 138	-1 245 931	-12 207	-1 176 826

Kommentarer till de största avvikelserna:

- IFO/Försörjningsstöd: minskade generella statsbidrag för flyktingar, ökade kostnader för boende.
- IFO/Utredning vuxen: Fler personer i behov av kostsamma placeringar enligt lagen om vård av missbrukare (LVM).
- LSS/SoL f\u00f6r personer yngre \u00e4n 65 \u00e4r: fler kunder och fler insatser per kund \u00e4n budgeterat
- Äldre: Antalet placeringar i särskilt boende för äldre personer blev lägre än budgeterat.
- Nämnd- och nämndstöd: avser högre personalkostnader än budgeterat för myndighetsorganisationen vilket beror på det ökade antalet ärenden inom nämndens ansvarsområden.

Verksamhetsförändringar under 2013

- Åtta nya särskilt anpassade bostäder har tillkommit under hösten för personer med personlig assistans.
- Två lägenheter på Lovisedalsvägen i Älta och sex i Orminge.
- Spaden har också satts i jorden för sju nya gruppbostäder på Solsidevägen och Kvarnvägen som beräknas vara inflyttningsklara till hösten 2014.
- Palettens dagliga verksamhet har flyttat till större och bättre lokaler i Orminge med möjlighet att ta emot flera deltagare. Verksamheten har bytt namn och heter nu Skapa.

Överförmyndarverksamheten

De Nackabor som inte själva kan ta tillvara sin rätt på grund av sjukdom och liknande kan få stöd av en förmyndare, god man eller förvaltare så att de ges samma rätt som alla andra och inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.

Kommunen har tillsynsansvar över förmyndare, gode män och förvaltare. Länsstyrelsen har tillsyn över överförmyndare och överförmyndarnämnder.

Överförmyndarverksamheten har fortsatt att utvecklas positivt under 2013 och nöjdheten hos både huvudmännen, det vill säga de personer som behöver stöd, och gode männen/förvaltarna har ökat. Totalt hade kommunen tillsyn över cirka 550 godmans-/förvaltarskap.

Arbetet med att effektivisera handläggningen har fortsatt samtidigt som rättssäkerheten garanteras i alla lägen. Insatser för att stödja gode männen i att utföra sitt uppdrag på ett korrekt sätt har fortsatt och utvecklats. Nämnden följer noga upp de fall där uppdragen inte genomförts på ett korrekt sätt. I dessa fall kan gode mannen få en anmärkning eller i vissa fall skiljas från sitt uppdrag. Detta har inträffat vid några tillfällen under året.

Nämnden har en effektiv process för att döma ut viten i de fall gode män inte lämnar in årsräkningar vid beslutade tidsgränser och efter att påminnelser skickats ut. Nämnden är även noga med att följa upp att huvudmäns tillgångar förvaltas på rätt sätt. Överförmyndarverksamheten kom i blickfånget i media kopplat till en känd person. Nämnden har noga följt upp detta ärende och gör det kontinuerligt, liksom nämnden följer upp alla ärenden.

För första gången sedan nämnden började följa upp gode männens nöjdhet med servicen överträffas nu målnivån. Det är ett resultat av ett långsiktigt och målmedvetet arbete där en grundbult är att det inte finns något motsatsförhållande mellan att utöva tillsyn och ge god service. Granskningen av årsräkningarna

Övergripande mål	Strategiskt mål	Lä
God kommunal service	Alla huvudmän har en god man/förvaltare som agerar för huvudmannens bästa inom ramen för uppdraget	
NSATTA RESURSER Övergripande mål	Strategiskt mål	Läs
NSATTA RESURSER Övergripande mål Effektivt resursutnyttjande	Strategiskt mål Rättssäker och effektiv tillsynsverksamhet med hög kvalitet och god service	Läg

Utfall mot budget för överförmyndarnämnden

Verksamhet, tkr		2013						
Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budget- avvikelse	Utfall netto		
Nämnd och nämndstöd		-189	-189	-168	-21	-162		
Myndighets- och huvudmannaenhet		-3 592	-3 592	-3 547	-45	-3 498		
Gode män arvode, omkostnader	137	-2 406	-2 269	-2 727	458	-2 662		
Summa överför- myndarnämnden	137	-6 187	-6 050	-6 442	392	-6 322		

Ansvarig nämnd: Överförmyndarnämnden

har blivit än effektivare och 2013 var alla årsräkningar granskade vid juni månads utgång. Därmed får även gode männen ut sitt arvode tidigare, vilket bidrar till ökad nöjdhet. Under 2014 ska e-tjänster införas.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för överförmyndarnämnden 2013 blev en positiv avvikelse mot budget på 392 000 kronor. Avvikelsen berodde på att ersättningen till gode män i högre utsträckning betalades av huvudmannens medel än budgeterat.

Kommunala produktionen av omsorg och stöd

Verksamheten sociala stödresurser (VSS) ska vara det bästa alternativet för Nackaborna när det gäller vård, omsorg, stöd och behandling. Kunderna ska ha inflytande och känna sig delaktiga i hur insatserna utformas.

Sociala stödresurser bedriver ett stort antal verksamheter på uppdrag av många olika beställare och kunder, på kortare och längre tid. De cirka 35 enheterna vänder sig till alla från små barn, ungdomar, familjer till äldre med små eller stora behov av stöd och hjälp. Verksamheten utvecklas hela tiden vilket ställer krav på kunskap och flexibilitet hos chefer och medarbetare samt administrativa, lokalmässiga och tekniska resurser.

Hög kundnöjdhet

Kundnöjdheten ligger överlag på en stabilt hög nivå i de flesta av verksamheterna inom VSS. Inom Nacka seniorcenter (VSS fem äldreboenden) har upplevelsen av trygghet ökat och kunderna känner sig respekterade av personalen. Däremot upplever färre kunder än tidigare att de varit delaktiga i att upprätta sin genomförandeplan och därför är detta ett prioriterat utvecklingsområde.

Kunderna som har personlig assistans upplever att de är trygga och att de blir bra bemötta av personalen. Svarsfrekvensen på kundundersökningen är dock fortfarande låg. Resultatet för ungdomsverksamheten och beroendemottagningen visar att kunderna är nöjda med personalens bemötande. Andelen kunder som upplever en positiv förändring av insatserna är mycket hög.

Omsorgens kundundersökning är inte jämförbar med de uppsatta nyckeltalen men visar ett bra resul-

VERKSAMHETSRESULTAT Övergripande mål God kommunal Vi erbjuder tjänster med hög kvalitet där kunden är nöjd och har inflytande över sina insatser Våra verksamheter och dess utbud ska, genom tydlig och tillgänglig information, vara väl kända hos Nackas medborgare och beslutsfattare Våra beslut följer intentionerna i det Balanserade Styrkortet Vi tillvaratar kundens synpunkter för att säkerställa och utveckla en hög kvalitet **INSATTA RESURSER** Övergripande mål Strategiskt mål Läge Effektivt Genom samarbete, präglat av koncernperspektiv, arbetar våra ledare för ett effektivt resursutnyttresursutnyttjande jande och maximal kundnytta Lokaler, IT och tekniska lösningar ska bidra till att uppfylla verksamhetens mål Alla medarbetare har rätt kompetens, är stolta och har goda möjligheter att utvecklas i sitt uppdrag Alla medarbetare har god hälsa Alla medarbetare tar ansvar och är engagerade i sitt arbete Alla chefer har ett öppet och tydligt ledarskap Kommunal ekonomi Vi har en väl fungerande ekonomistyrning i balans som bygger på medvetenhet och effektivt resursutnyttjande där alla avvikelser analyseras BRA UTMÄRKT A HAR BRISTER Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen Verksamhetsförändringar inom Sociala stödresurser under 2013 • Omsorgen övertog verksamhetsansvaret för Vattenverksvägens gruppboende med sex lägenheter i januari 2013. · Den dagliga verksamheten Paletten lades ner i september och en ny daglig verksamhet, Skapa, startade i oktober, i mer verksamhetsanpassade lokaler. • I september övergick enheten anhörigstöd från socialtjänstens äldreenhet och knöts till Omsorgen. · Barnomsorg kväll och natt, omsorg annan tid, var också en ny verksamhet för Sociala stödresurser som övertogs i september.

tat. Kunderna känner sig lyssnade på och vågar uttrycka sitt missnöje om det uppstår. På de korttidsboendena där kunderna är barn och ungdomar genomsyras verksamheten av att så långt det är möjligt ta hänsyn till barnen och de ungas intressen, vilket stöds av intentionerna i LSS-lagstiftningen.

Vara väl kända hos medborgare och beslutsfattare

Den ökade konkurrensen, som märktes av inom äldreomsorgen 2012, innebar för de fem äldreboenden inom VSS att det tog längre tid att fylla tomma lägenheter. Situationen har förbättrats 2013, men det innebär ökad oro för ekonomin på alla äldreboenden. Detta gör det oerhört viktigt att VSS enheter är kända på marknaden för att hålla hög kvalitet, och inte minst, att följa upp kvaliteten i jämförelse med andra.

Barnperspektivet ska stärkas genom att kommunikationen ska anpassas till barn och ungas behov. Sociala medier börjar spela en allt större roll för några av våra verksamheter, till exempel Polarna Nacka och Volontär i Nacka. Fler enheter har visat intresse för att börja använda sig av exempelvis Facebook, Twitter och Instagram för att kunna nå målgrupperna där de finns.

Kompetensutveckling för ökad kvalitet

För att uppnå hög kvalitet krävs kontinuerlig kompetensutveckling. Inom Omsorgen pågår ett arbete som syftar till att höja hela verksamhetens kompetensnivå. Bland annat ska tjänstenivåerna stödassistent och stödpedagog införas och det kommer att bli krav på högskoleeller yrkeshögskoleutbildning för den sistnämnda tjänsten.

Inom seniorcenter utbildas omvårdnadspersonal för att nå den nivå som auktorisationskraven ställer. Medarbetarna får bland annat kontinuerlig utbildning i förflyttningsteknik och vårdhygien och dessutom har de olika specialuppdrag kopplade till verksamheten. Ett antal medarbetare deltar också i kommunens Utvecklingsakademi. De har genomfört ett arbete kring jämställdhetsintegrering kopplat till

service och omvårdnad ur ett genusperspektiv.

Individ och familj har uppgraderat sin kompetensutvecklingsplan för att stärka kopplingen mellan evidens, verksamhetens uppdrag och det förväntade resultatet.

Under året har mycket kraft lagts på tekniska lösningar som ska vara ett stöd för verksamheterna. Lösningarna ska underlätta och säkerställa att kunderna får det stöd och den vård de behöver.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för verksamheten sociala stödresurser 2013 blev en negativ avvikelse mot budget med 7,8 miljoner kronor. Det motsvarar 1,9 procent av den totala omsättningen på cirka 420 miljoner kronor.

Underskottet för Seniorcenter Talliden förklaras bland annat av att konstruktionen av larmavtalet enbart byggde på rörlig ersättning. Detta orsakade underskott redan 2012 och från och med november 2013 har ett nytt avtal trätt i kraft, vilket ökar möjligheterna till en budget i balans för äldreboendet.

Utfall mot budget för verksamheten sociala stödresurser

Enhet, tkr			2013			2012
Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budgetavvikelse	Utfall netto
Ledning och verksamhetsstöd	24 624	-25 096	-472	0	-472	4 042
Bemanningsenheten	2 592	-3 318	-726	0	-726	-246
Resursenheten individ och familj inkl. socialps.	80 987	-80 247	740	0	740	4 024
Barn och elevhälsan				0	0	
Omsorgerna inkl. personliga ombud	66 087	-68 846	-2 759	0	-2 759	-4 488
Personlig assistans	41 366	-40 583	783	0	783	-1 123
Seniorcenter Ektorp	77 868	-77 025	843	0	843	-1 634
Seniorcenter Talliden	41 739	-46 824	-5 085	0	-5 085	-3 080
Seniorcenter Sofiero	28 410	-28 798	-388	0	-388	-742
Seniorcenter Sjötäppan och Älta	51 317	-52 063	-746	0	-746	-2 667
Summa VSS	414 990	-422 800	-7 810	0	-7 810	-5 914

Arbete och näringsliv

Nackabor som vill ha hjälp att skaffa ett jobb kan få stöd på vägen till rätt arbete eller studier.

Kommunen är en viktig aktör på arbetsmarknaden. Målet är att snabbt kunna skapa långsiktigt hållbara jobb för människor som är i behov av egen försörjning. Samtidigt är ambitionen att försörja det lokala näringslivet med kompetens. I kommunens verktygslåda finns en mångfald av jobb- och utbildningsexperter som kombinerar insatser inom språk- och yrkesutbildningar samt andra arbetsmarknadsinsatser.

Företagsklimatet i Nacka ska vara gott, med en hög grad av nyföretagande och god innovationsmiljö. Mätningar visar att företagarna i Nacka är nöjda och antal startade företag ligger på relativt höga nivåer i Nacka.

2 300 arbetslösa i Nacka

Vid årsskiftet var knappt 2 300 personer arbetslösa i kommunen vilket var ungefär i samma nivå som föregående år. Merparten av dessa tillhör kommunens prioriterade målgrupper; utrikesfödda, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Andelen arbetslösa ungdomar och utrikes födda i relation till arbetskraften, var vid årsskiftet 8 respektive 11,5 procent. Detta är 2,2 respektive 4,1 procentenheter lägre i länet och en bit ifrån målvärdet på fem procentenheter.

Fokus på egen försörjning och integration

Andelen hushåll i Nacka som har haft försörjningsstöd en längre tid har sjunkit sedan 2012. Bland dem som haft försörjningsstöd i 10 månader är minskningen 4,1 procent och bland dem som haft stöd i 4–12 månader är minskningen 4,6 procent.

Detta har medfört att snittkostnaden per hushåll och år har minskat med 2,0 procent.

Det är en stor utmaning att snabbt fånga upp dem som blivit beviljade försörjningsstöd och tillvarata deras resurser innan de riskerar att gå in i en längre tid av bidragsberoende. Under hösten provade Nacka kommun att erbjuda stöd och rådgivning på plats i Fisksätra. Försöket föll väl ut och nu införs lokal rådgivning även i övriga kommundelar.

Genom den lokala förankringen kan kommunen fånga upp människor snabbare och ge dem stöd att komma in i arbete eller studier. Den lokala förankringen underlättar också samarbetet med lokala aktörer, näringsliv, jobbexperter och ideella föreningar.

Lyckad satsning på att utbilda busschaufförer

Hösten 2013 startade en utbildning av busschaufförer i samarbete mellan

Nacka kommun och bussföretaget Keolis. Ett tjugotal personer påbörjade utbildningen och de 18 som fullföljde har idag en anställning hos företaget. En framgångsfaktor har varit att knyta an till den lokala arbetsmarknaden där arbetskraft efterfrågas.

Språkutbildning med praktik

Goda språkkunskaper är ofta en förutsättning för att komma ut i arbetslivet. Nacka kommun har därför infört ett nytt kundval med praktik för dem som läser svenska för invandrare. Kundvalet stärker kontakterna mellan eleverna och arbetslivet. Alla elever som läser SFI och har försörjningsstöd ska välja en jobbexpert/arbetsmarknadsanordnare. Jobbexperten har sedan i uppdrag att ordna en praktikplats och att stötta eleven under praktikperioden. Under 2013 har 53 personer med försörjningsstöd läst svenska för invandrare.

Övergripande mål	Strategiskt mål	Lä
God kommunal service	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige genom en hög- kvalitativ vuxenutbildning som möter individens och företagets behov	
God livsmiljö och långsiktigt hållbar	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige som leder till ett ökat innanförskap och en väsentlig lägre arbetslöshet	
utveckling	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige som leder till tillväxt, integration och fler arbetstillfällen	
Stor valfrihet	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige med en mångfald av flexibla lösningar	
NSATTA RESURSER		
Övergripande mål	Strategiskt mål	Lä
Effektivt resursutnyttjande	Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige med insatser som är kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara	
	BRA OLITMÄRKT A HAI	

De SFI-elever som inte har kommunalt försörjningsstöd erbjuds också denna möjlighet. En stor andel av de här eleverna arbetar parallellt med studierna och har därmed själva ordnat kontakterna med arbetslivet. De övriga SFI-studenterna har inte valt att kombinera sin språkutbildning med praktik. Kommunens uppföljning visar att eleverna behöver få mer information om praktikchecken.

Förbättrat resultat inom SFI

Den positiva trenden för Nackas resultat inom SFI fortsätter. Perioden visar att 44 procent fullföljt kursen med minst betyget godkänt senast terminen efter kursstart. Det är en förbättring gentemot samma period föregående år då utfallet var 33 procent.

Det förbättrade resultatet beror bland annat på att Nacka byggt in ett incitament i ersättningen till anordnarna och att skolorna blivit bättre på att testa elevernas förkunskaper så att de hamnar på rätt kursnivå när de startar.

Antalet elever som påbörjat en ny kurs under året har minskat. Totalt

har dock antalet kursaktiviteter och andelen elever som är folkbokförda i Nacka ökat.

Arbetsförmedlingen och Nacka samarbetar med individen i fokus

Samspel mellan myndigheter är nyckeln till framgång för att kunna ge bästa möjliga stöd och service. Under året har ett omfattande arbete pågått för att förbättra samarbetet med arbetsförmedlingen och parterna har också ingått ett avtal. Målet är att förenkla vägen till egen försörjning via arbete, studier eller företagande. Insatserna ska utgå från arbetsmarknadens behov av arbetskraft och kompetens på kort och lång sikt. Samarbetet ska bidra till att parterna samordnar sina handlingsplaner och därmed inte dubbelarbetar.

Skola eller arbetsliv för unga efter avhopp

Kommunen har arbetat med 89 ungdomar som hoppat av gymnasiet och inte har någon annan sysselsättning. 49 procent av eleverna har återgått till studier eller börjat arbeta. Av dessa har 25 personer återgått till

gymnasiestudier, 17 till övriga studier och två till arbete.

84 procent har godkänt betyg på gymnasiekurser inom vuxenutbildningen

Antalet elever och kurser inom gymnasial vuxenutbildning har ökat under året. Det har också skett en ökning av antalet elever som bor i Nacka.

Betygsresultaten för gymnasiala kurser har försämrats. Av dem som fick betyg fick 84 procent ett godkänt betyg. Det är två procentenheter sämre jämfört med föregående år. Däremot har betygsresultaten förbättrats inom grundläggande kurser. Andelen med godkänt betyg har ökat med åtta procentenheter till 85 procent.

Nya möjligheter med lärlingsutbildning

Från och med 2014 finns det möjlighet att gå en lärlingsutbildning i nära samarbete med företag. Det finns 45 platser och det är en unik möjlighet för elever att lära sig ett yrke i praktiken och för arbetsgivare att säkra sin kompetensförsörjning. Lärlingsutbildningen kommer i första skedet att omfatta fyra yrkesområden;

igur. <mark>V</mark> o			

Verksamhet/år	SI	SFI		
	2012	2013		
Antal elever start kurs under året	916	877		
Antalet aktiva kurser, perioder	1 578	1 824		
Antalet kursaktiviteter; start period, varav andel kurs	1 257	1 157		
Andel godkänt betyg senast terminen efter kurs	33	44		

Figur. Volymer och resultat grundläggande och ial vuxenutbildning

Verksamhet/År	Grundla	iggande	Gymnasial		
	2012	2013	2012	2013	
Antal elever start kurs under året	475	419	2 102	2 379	
Antalet aktiva kurser, perioden	669	636	9 483	11 118	
Andel med godkänt betyg	77	85	86	84	

hotell- och konferens, bygg- och måleri, fastighetsteknik samt byggoch verkstad vilket ligger i linje med Nackas stadsutveckling.

Jobbdagar i Fisksätra

I september arrangerades en jobbdag i Fisksätra centrum. Cirka 25 utställare var på plats och det kom hundratals intresserade Fiskätrabor. Medverkade gjorde företag, myndigheter och jobb- och utbildningsexperter.

61 procent försörjde sig själva efter avslutad insats

Under årets sista fyra månader var 700 personer aktuella i kommunen för arbetsmarknadsinsatser. Av dessa befann sig drygt 500 i en arbetsmarknadsinsats. Under perioden avslutades 109 insatser, varav 66 ledde till egen försörjning genom arbete eller studier. Detta motsvarar 61 procent och är 2 procentenheter sämre än målsättningen om att minst 63 procent ska försörja sig själva efter avslutad insats.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för arbetsoch företagsnämnden 2013 blev en negativ budgetavvikelse på 2,1 miljoner kronor. Det motsvarar en avvikelse på cirka 2 procent av den totala budgeten. Avvikelsen berodde främst på att elever inom den grundläggande vuxenutbildningen läste längre kurser och kurser med fler verksamhetspoäng än tidigare och än budgeterat. En beslutad förändring från kurspaket till delkurser förväntas bromsa kostnadsutvecklingen.

Företagsklimatet i kommunen är gott

Nacka kommun kom på fjärde plats i Svenskt näringslivs kommunrankning 2013, den bästa placeringen på flera år. Även när det gäller den stora serviceundersökningen som görs i 190 kommuner vartannat år har Nacka ett gott resultat (NKI 71). Antalet helårsarbeten har ökat med 22 procent och företagstillväxten

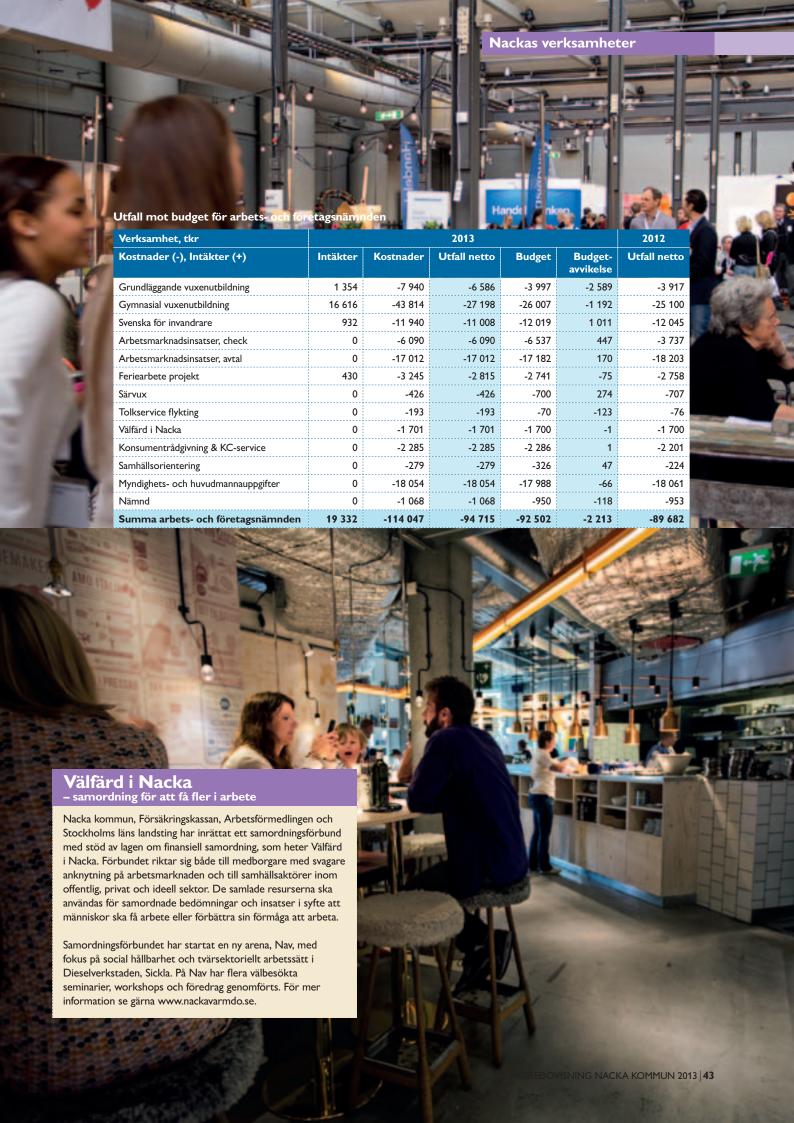
med 47 procent vilket är höga siffror i Sverige. Konkurserna är fortsatt få. Visserligen ser vi här en svag ökning, men då från ett lågt utgångsläge. Till skillnad mot Stockholm och Sverige i stort ökar nyföretagandet. Nettoomsättningen bland Nackas företag minskar svagt, detta efter några års mycket stark ökning. Här följer Nacka trenden i Stockholm som är bättre än för Sverige som helhet.

Under året inleddes ett samarbete med Connect med syfte att hjälpa något större företag med konkreta investeringskontakter. Nacka har också inlett ett systematiskt matchningsarbete där individers kompetens ska skräddarsys efter företagens konkreta behov av arbetskraft. Detta riktar sig primärt mot mindre företag och är initialt inriktat mot besöksnäringen.

Nacka kommun kom på fjärde plats i Svenskt näringslivs kommunrankning 2013, den bästa placeringen på flera år.

Figur. Resultat arbetsmarknadsinsatser

Insats/Utredning,	Antal	Pågå-		Avslutade insatser/utredningar				
Period: tertial 3 2013	kunder	ende	ende Ny Ej försör		Ny Ej försörjningsstöd			
			insats	Arbete eller studier		udier	Övrigt	Totalt
				Arbete	Studier	Summa		
Insatser	503	394	5	53	13	66	38	109
Andel av avslutade kunder, %			5	49	12	61	35	100
Utredning/Rehabiliterande insatser	182	133	35	4	1	3	7	45
Totalt	685	527	40	57	14	69	45	154

Fritid i Nacka

Nackaborna ska ha tillgång till en mångsidig verksamhet på sin fritid. Det gäller framför allt barn, unga och personer med funktionsnedsättning.

Medborgarna anser i hög utsträckning att de har tillgång till ett rikt och varierat fritidsutbud. Det visar de senaste årens medborgarundersökningar där 80 procent svarar positivt på den frågan. Resultatet för 2013 var 83 procent.

Under 2013 har en besöksundersökning på fritidsgårdarna genomförts tillsammans med sex andra kommuner inom ramen för samarbetet Nackanätverket. Resultatet visar att de ungdomar som besöker fritidsgårdar i Nacka är mycket nöjda med verksamheten.

Lika förutsättningar för tjejer och killar

Ett mål inom fritidsområdet är att flickor och pojkar ska få samma förutsättningar för fritidsaktiviteter. Medborgarundersökningen visar att nöjdheten inom detta område har ökat under de senaste åren. 2013 angav 78 procent att de tyckte att flickor och pojkar har lika förutsättningar.

Satsningar för fler aktiva flickor Ett antal projektbidrag har varit riktade mot verksamhet för flickor, såsom Boo Fotbollsförenings projekt "Aktiva flickor i föreningen", Twisters Cheer Elite Nacka Cheerleadingförening för projektet "Prova-på cheerleading" och Studiefrämjandet i Sydöstra Stor-Stockholm för projektet "Filmklubb för tjejer".

Tjejverkstan gick i konkurs

Föreningen Mötesplats Järlahuset som sedan 2008 ansvarat för verksamheten Tjejverkstan sa upp överenskommelsen med fritidsnämnden i slutet av året och ansökte på egen begäran om konkurs. Verksamheten upphörde helt under december. Tjejverkstans

VERKSAMHETSRESULTAT

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Kommuninvånarna ska ha tillgång till en mångsidig verksamhet på sin fritid	
	Besökare på kommunens fritidsanläggningar ska anse att dessa har hög kvalitet, d.v.s. tillgänglighet, funktionalitet, bemötande, delaktighet, inflytande och kompetens	
Stor valfrihet	Kommunens invånare ska kunna ägna sig åt ett rikt och varierat utbud av aktiviteter på kommunens fritidsanläggningar	•
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	Föreningslivet ska stödjas så att de arbetar med värdegrundsfrågor och medvetet ledarskap	
Trygg och säker kommun	Fritidsanläggningarna ska vara trygga	

INSATTA RESURSER

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
Effektivt resursutnyttjande	Reinvestering per bokad timme i idrotts- anläggningarna samt att fritidsanläggningarna ska utnyttjas maximalt	
Kommunal ekonomi i balans	Budget i balans	
	■ BRA ●UTMÄRKT 🛦 HAF	R BRISTER

Ansvarig nämnd: Fritidsnämnden

uppdrag var att erbjuda en mötesplats för flickor i åldern 12-17 år. Verksamheten skulle ha socialt fokus och besökarna kunde ägna sig åt samtal, drama, musik eller konstnärligt skapande. En kärngrupp om cirka 25 flickor har besökt verksamheten varje vecka. Det har varit färre besökare under 2013 jämfört med tidigare år.

Ökade fritidsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning

Det finns särskilda pengar att söka för föreningar som skapar aktiviteter för personer med funktionsnedsättning. 2013 ansökte fler föreningar än tidigare om ett sådant kontantstöd.

Under året deltog Nacka vid Sveriges största fritidsmässa för barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning, Minfritid.nu. Mässan hade cirka 3 000 besökare och 88 utställare. Minfritid.nu är ett samarbete mellan Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nynäshamn, Tyresö, Salem kommuner samt Habilitering och hälsa.

I juni arrangerades "Beachparty" på Dalarö för ungdomar mellan 12-21 år som behöver extra stöd. Besökarna kom från Haninge, Hud-

> I Nacka spelar 1 756 flickor (33 procent) och 3 599 pojkar (67 procent) fotboll.

dinge, Nacka, Nynäshamn, Stockholm stad och Tyresö kommuner. Besökarna fick testa olika prova-på fritidsaktiviteter och dagen avslutades med disco.

Välskötta fritidsanläggningar

Medborgarundersökningen 2013 visade att 86 procent av Nackaborna tyckte att anläggningarna är välskötta. För att höja nivån på städningen i lokalerna och anläggningarna utförs bland annat kontinuerlig städkontroll.

Föreningar, allmänhet och skolor kan delta i ett så kallat anläggningsråd för en fritidsanläggning. Under året har Nacka kommun haft en fortlöpande dialog med åtta sådana anläggningsråd.

Årets översyn av principerna för hur tiderna ska fördelas mellan olika verksamheter har handlat om ishallar och fotbollsplaner. Ett flertal möten har ägt rum med föreningarna för att diskutera vilka faktorer som ska styra tidsfördelningen i anläggningarna.

Ungas inflytande för utvecklingen framåt

Fritidsgårdarna i Nacka ska stimulera ungdomars vilja att ta ansvar och

Exempel på idrottsprestationer under 2013

- Älta IF:s unga damer gick för första gången i Nackas historia upp i Elitettan i fotboll förra året.
- · Nackas aktiva i olika sektioner och grenar inom kampsporten fortsatte under 2013 att nå höga prestationer liksom aktiva inom orientering där en av de aktiva erhöll årets idrottsstipendium No Fall.
- De nästan eviga slutspelsfinalisterna i handboll, Skuru IK Damer, fortsätter sin höga nivå och summerade året med en silverplats i handbollens elitserie.

engagera sig i frågor som berör dem. Anordnarna redovisar att de arbetar med inflytande och delaktighet på olika sätt. Ungdomarna får föra fram synpunkter och förslag i olika forum, de är med och arrangerar verksamhet och ingår i olika arbetsgrupper. Ungdomarna är även med och gör inköp. De arbetar ideellt i fritidsgårdarnas kafeterior och är med vid utformning av lokaler. Motsvarande arbete har skett, men i mindre omfattning, på Tjejverkstan och på de föreningsdrivna träffpunkterna i Velamsund och i Alphyddan. Fritidsgårdarna besöks varje vecka regelbundet av mellan 600 och 800 ungdomar, av dem är 200–300 flickor. Antalet besökare kan variera mellan cirka 10-40 ungdomar per öppen aktivitet och fritidsgård.

Föräldrar nöjda med barnens simskola men får vänta för länge på plats

Under 2013 gjordes en kundundersökning för simskolan. Undersökningen visade att verksamheten får både positiva omdömen och negativ kritik. Flertalet föräldrar är nöjda med simlärarna och anser att deras barn gör framsteg och lär sig simma i simskolan. Föräldrarna känner sig trygga när deras barn deltar i simskolan. Det som föräldrarna framför allt är missnöida med är den tid det tar från det att man anmält sitt barn till dess att man får plats. Utifrån resultaten ska kommunen bland annat undersöka om det är möjligt att utöka antalet simskolegrupper för att kunna erbjuda fler barn plats.

Utmärkt förening

Utmärkt förening är en metod för att kvalitetssäkra föreningars verksamhet och deras arbete med värdegrundsfrågor. De föreningar som genomfört alla moment enligt metoden får utmärkelsen Utmärkt

förening. 2013 fick åtta föreningar i Nacka utmärkelsen. För att stödja Nackas föreningsliv i arbetet med värdegrundsfrågor och medvetet ledarskap har fritidsnämnden beslutat att samverka med SISU Idrottsutbildarna kring konceptet Utmärkt förening. Nämndens mål

är att varje år erbjuda tio föreningar stöd av SISU.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för fritidsnämnden 2013 blev en positiv budgetavvikelse med 2,9 miljoner kronor. Det berodde bland annat

på lägre kapitalkostnader på grund av att investeringsprojekt avslutats senare än beräknat. Det berodde också på lägre hyreskostnader för Saltsjöbadens ishall, eftersom hallen hölls stängd under en del av året då takkonstruktionen behövde göras om.

Utfall mot budget för fritidsnämnden

Verksamhet, tkr			2013			2012
Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budget- avvikelse	Utfall netto
Föreningsstöd		-8 543	-8 543	-8 895	352	-8 906
Idrottsanläggningar	10 492	-99 149	-88 657	-91 048	2 391	-88 052
Fritidsgårdar		-25 035	-25 035	-25 090	55	-24 487
Nämnd och nämndstöd		-1 768	-1 768	-1 871	103	-1 880
Myndighets- och huvudmanna		-3 862	-3 862	-3 862	0	-3 863
Summa fritidsnämnden	10 492	-138 357	-127 865	-130 766	2 901	-127 188

Naturen i Nacka

I Nacka är det nära att komma ut i skogen, till sjön eller havet. Flera av Nackas större naturområden är skyddade som naturreservat. Det finns tolv reservat i Nacka och alla förvaltas av kommunen.

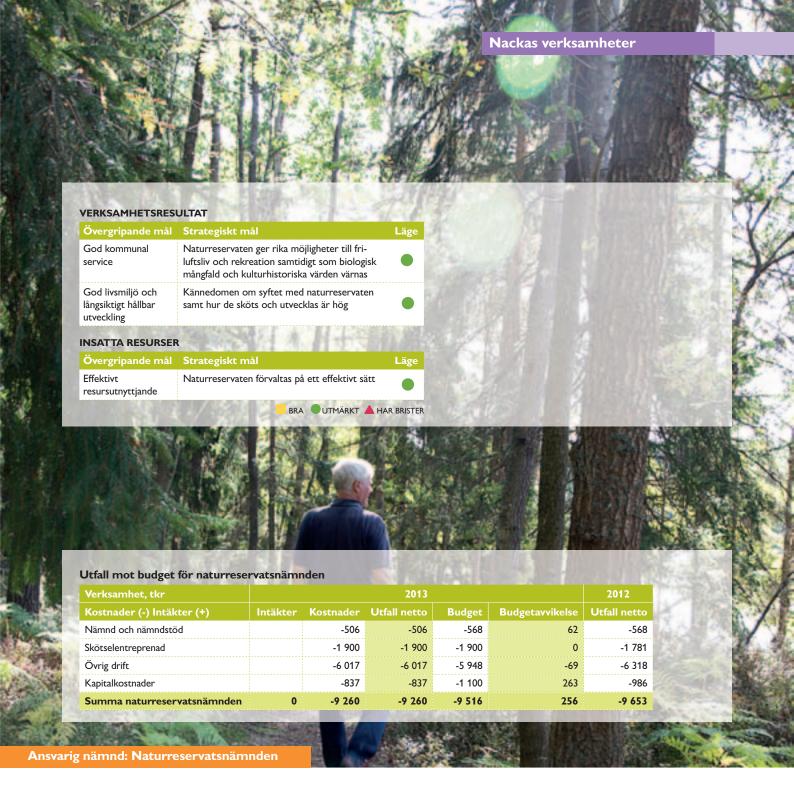
I 2013 års medborgarundersökning svarade 96 procent att de var nöjda med tillgången på parker grönområden och natur. Nacka kommun har liksom tidigare år deltagit i undersökningen Sveriges friluftskommuner och i år blev placeringen en 28:e plats nationellt. I länet hamnade Nacka på en delad 3:e plats.

Förbättrad tillgänglighet till reservaten

Under 2013 har Nacka kommun bland annat:

- Byggt en ny busshållplats och vändplats för Velamsundsbussen, dels vid Värmdövägen, dels vid gårdsområdet. Dessa har asfalterats och försetts med nya skyltar. Velamsundsvägen har förbättrats och vatten har avletts vid Herrgårdsparken/parkeringen.
- Utökat verksamheten i Nyckelviken och fler Nackabor jämfört med tidigare har besökt reservatet. En renovering av

- motionsspåret är påbörjad. Så även renovering av stigar och vägar. Rastplatsen vid raststugan har fått nya handikappanpassade bänkar.
- Förbättrat dräneringen längs med Lugna promenaden vid Långsjön.
- Byggt en trappa vid Skogsömonumentet. Den nya trappan gör det möjligt för många fler att besöka området. Längs trappan finns bänkar som ger möjlighet till vila och att njuta av utsikten.
- Färdigställt en stig söder om Tollare träsk.

Nya reservat på gång

Det pågår arbete med att skapa fler naturreservat i kommunen i områdena Baggensstäket, Rensättra, Skarpnäs, Skuruparken, Svärdsö och Trollsjön.

Medborgardialoger och fokusgrupper

Under året har två möten med fokusgrupper ägt rum. I fokusgruppen ingår representanter från Boo hembygdsförening, Boo miljö- och naturvänner, Friluftsfrämjandet, Naturskyddsföreningen i Nacka, Saltsjöbadens naturskyddsförening, Nacka hembygdsförening och Nacka miljövårdsråd samt Skuruparkens vänner. Syftet med fokusgruppen är att göra intresseorganisationerna delaktiga i förvaltningen av naturreservaten. Genom en aktiv dialog och inflytande utvecklas skötseln och det höjer besökarnas upplevelser av naturreservaten.

Sveriges friluftskommun – Nacka på tredje plats i länet

Nacka kommun har liksom tidigare år deltagit i undersökningen Sveriges friluftskommun. Nacka kommun placerade sig på 28:e plats nationellt 2013. Det innebar en delad 3:e plats i länet. Undersökningen syftar till att uppmuntra kommunernas arbete med friluftsliv.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för naturreservatsnämnden 2013 blev en positiv budgetavvikelse på 256 000 kronor. Det berodde på lägre kapitalkostnader för projekt som blev klara senare än planerat.

Kultur i Nacka

Lusten att vara kreativ är viktig i ett levande Nacka. Därför måste det finnas tillgång till kultur av hög kvalitet. Och barn och unga ska erbjudas ett brett utbud av skapande aktiviteter.

Sammantaget är resultatet inom kulturområdet fortsatt bra. Invånarna är nöjda med kvaliteten på de kulturaktiviteter som erbjuds men när det gäller tillgången på olika kulturaktiviteter lever kommunen inte upp till sina målsättningar. Bibliotekens medieutbud anses också vara ett förbättringsområde.

Färre biblioteksbesök och utlån

Nackaborna är fortsatt nöjda med biblioteksverksamheten med undantag för utbudet av medier och möjligheten att påverka verksamheten. Dessa mål är uppnådda men målnivåerna är lågt satta. Inför 2014 har budgeten för medieinköp utökats. Antalet biblioteksbesök och utlån har minskat jämfört med föregående år.

2012 upphandlades driften av kommunens bibliotek och avtalen började gälla från och med januari 2013. Dieselverkstaden AB driver Dieselverkstadens bibliotek, Älta bibliotek och Saltsjöbadens bibliotek. De bibliotek som drivs i kommunal regi är Orminge bibliotek, Fisksätra bibliotek och biblioteket i Forum.

Musik- och kulturkurserna håller god kvalitet

Deltagarna i musik- och kulturskolor är nöjda med de kurser som de deltar i. Den kommungemensamma kundundersökningen visar att Nackas barn och ungdomar jämförelsevis är nöjda med kvaliteten på kurserna. Årets observationer inom Våga visa för musik- och kulturskoleverksamhet utgår från följande målområden; normer och värden, styrning och ledning, utveckling, lärande och konstnärligt skapande samt elevens inflytande och ansvar. Observationerna visar att verksamheten håller

en god kvalitet med vissa förbättringsområden, till exempel elevers möjligheter till inflytande.

Kulturhistoria, offentliga konsten

När det gäller kvaliteten och möjligheten till inflytande över kulturverksamheten är måluppfyllelsen god. Så även när det gäller möjligheten att ta del av Nackas kulturhistoria. Invånarna anser att de kulturhistoriska miljöerna är välskötta.

Däremot är invånarna inte nöjda med tillgången på kulturaktiviteter. Detta trots att Nacka kommun sedan några år tillbaka är med och finansierar kulturlokaler i varje kommundel som ska erbjuda ett ökat utbud av kulturaktiviteter.

Färre uppger att de känner till den offentliga konsten i Nacka. Andelen har sjunkit med 27 procentenheter. Kommunen ska undersöka orsaken

Ansvarig nämnd: Kulturnämnden

till nedgången och ta fram en plan med åtgärder som ska ingå i den reviderade vård- och underhållsplanen för den offentliga konsten.

Museet Hamn öppnar 2014

Under året har det pågått ett intensivt arbete med att färdigställa museet Hamn i Fisksätra. På grund av förseningar i produktionen av utställningen kunde museet inte öppna i slutet av året som det var planerat. I april 2014 kommer dock museet äntligen att slå upp dörrarna för allmänheten. Invigningen kommer att äga rum i augusti på årsdagen av Slaget vid Stäket.

Böcker, ljudfiler och skyltar berättar om Nackas historia

Kulturnämnden har bland annat i uppdrag att levandegöra Nackas kultur- och industrihistoria. Boken Kvarnhjul och fabriksskorstenar - Nackas industriary blev klar i december 2012. Under 2013 har arbete med en barnbok pågått. Boken ska öka barns kunskap om sin egen lokalhistoria och väcka lust och nyfikenhet inför historieämnet. I september 2014 kommer boken att vara färdig.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för kulturnämnden blev en positiv budgetavvikelse på 6 miljoner kronor. Det berodde bland annat på:

- en intäktsökning och lägre kostnader då ett tidigare problem med elevregistreringssystemet för musikskolorna åtgärdats
- överskott för kulturverksamheter, bland annat på grund av försenad driftsstart för museet Hamn och projekt om Nackas kultur- och industrihistoria.

Böcker, ljudfiler och skyltar berättar om Nackas historia

Under året har nio kulturhistoriska skyltar och en milstolpe satts upp. Danvikshem, Danvikens dårhus, Finnboda, Gomanhuset, Danviken hospital, Danvikens kyrkogård, Rensättra, Saltsjögvarn och Nacka ström.

Dessutom finns det två nyproducerade ljudguider att ladda ner från Nackas webbsida. Ljudguiderna innehåller kortberättelser om Nackas kulturmiljöer.

Miljö och stadsbyggnad

Nacka kommun verkar för bra kommunikationer och tätare bebyggelse, samtidigt som vi värnar vatten och natur. Vi både utvecklar och skyddar vår livsmiljö idag och inför framtiden.

2012 antogs en översiktsplan för kommunen som innehåller fyra bärande strategier för den fysiska samhällsutvecklingen. Dessa är att:

- skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön,
- ett komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka,
- utveckla Nackas lokala centrum och deras omgivning
- att planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen.

Strategierna har fått stort genomslag under 2013.

Jämförelse med andra kommuner i Stockholmsområdet visar en relativt hög nöjdhet bland medborgare och företagare med kommunens bygglovshantering.

Tät och blandad stad på västra Sicklaön

Ett brett arbete har inletts för att forma en gemensam bild av vad vi menar med en tät och blandad stad. Över 5 000 Nackabor engagerades i den visionsverkstad som genomfördes under hösten. Viktiga vägledande ord inför det fortsatta arbetet med "staden" är bland annat kollektivtrafik, mötesplatser och natur.

Det pågår ett antal stora programarbeten i kommunen där vi testar och utvecklar den nya strategin. I Nacka strand prövas bland annat att omvandla kontor till bostäder och att förtäta i sjönära lägen. Planiavägens koppling till Värmdövägen är en viktig fråga i ett programarbete. I Henriksdal testas interaktiv 3D teknik på

webben för att få in tidiga synpunkter på hur området bör utvecklas.

Som symboler för en ny blandning av bostäder har två projekt för studentbostäder börjat planeras och på Lokomobilvägen kan Wallenstams 122 hyresbostäder snart börja byggas.

Tunnelbana till Nacka

2013 fattades beslut om att tunnelbanan ska förlängas till Nacka. Det är beslutat hur linjerna ska gå, ungefär var stationerna ska ligga, hur utbyggnaden ska finansieras och när bygget ska ske. Nacka kommer att vara med och finansiera projektet och kommunen åtar sig också en omfattande utbyggnad av bostäder och verksamhetslokaler på västra Sicklaön. Detta medför goda

VERKSAMHETSMÅL

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal	Kundnöjdheten ska öka	
service	Överprövningsvolymen ska vara tillräckligt stor för att ge ledning i rättspraxis	Nytt mål
	Andelen överprövade ärenden som upphävs eller ändras genom lagakraftvunnen dom eller beslut ska vara låg	Nytt mål
God livsmiljö och långsiktigt hållbar	God ekologisk och kemisk status på alla vatten till 2021	Nytt mål
utveckling	Stadsbyggande ska ske med kvalitet och mångfald	Nytt mål
	Vid nyexploatering och förtätning bör de riktvärden för buller och trafik som riksdagen beslutat tillämpas	Nytt mål

INSATTA RESURSER

II TOAT IA RESONSE	••	
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
Effektivt	Handläggningstiderna ska vara korta	
resursutnyttjande	Beslutsförmågan ska vara hög	
	Kundnöjdheten ska vara hög	
	Produktiviteten ska öka	Nytt mål
	■ BRA ■UTMÄR	KT 🔺 HAR BRISTER

Uppskattad medborgardialog om Älta centrum

Älta centrum ska utvecklas och ett planprogram håller på att tas fram. Under hösten 2013 hade boende och andra intresserade möjlighet att lämna synpunkter på de arkitektförslag som tagits fram och lämna förslag på det fortsatta arbetet med Älta centrum.

Ett 70-tal Ältabor deltog i en workshop som var mycket uppskattad. Kommunen besökte också en fritidgård för att få in åsikter från ungdomar. Att få ungas tankar på sin hemmiljö var värdefullt för det fortsatta programarbetet och kompletterar de vuxnas synpunkter.

Kommunen besökte även Älta företagarförening med ett tiotal företag representerade för att höra deras synpunkter och önskemål i det fortsatta arbetet

Ansvarig nämnd: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

förutsättningar att få vara med och utforma bra lösningar för boende och verksamma i Nacka.

Kvarnholmsförbindelse och ny Skurubro

Under året började Nacka kommun bygga Kvarnholmsförbindelsen. Kommunen har också ingått ett avtal med Trafikverket om att bygga en ny Skurubro och en ny påfartsramp till den gamla bron för att förbättra trafiksäkerheten.

Förhoppningsvis kommer också den förlängning av tvärbanan in i Nacka som nu planläggs innebära ytterligare en möjlighet att minska de trafikstörningar som kan förutses när ombyggnaden av Slussen pågår.

Nacka kommun fick en ny parkeringspolicy år 2013. Policyn kommer att påverka bilens roll i ett framtida Nacka men den konkreta innebörden återstår att diskutera, till exempel antal parkeringsplatser vid ny bebyggelse och parkeringsavgifter.

Det planeras och byggs i hela Nacka

Kommunfullmäktige har godkänt ett program för Fisksätras utveckling och arbetet med programmen för centrala Älta och Orminge centrum är i slutfasen. I Tollare har flera större detaljplaner börjat gälla och därmed har omfattande nybyggen inletts. I Älta har det första spadtaget tagits för 129 hyresrätter på Oxelvägen samtidigt som södra Hedvigslund successivt blir färdigställt. Kommunen planerar också för en förnyelse i Boo och varje år påbörjar och avslutar vi planeringen av två områden.

Vård av vatten och grönområden

2011 antog Nacka ett grönstrukturoch kustprogram. Intentionerna i dessa program håller nu på att bli verklighet. Bland annat har vi inlett ett omfattande arbete för att uppfylla det så kallade vattendirektivet. Målet är att nå en god status på vattnet i kommunens vattenförekomster och att övriga vattenområden inte försämras, till exempel insjöarna. Under året har vi bland annat gjort utredningar av Neglingemaren och Vårgärdssjön.

I en pilotstudie testas att använda naturens egna krafter för att rena luft och vatten. Det undersöks också hur naturen kan tillgodose vårt behov av rekreation i täta stadsmiljöer. Studien som inletts under året har väckt stor nationell uppmärksamhet. Syftet är att visualisera och värdera ekosystemtjänster i den kommunala samhällsplaneringen.

Effektiv hantering av bygglov och planer

2012 och 2013 var mediantiden för att handlägga ett bygglov fem veckor. Det är en vecka snabbare än målet för 2013. Även handläggningstiden för nybyggnadskarta är i linje med

årets mål. Bygglovalliansens brukarundersökning visar också att en stor del av kunderna är nöjda med handläggningstiden för dessa tjänster.

Det är första året som Nacka kommun följer upp mediantiden för handläggning av normala planer och fastighetsbildning. Mediantiden för att handlägga normala planer 2013 (från startpromemoria till antagande) är 28 månader. Målet för perioden var 30 månader. Tendensen är att vi går mot kortare planeringstider.

Undersökningar visar på nöjda kunder över lag

Vartannat år genomför Stockholm business alliance (SBA) en serviceundersökning. Undersökningen fokuserar på företags uppfattning om kommunernas myndighetsutövning inom olika områden. Nacka får ett högt nöjd-kund-index (NKI) i den totala sammanställningen och hamnade på andra plats bland kommuner med fler än 50 000 invånare.

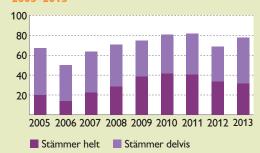
Bygglovalliansens undersökning

För tillfället samarbetar 18 kommuner i Bygglovalliansen för att utveckla servicen kring bygglovsansökningar. Bygglovalliansen har gjort en kundundersökning sedan 2005. Undersökningen riktar sig både till företagskunder och privatpersoner och handlar om kommunernas service. På frågan om man är nöjd med handläggningen i sin helhet svarade 78 procent av de svarande att det stämmer väl eller ganska väl in på Nackas handläggning av deras ärende. Genomsnittet för de medverkande kommunerna var 68 procent. Endast Täby kommun hade fler nöjda sökande.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för miljöoch stadsbyggnadsnämnden 2013 låg i linje med budget.

Figur. Nöjdhet med bygglovshandläggning 2005–2013

Utfall mot budget för miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Verksamhet, tkr		2013				
Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budget- avvikelse	Utfall netto
Nämnd och nämndstöd	0	-4 235	-4 235	-4 338	103	-4 675
Myndighetsproduktion	0	-18 990	-18 990	-18 856	-134	-18 456
Projektverksamhet	0	-2 070	-2 070	-2 135	65	-2 487
Summa miljöstads- byggnadsnämnden	0	-25 295	-25 295	-25 329	34	-25 618

Gator, vägar, parker, vatten och avfall

Nacka kommun ansvarar för att utveckla och värna Nackabornas livsmiljö. Invånarna ska kunna förvänta sig en välskött utemiljö, rent vatten och en god framkomlighet.

Medborgarundersökningar visar att Nackaborna i stort är nöjda med skötseln av gator, vägar och gångoch cykelvägar. Det finns givetvis områden där förbättringsarbete måste fortsätta. Kommunen har under året fortsatt med kontinuerliga åtgärder för att höja trafiksäkerhet, tillgänglighet och förbättra för cyklister.

Gator, vägar och trafik

Resultatet från medborgarundersökningen "Kritik på teknik", som genomförs av Sveriges kommuner och landsting, indikerar att kommunens prioriteringar och åtgärder på gatorna stämmer överens med vad medborgarna efterfrågar. Undersökningen visar att medborgarna tycker att det är viktigt med snöröjning, beläggningsunderhåll och belysning.

Det rikliga snöfallet i början av året ledde till en omfattande snöröjning av gator och vägar. Det ekonomiska underskottet begränsades en aning genom att bortforsling av snö minimerades. Detta kan dock ha påverkat medborgarnas nöjdhet med snöröjningen, som var lägre 2013

än 2012. Kommunen har fortsatt att prioritera gator som trafikeras av kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafikanter. Utifrån synpunkter från medborgarna efter vintern 2012/13 har åtgärder som lokala snötippar och utökad maskinell utrustning genomförts för att effektivisera vinterunderhållet.

Alla broar är inspekterade

Alla broar i kommunen har blivit inspekterade under året och fogar och kantbalkar har spolats rena. En del mindre betongskador och räcken har lagats och åtgärderna fortsätter under 2014.

Tattbybron har fått en tillfällig förstärkning men kommunen har även utfört permanenta reparationer för att säkra brons stabilitet på lite längre sikt. Dessa kan utnyttjas som grundläggning för den planerade nya broöverbyggnaden i trä.

Energibesparingar och utfasning av kvicksilverlampor

Driften av gatubelysningen i Sickla, Älta och Saltsjöbaden har lagts ut på entreprenad. Allt löper på enligt plan och investeringarna ligger i fas. Det förekommer inte längre några lampor med kvicksilver i dessa områden. På Älgö genomförs sedan i höstas ett försök med dimring av belysningen för att spara energi.

Skötseln av belysningen i Boo löper enligt avtal. Här har dock utfasningen av kvicksilverlampor skjutits upp på grund av alltför dyra offerter från driftentreprenören.

Ökad trafiksäkerhet och en cykelplan

Nacka kommun vidtar kontinuerligt fysiska åtgärder för att höja trafiksäkerhet, tillgänglighet och förbättra för cyklister:

- För första gången har en cykelplan tagits fram. Planen har skickats ut på remiss. I planen föreslås exempelvis att det regionala cykelstråket längs med Värmdövägen och cykelförbindelse mellan Saltsjöbaden-Fisksätra och Sicklaön ska förbättras.
- Kommunen har slutfört arbetet med att se över vägnätet enligt "Rätt fart i staden".
- Kommunfullmäktige har fattat beslut om en parkeringspolicy.
- Dessutom går det numera att få bullerbidrag för fönsteråtgärder.

Nacka har deltagit i flera regionala samarbetsprojekt under året, bland annat renoveringen av Danviksbroarna, en tillfällig slutstation för Saltsjöbanan och arbeten inför ombyggnaden av Slussen.

Kommunen fortsätter sin satsning på att få fler att följa reglerna vid vägarbeten. 550 trafikanordningsplaner (TA-planer) har godkänts under året. En TA-plan innehåller fakta om ett vägarbete och hur det ska märkas ut. Planen görs för att öka säkerheten vid vägarbeten.

Ökad sysselsättning genom upphandling av parkskötsel

Kommunen har upphandlat skötseln av parker i Älta, Saltsjöbaden/ Fisksätra och Sickla i fyra år framåt. Entreprenörerna har förbundit sig att skapa sysselsättning för arbetslösa inom ramen för den så kallade arbetslinjen. Våren och sommaren har

VERKSAMHETSRESULTAT

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Kommunens vägnät ska kännetecknas av god fram- komlighet oberoende av årstid	
	Kommunens allmänna platser ska underhållas så att invånarna upplever dem som rena och välskötta	
	Nämndens uppgift är att förse brukarna med dricksvatten av god kvalitet och i tillräcklig mängd	
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	Nämnden ska verka för en miljövänlig avfallshantering med en mycket hög insamlingsgrad av farligt avfall	
Trygg och säker kommun	Kommunens vägnät ska i möjligaste mån utformas och underhållas så att det upplevs som tryggt att vistas i trafikmiljön	
	Dagvatten ska avledas på ett säkert, miljöanpassat och kostnadseffektivt sätt så att säkerhet, hälsa och ekonomiska intressen inte hotas	•

INSATTA RESURSER

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
Effektivt resursutnyttjande	Anläggningarna ska underhållas så att livslängden optimeras	
Kommunal ekonomi i balans	VA-verket och Avfallsverket ska vara i ekonomisk balans där varje generation ska bära sin egen kostnad. Övrig verksamhet inom tekniska nämnden ska redo- visa en budget i balans.	
	BRA ●UTMÄRKT ▲ HA	R BRISTER

Aktiv kommunikation med medborgare

Under 2013 fortsatte arbetet med snabb och informativ tillgänglighet för medborgarna via hemsidan, Facebook och Twitter. Eftersom verksamheten även bedrivs utanför kontorstid finns möjlighet att snabbt gå ut med information om relevanta händelser i realtid och till exempel svara på frågor även under helgdagar. Detta har uppmärksammats och berömts av lokaltidningar, bloggare och twittrare. Återkoppling i enkla ärenden och synpunkter har snabbats upp genom ett nytt system som möjliggör snabba svar direkt från driftpersonal ute i fält via sms eller mail utan administrativa mellanled.

ägnats åt att ta fram en underhållsplan för parkmark. En inventering av asfalterade gångvägar har också genomförts för att bättre kunna förutse framtida behov av underhåll.

Nöjda VA-kunder och hög kvalitet på dricksvattnet

Långsam snösmältning, liten nederbörd och en varm sommar har påverkat spillvattenmängderna och vattenförsäljningen positivt. Under året åtgärdade Nacka kommun 22 vattenläckor på huvudvattenledningar. På spillvattennätet har dessutom 31 stopp åtgärdats. Antalet stopp i avlopp har hållits nere tack vare ett omfattande underhållsarbete.

Nackaborna är fortsatt nöjda med VA-verksamheten. Kvaliteten på dricksvattnet är hög. Av 114 analyserade dricksvattenprover under året visade 96 procent ett tjänligt resultat. De övriga proverna var tjänliga med anmärkning vilket innebär lukt eller smak i vattnet, utan att det är otjänligt. Ett prov visade otjänligt dricksvatten, men vid en ny provtagning var vattnet tjänligt.

Ett stort arbete har lagts ner på att färdigställa VA-planen och ta fram en ny VA-taxa. Verksamhetssystemet för att administrera abonnenter har också fått en genomgripande översyn.

Satsning på återvinningscentraler och insamling av matavfall

Under året gick Nacka kommun över till en ny entreprenör av sophämtning. Övergången gick inte helt enligt plan vilket medförde en del ekonomiska konsekvenser. Positivt för miljön är de nya bilarna med två fack som kan hämta både restavfall och matavfall samtidigt.

Den nya avfallsplanen antogs i november. Under året startade också några förstudier som ska leda till en kapacitetsökning på återvinningscentralen i Östervik och en miniåtervinningscentral i Älta. Ett detaljplaneprojekt har påbörjats för att etablera återvinningsstationer på kommunal mark. Syftet är att få till en permanent och bättre funktion. Detta projekt bidrog i hög grad till att Nacka kommun vann priset "Årets återvinningskommun".

Insamlingen av matavfall fortsätter och under året har särskilda informationsinsatser riktats mot framförallt enbostadshus. Det har medfört att anslutningsgraden har ökat med 50 procent. Målet är att 50 procent av matavfallet ska samlas in senast 2018. Med 20 procent insamlat matavfall 2013 är kommunen på god väg.

Årets medborgarundersökningar visar en ökad nöjdhet med sophantering och insamling av farligt avfall.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för tekniska nämnden blev sammantaget i linje med budget, även om det fanns avvikelser inom nämndens ansvar.

Utfall mot budget för tekniska nämnden

Verksamhet, tkr		2013				
Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budgetavvikelse	Utfall netto
Ram						
Gator, vägar, park, naturvård	6 523	-148 357	-141 834	-136 175	-5 659	-128 156
Nämnd och nämndstöd		-1 413	-1 413	-1 400	-13	-1 381
Myndighets- och huvudman		-15 282	-15 282	-15 620	338	-14 130
Summa	6 523	-165 052	-158 529	-153 195	-5 334	-143 667
Va-verket	135 544	-126 709	8 835	0	8 835	-20 358
Avfallsverket	45 249	-50 778	-5 529	-2 000	-3 529	-1 790
Summa tekniska nämnden	187 316	-342 539	-155 223	-155 195	-28	-165 815

Upparbetat resultat VA och Avfall					
-35 670					
+ 8 835					
-26 835					
+9 226					
-5 529					
+3 697					

Kommentarer till avvikelserna för respektive verksamhet:

- Gata, väg och park: Beror bland annat på vinterunderhållet som blev omfattande på grund av stora och frekventa snöfall i början av 2013 och på akuta åtgärder som exempelvis på Tattbybron.
- VA-verket: Beror bland annat på att samtliga budgeterade intäkter kunde debiteras och att kostnaderna för vatten och spillvatten var lägre än beräknat. Dock finns tidigare ackumulerat underskott på cirka 35,7 miljoner kronor.
- Avfallsverket: Lägre intäkter på grund av lägre debitering än beräknat som berodde på oregistrerade tömningar.

Brandförsvaret verkar för ökad trygghet för äldre

Nacka kommun ingår i Södertörns brandförsvarsförbund som består tio kommuner i södra Stockholms län. Även om kommunen inte har kvar räddningstjänsten i egen regi finns det ett välutvecklat samarbete där kontinuitet skapas genom särskilt utsedda kommunrepresentanter som verkar direkt mot kommunen.

Under 2013 kan samarbete inom social- och äldrenämndens ansvarsområde, och då framför allt dess äldreenhet, lyftas fram. Äldre i sin hemmiljö är en målgrupp som är överrepresenterad i den nationella skadestatistiken.

Samverkan mellan äldreenhetens medarbetare och Södertörns brandförsvarsförbund är ett exempel på hur Nacka i samverkan med andra parter ökar tryggheten och säkerheten för äldre. Det ligger även väl i linje med Södertörns brandförsvarsförbunds fokus att förebygga och minimera risker samt lindra konsekvenserna om olyckor inträffar.

Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen (samlad måltabell finns i avsnittet om kommunstyrelsen)

Intensivt arbete med kommunens fastigheter och mark

Nacka kommun är fastighetsägare, hyresvärd och byggherre. Kommunen eftersträvar att använda sina fastigheter på bästa resursmässiga sätt och se till att det finns lägenheter, lokaler och mark för kommunens verksamheter och intressen.

Parallellt med ta fram nya lokaler och bostäder har det stora fastighetsbeståndet ställt höga krav på både förebyggande underhåll och på akuta åtgärder under 2013. Resultatet för verksamheten inom fastighetsprocessen är 29 miljoner kronor sämre än budget, vilket till stor del beror

på större kostnader än planerat för felavhjälpande underhåll.

Tre nya förskolor och en helrenoverad

 I Igelboda i Saltsjöbaden flyttade Unike in i nybyggda förskolan Isis, med fem avdelningar och stora lekytor bestående av varierande underlag som erbjuder spännande utmaningar för lek och fantasi.

 Montesorihuset i Boo öppnade sin verksamhet i en nybyggd och energisnål förskola. Fyra avdelningar och en gård som kombinerar skogstomt och pedagogiskt anpassade lekytor. Förskolan är byggd enligt standarden passivhus vilket med sin låga energiförbrukning på sikt ger lägre driftskostnader och miljövinster.

- Genom ombyggnation av Strandparksskolan kunde Inspira i november månad öppna sin nya förskola i Älta med fyra avdelningar. Läget i ett naturskönt område tillsammans med moderna förskolelokaler möjliggör varierande lärmiljöer som stimulerar och utmanar barns utveckling. På sikt ska Strandparksskolan inrymma skola med verksamhet upp till årskurs 9.
- En helrenovering av Myrans heldagsskola färdigställdes under hösten och tack vare ett gott samarbete mellan verksamhet och entreprenör kunde ombyggnationen ske utan utflyttning av elever.

Bostäder för sociala ändamål

Under 2013 har flera bostäder för sociala ändamål tillkommit. Fem

bostäder för ensamkommande flyktingbarn, två bostäder för flyktingar, åtta bostäder till personer med funktionsnedsättning och 18 bostäder för individ- och familjeomsorgens behov.

En fastighet i Orminge har hyrs för Palettens dagliga verksamhet. De tidigare lokalerna på Sandholmsvägen i Boo kan byggas om till fem förskoleavdelningar. Produktion pågår av 12 lägenheter i gruppbostäder och 10 genomgångsbostäder med inflyttning 2014.

Lokaler och anläggningar för idrott och fritid

Saltsjöbadens IP har fått sju nya omklädningsrum, en dans- och fäktningslokal, ny värmecentral och läktare till fotbollen. Under hösten fick Boovallen ett tillskott med fem nya omklädningsrum. Gymnastikhallen vid Skuru skola har gjorts om till en ny träningsanläggning med två dojos, omklädningsrum, reception, café och träningsrum.

I januari tvingades lokalenheten att stänga Saltsjöbadens ishall av

säkerhetsskäl. Den tekniska utredningen resulterade i att entreprenören Fastec tog på sig ansvaret för det inträffade på grund av defekter i byggnadsmaterialet. Hela taket byttes ut och ishallen kunde öppnas igen lagom till säsongsstarten i augusti.

Näckenbadet stängde efter indikationer om försvagningar i bassängkonstruktionen och risk för personskador. Den tekniska utredningen visade slutligen att man kunde öppna badet igen, förutsatt noga övervakning av bassängens status med elektronisk mätutrustning. På lång sikt behöver Näckenbadet ersättas och förutsättningarna för det ska utredas under 2014.

Åtgärder för en hälsosam och säker miljö

Evakueringar gjordes under året för att säkerställa att verksamhet bedrivs i funktionella lokaler. Exempelvis evakuerades Stensötans förskola i Älta, Gläntans förskola i Fisksätra och Lagår'n, som tillhör Saltsjö-Duvnäs skola, under året.

Nya fastigheter ska ge plats för förskolor och skolor

Nacka har behov av fortsatt utbyggnad av verksamhetslokaler och därför har några större markförvärv, sammantaget motsvarande cirka 63 miljoner kronor, genomförts under året. Två fastigheter på Kvarnholmen och en i Lännersta har förvärvats för att bereda mark till att utveckla nya skolor och förskolor.

En aktiv markförvaltning

Under 2013 skedde större omregleringar av tomträtter i Fiskarhöjden, Sigfridsborg och Fågelhöjden, vilket gav ökade intäkter på cirka 1,3 miljoner kronor per år.

Större nyupplåtelser av tomträtter inom Ältabergs verksamhetsområde och inom detaljplan för Lokomobilvägen gav ökade intäkter på cirka 1,5 miljoner kronor per år med full effekt från 2016.

Genom försäljning av två fastigheter inom Ältabergs verksamhetsområde och en fastighetsreglering för Mc Donalds i centrala Nacka fick kommunen in 5,9 miljoner kronor i försäljningsintäkter.

Bättre brandlarm och hissar och minskad energiförbrukning

Kommunen har nått målen om att spara energi genom ett metodiskt arbete och med graddagsjustering. Energiförbrukningen minskade i de egenägda fastigheterna med 5,5 procent under 2013.

Alla hissar i kommunens fastigheter är nu åtgärdade enligt EU:s krav, något som många fastighetsägare i landet har problem med.

Vi har börjat installera vidarekopplade brandlarm i förskolor. Detta arbete kommer att fortsätta under 2014 inför att försäkringsbolaget kommer med nya krav.

Stort behov av fastighetsunderhåll

Nacka kommuns fastighetsbestånd har ett stort behov av underhåll. De akuta åtgärderna kräver resurser som istället kunde ha använts till planerat underhåll. På så vis uppstår en underhållsskuld som i sin tur kan leda till att kostnaderna ökar för akuta åtgärder.

Under 2013 var kostnaderna för så kallat felavhjälpande underhåll högre än planerat. Det beror dels på att delar av fastighetsbeståndet ligger efter underhållsmässigt och dels på att arbetssätt och rutiner kan bli bättre. De här frågorna hör till de mest prioriterade under 2014.

Investeringsverksamhet

Byggenheten har under 2013 arbetat hårt med metoder och rutiner i byggprojekt, en tydligare beslutsprocess och en bättre ekonomistyrning inom projekten är resultatet. Mängden investeringar har minskat från 311 miljoner kronor år 2012 till 201 miljoner kronor för år 2013, en effekt av det stora antalet färdigställda projekt under de två senaste åren.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för samordning och uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Kommunstyrelsen har även ansvar som nämnd för arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, god livsmiljö, långsiktig hållbar utveckling och frågor som rör trygghet och säkerhet.

Under kommunstyrelsen ingår även stadsledningskontoret inklusive stödenheter, bygg-, lokal- och markenheterna, myndighets- och huvudmannaenheter samt kommunens produktion av välfärdstjänster.

Måluppfyllelsen för kommunstyrelsen är bra. De brister som fanns beror på ekonomiskt underskott inom kommunstyrelsen, främst inom lokalenheten och den kommunala produktionen av förskola och skola samt sociala stödresurser.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet för kommunstyrelsen blev en negativ avvikelse mot budget på 53 miljoner kronor, varav 39 miljoner kronor avser kostnader av engångskaraktär. Stora avvikelser fanns på lokalenheten (-19 mnkr), vilket till viss del förklaras av akuta felavhjälpande åtgärder i kommunens fastigheter. Den kommunala produktionen av förskola och skola samt sociala stödresurser hade ett sammanlagt underskott på 13 miljoner kronor.

VERKSAMHETSRESULTAT

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	God service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla kontakter	
	Nacka ska ha ett gott företagsklimat med hög grad av nyföretagande och god innovationsmiljö	
	Kommunens egen produktion ska hålla en hög kvalitet	
Stor valfrihet	Kommuninvånarna ska ha stor valfrihet	
Starkt medborgarinflytande	Medborgarna är nöjda med möjligheterna att påverka	
God livsmiljö och	Kommunen ska ha en god och hållbar livsmiljö	
långsiktigt hållbar utveckling	Kommunen ska tillämpa stadsbyggnads- strategierna i översiktsplanen	
	Kommunen ska ha en väl fungerande infrastruktur	Nytt mål
Trygg och säker kommun	Kommuninvånarna upplever att kommunen är trygg och säker	

INSATTA RESURSER

Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge
Lägsta möjliga skattesats och påverkbara avgifter	Lägsta möjliga skattesats och påverkbara avgifter	
Effektivt resursutnyttjande	Kommunen ska använda kommunens mark- och fastighetsbestånd på bästa resursmässiga sätt	A
	Nacka är en attraktiv arbetsgivare med kompe- tenta, stolta och motiverade medarbetare	
Kommunal ekonomi i balans	Långsiktigt hållbar ekonomi	A
	■ BRA ●UTMÄRKT 🛦 HA	R BRISTER

Utfall mot budget för kommunstyrelsen

Verksamhet, tkr			2013			2012
Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budgetavvikelse	Utfall netto
Kommunfullmäktige	0	4 101	-4 100	-5 329	1 229	-5 467
Kommunstyrelsen	3 863	49 977	-46 114	-35 443	-10 671	-25 624
Stadsledningskontoret	1 973	37 067	-35 094	-29 730	-5 364	-31 922
Stödenheter	153 130	101 274	-46 415	-47 052	637	-71 337
Byggenheten	0	7 957	-7 957	-6 612	-1 345	0
Lokalenheten	488 075	510 366	-22 291	-3 387	-18 904	-6 067
Mark- och exploateringsenheten	26 844	23 234	3 610	12 000	-8 390	-6 320
Nacka brandstation	-149	5 598	-5 747	-5 254	-493	-5 463
Myndighets- och huvudmannaenheter	424 456	421 576	2 880	-1	2 881	-1 850
Produktionsverksamheter	2 239 193	2 251 808	-12 615	0	-12 615	-46 826
Förskola, fritid och skola	1 824 202	1 829 007	-4 805	0	-4 805	-40 912
Sociala stödresurser	414 991	422 801	-7 810	0	-7 810	-5 914
Summa kommunstyrelsen	3 337 535	3 412 958	-173 843	-120 808	-53 035	-200 876

Fördjupad ekonomisk analys och räkenskaper

Årets resultat

Nacka kommun redovisade 2013 ett positivt resultat med 84 mnkr. Det är 13 mnkr bättre än det budgeterade resultatet. Förklaringarna till det goda resultatet för 2013 är flera. Skatteintäkterna blev 13 mnkr bättre än budget på grund av god tillväxt och ökande befolkning. En annan förklaring är att finansnettot blev hela 41 mnkr lägre än budgeterat. Detta beror till största del på att kommunen inte betalat lika mycket räntor på sina lån som beräknades i budget samt ökad utdelning.

I stort sett har alla nämnder resultat som är lika med eller bättre än budgeterat. Budgetföljsamheten har förbättrats markant under det gångna året och har på total nivå varit god. Det sammanlagda resultatet från nämnder och verksamheter är dock fortfarande negativt. Underskott finns inom kommunstyrelsens verksamheter inom fastighet, -20 mnkr mot budget och den kommunala produktionen av socialt stöd -8 mnkr, samt förskola, fridtid och skola -5 mnkr. Det blev dock en stor resultatförbättring inom förskola och skola som haft stora underskott de tre senaste åren.

I resultatet för 2013 ingår flera jämförelsestörande poster. Den största är engångsintäkter som avser återbetalning av sjukförsäkringspremier på 45 mnkr som inbetaldes 2005 och 2006. Jämförelsestörande engångskostnader för höjning av pensionsavsättning till följd av ändrad diskonte-

ringsränta ingår i resultatet med 39 mnkr. I resultatet för 2013 ingår även andra kostnader av engångskaraktär med 39 mnkr som påverkat resultatet negativt. Dessa kostnader avser pågående investeringsprojekt som av olika anledningar inte gått att slutföra, till exempel en ny trafiklösning i Danvikstull som var ett projekt tillsammans med Stockholms stad.

En jämförelse av årets resultat för 2013 och 2012 visar att av föregående års resultat på 123 mnkr avsåg hela 89 mnkr eller 72 procent reavinster från försäljning av mark. För 2013 uppgår reavinsterna från markförsäljning till 21 mnkr vilket är 25 procent av årets resultat på 84 mnkr. Detta innebär att det underliggande resultatet för 2013 är betydligt bättre.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagens krav på ekonomisk balans ska kommunens intäkter vara större än kostnaderna. Om kostnaderna är större ett enskilt år ska det negativa resultatet återställas inom de närmast följande tre åren. Reavinster från försäljning av anläggningstillgångar ska dras av från balanskravsresultatet. Balanskravsresultatet för Nacka kommun uppgick för 2013 till 102 mnkr, vilket var 32 mnkr bättre än budget. Det är en stor förbättring mot föregående år då detta resultat endast uppgick till 33 mnkr. Resultatförbättringen uppgår till 68 procent. Att balanskravsresultatet för 2013 blev så mycket bättre än föregående år beror

på högre skatteintäkter, lägre räntekostnader för lån, bättre resultat för nämnder och verksamheter samt att intäkter från försäljning av mark inte varit lika stora för 2013 som för 2012 (21 mnkr att jämföra med 89 mnkr). Intäkter från försäljning av tomträtter och övrig markförsäljning får inte räknas med i balanskravsresultatet.

Nacka kommun avsätter enligt uppställningen ovan 41 miljoner kronor till resultatutjämningsreserv. Den nivån motsvarar tidigare beslutad avsättning. Det är den del av årets resultat som överstiger 1 procent av skatter och bidrag.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter har ökat med 120 mnkr jämfört med föregående år. De tre största ökningarna avser av återbetalning av sjukförsäkringspremier från Afa försäkrings AB på 45 mnkr, en höjning av avgifterna på VA som gjorde att intäkterna ökade med 38 mnkr samt ökade bidrag (främst statliga) på 26 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader har ökat med nästan 190 mnkr jämfört med året innan. De anställdas löner har ökat med 74 mnkr, vilket motsvarar 3 procent av lönekostnaderna. Köp av sociala tjänster från externa anordnare har ökat med drygt 60 mnkr och köp av utbildningsplatser från externa anordnare har ökat med 20 mnkr. Kostnaderna för hyror och fastighetsskötsel har ökat med 30 mnkr.

Figur. Olika resultatmått den senaste femårsperioden

Miljoner kronor	2009	2010	2011	2012	2013
Årets resultat	157	125	-54	123	84
Balanskravsresultat	71	93	-28	33	102
Resultat exkl. reavinster	71	93	-57	33	64

Balanskravsutredning, resultatutjämning, mnkr

Årets resultat	84
avgår reavinst tomträtter	-9
avgår reavinster övrig markförsäljning	-12
Årets resultat efter balanskravsjustering	102
Årets avsättning till resultatsutjämningsreserv	-41
Summa	61

Pensionsförpliktelser

Nacka kommuns pensionsförpliktelser är uppdelade i tre delar. De pensionsåtaganden som är intjänade 1997 eller tidigare redovisas i enlighet med lagens krav utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen är dock viktig att beakta i bedömningen av kommunens ekonomi eftersom dessa pensionskostnader redovisas i resultaträkningen först det år som pensionen utbetalas. Ansvarsförbindelsen uppgår till 1 700 mnkr (1 652 mnkr år 2012).

Pensioner som är intjänade från 1998 redovisas direkt i balansräkningen som en avsättning. År 2013 uppgick avsättningen för pensioner till 434 mnkr (345 mnkr år 2012). Den stora ökningen avser dels sänkning av diskonteringsräntan (39 mnkr) men även en stor ökning av nyintjänade pensioner. Nytt för i år är att pensionen till förtroendevalda kommunalråd ingår i pensionsavsättningen vilket är en del av förklaringen till den stora ökningen av avsättningen.

Den tredje delen avseende pensionsförpliktelsen finns i balansräkningen som en upplupen kostnad under kortfristiga skulder. Denna del kallas avgiftsbestämd ålderspension och innebär att 4,5 procent av de anställdas årsinkomst varje år betalas in till en valcentral som administrerar de anställdas pensionsval. Denna pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 81 mnkr (78 mnkr år 2012).

Nämndernas och verksamheternas resultat

Resultatet från nämnder och verksamheter blev 30 mnkr sämre än budget. Det största underskottet på -20 mnkr fanns inom fastighetsprocessen. Anledningen till underskottet var att kostnaderna för så kallat felavhjälpande underhåll blev högre än planerat. Det beror på att delar av kommunens fastigheter har ett stort eftersatt underhåll.

Resultatet för social- och äldrenämnden blev 12 mnkr sämre än budgeterat. Det beror på att fler medborgare blivit beviljade insatser inom lag om stöd och service till funktionshindrade. Fler får diagnoser och därmed rätt till en insats enligt lag. Fler medborgare var också i behov av vård enligt lag om vård av missbrukare. För att möta det ökade antalet anmälningar samt krav från kontrollmyndigheter som Socialstyrelsen har myndighetsorganisationen inom det sociala området fått utöka antalet anställda vilket blev mer kostsamt än planerat.

Flertalet nämnder hade resultat som var enligt budget eller bättre. Utbildningsnämnden fick ett överskott på 28 mnkr för 2013 eftersom antalet barn i förskola inte blev lika många som beräknat. Antalet barn i fritidshemmen blev också färre än planerat.

Finansnetto

Finansnettot år 2013 uppgick till 22 miljoner kronor. Det budgeterade beloppet var drygt 60 miljoner kronor. Förklaringarna till avvikelsen är att kommunen inte investerat lika mycket som planerat och att räntekostnaderna varit lägre än budgeterat, bland annat p.g.a. att kommunen under året börjat låna via företagscertifikat och har en alltmer aktiv finansförvaltning. Kommunen fick också en extra utdelning på drygt 15 miljoner kronor från Nacka stadshus.

Skatteintäkter och utjämning ökar

Ökningen av skatteintäkter och utjämning 2013 var 5,2 procent (4,8 procent 2012). Det beror bland annat på en god tillväxt av skatteunderlaget och en ökande befolkning. Skatteintäkterna översteg budget med 13 mnkr.

Syftet med utjämningssystemet är att ge kommuner och landsting ekonomiska förutsättningar att kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig service, oberoende av kommuninvånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden.

Inkomstutjämningen utjämnar för skillnader i inkomster mellan kommuner och kostnadsutjämningen utjämningar för strukturella skillnader, t ex åldersfördelning. Regleringsbidraget används för regleringar mellan stat och kommun. Dessutom finns ett system för utjämning av kostnader LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).

Nacka betalade 457 miljoner kronor till övriga kommuner i inkomstutjämning. Regleringsbidraget, som bland annat reglerar mellanhavanden med staten, gav ett plus på 42 miljoner kronor. Bidrag för maxtaxa och personalförstärkningar inom förskolan uppgick sammanlagt till 57 miljoner kronor. I utjämning för kostnader enligt LSS betalade Nacka drygt 106 miljoner kronor år 2013.

Nettot för Nacka i kostnadsutjämningen uppgick till 367 miljoner kronor. Nacka har relativt många barn och unga i kommunen vilket gör att kommunen får drygt 570 miljoner kronor i kostnadsutjämningen för förskola och skola. En relativt låg andel äldre gör att Nacka får betala knappt 270 miljoner kronor till övriga kommuner för äldreomsorgen.

Finansiella nyckeltal

Nacka kommuns övergripande mål för kommunal ekonomi i balans mäts dels genom budgetavvikelse, dels genom fyra finansiella nyckeltal. De finansiella nyckeltalen kompletterar kommunallagens minimikrav på en ekonomi i balans. Kommunens finansiella nyckeltal ska inte bara belysa det ekonomiska nuläget utan också ekonomin långsiktigt, vilket är en viktig faktor vid bedömningen av om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

Nettokostnadsandelen närmade sig målet

Nettokostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto. 100 procent innebär att skatteintäkter och generella statsbidrag precis täcker den löpande driften. Målet är att måttet inte ska överstiga 97,5 procent i genomsnitt, vilket innebär att kommunen inte förbrukar mer än 97,5 procent av skatter och utjämning.

År 2013 uppgick nettokostnadsandelen till 98,7 procent, en förbättring jämfört med året innan på 1,6 procentenheter. Det betyder att under år 2013 har intäkterna överstigit de löpande kostnaderna. För de tre senaste åren är genomsnittet 99,9 procent. Det innebär att nettokostnaderna varit högre än skatteintäkterna under perioden och att kommunen därmed inte uppnådde målnivån för 2013. På sikt är det mycket viktigt att detta mått fortsätter att förbättras, med tanke på kommande investeringar. Reavinster och jämförelsestörande intäkter, t.ex. återbetalning av AFA-medel som inte finns med i detta nyckeltal, bidrar dock positivt till finansieringen av kommunens investeringar.

Något högre självfinansieringsgrad av investeringar

När den löpande driften har finansierats bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Självfinansieringsgraden beskriver hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansieras av egna medel, dvs. vilken andel som inte upplånas. Det räknas fram genom att dividera årets resultat plus avskrivningar med nettoinvesteringarna. Redovisas ett värde hos nyckeltalet på 100 procent eller mer, innebär det att kommunen kan skatte-

finansiera samtliga investeringar som genomförts under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Nyckeltalet behöver inte alltid ligga över 100 %, utan lämplig nivå beror på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har.

Självfinansieringsgraden år 2013 var 56,2 procent, en förbättring jämfört med året innan då den uppgick till 54,8 procent och en tydlig förbättring jämfört med 2011 då det var 15 procent. Snittet för perioden 2011-2013 var 42 procent. Förbättringen förklaras bland annat av en lägre investeringsnivå och ett högre årets resultat. Det finns ett direkt samband mellan kommunens resultat och finansieringen av investeringar, i Nackas fall lånenivå. Det betyder ju högre årets resultat desto mindre lån och tvärtom. På lång sikt bör detta mått överstiga 100 procent, vilket skulle innebära att kommunen inte behöver låna till investeringar.

Förändring av soliditeten var positiv

Soliditeten är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Den beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsberedskap utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme. Soliditeten år 2013 var 40,3 procent (41,3 år 2012). Soliditeten inklusive ansvarsförbindelser är 8,8 procent (8,7 procent år 2012). Det innebär att målet att förändringen av soliditeten inklusive ansvarsförbindelser ska vara positiv är uppfylld.

Låneskulden ökade mindre än prognostiserat

Låneskulden ökade från 1,8 miljarder kronor till 1,9 miljarder kronor. Ökningen hade varit större om den ursprungliga planerade investeringsnivån hade verkställts. Det beslutade lånetaket år 2013 var 2,5 miljarder kronor.

Kommunens låneportfölj

Nedanstående sammanställning visar nuvarande extern skuldsättning exklusive utnyttjandet av checkkrediten hos Nordea. Låneskulden uppgick vid årsskiftet till 1,9 miljarder kronor. Checkkrediten hade vid årsskiftet ett

Figur. Utfallet i utjämningssystemet och vissa statsbidrag för Nacka kommun

Figur. De fyra finansiella nyckeltalen

Miljoner kronor	Målnivå 2013	Utfall 2013	Snitt 2011-2013
Nettokostnadsandel	97,5	98,7	99,9
Självfinansieringsgrad av investeringar	100 % (på sikt)	56,2 %	42 %
Förändring av soliditet, inklusive pensionsåtagande som redovisas som ansvarsförbindelser	>0	0,1 %-enheter	2,9
Låneskuld	<2,5 mdkr	1,9 mdkr	

plus på närmare 100 miljoner kronor. Låneskulden ökade inte i den takt som förväntades under 2013 men under 2014 förväntas lånevolymen öka mer än året innan. Till stor del planeras denna nyupplåning ske på kapitalmarknaden, certifikat och eventuellt obligationer förutsatt att beslut om ett program fattas under året.

Snitträntan är fortsatt stabil givet en större andel fast ränta och mindre förändringar i den rörliga räntan, 2,23 procent, jämfört med 2,39 procent i slutet av år 2012. Räntebindningen ligger fortsatt i den övre delen av finanspolicyn, 1–3 år och närmare 50 procent inom 1 år.

Under hösten har de nedtryckta långa räntorna använts för att förlänga skuldportföljens räntebindning. Det innebär långsiktigt mer stabila räntekostnader för kommunen.

Den senaste tiden har det skett en viss förbättring vad gäller kreditmarginaler för både kortare och längre löptider. Det är framförallt Handelsbanken som erbjudit låga nivåer för lån med kapitalbindning, vilket kommunen har utnyttjat för att minska refinan-

sieringsrisken. Handelsbankens styrka prismässigt förklarar den allt högre andel av den totala låneportföljen.

Motpartsfördelning

Handelsbanken har vunnit det senaste årets låneupphandlingar, därför var det positivt ur diversifieringssynpunkt att SEB tidigare i höstas kom in som motpart. Fler motparter och lång kapitalbindning minskar väsentligt refinansieringsrisken. Nuvarande certifikatprogram, och det planerade obligationsprogrammet, kommer än mer diversifiera kommunens upplåning. Totalt har kommunen emitterat 400 miljoner kronor i certifikat, total ram är 1 miliard.

Nettoinvesteringarna knappt 600 miljoner

Nettoinvesteringarna uppgick till 570 mnkr under 2013, en minskning med 6 procent jämfört med 2012. Minskningen beror dels på att det inte byggts lika många skollokaler och dels på att utgifterna för utbyggnad av kontorslokaler varit lägre under 2013. Kommunens totala pågående

investeringar var i början på året cirka 1,5 miljarder. Under året har investeringsprojekt avslutats med 700 mnkr, en ökning med 34 procent jämfört med 2012.

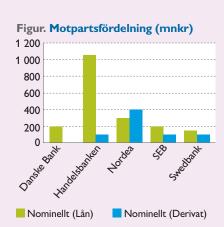
Nettoinvesteringar och avskrivningar

Nettoinvesteringar har under flera år överstigit avskrivningskostnaderna beroende på stora belopp för pågående investeringar. Vid årets slut redovisades pågående investeringar med 1,3 miljarder kronor vilket inte genererat några avskrivningskostnader för året. Den stora skillnaden mellan nettoinvesteringar och avskrivningar beror också på att de flesta investeringar har förhållandevis långa avskrivningstider och därmed låga årliga avskrivningskostnader.

På lång sikt kommer avskrivningskostnaderna successivt öka och därmed kräva ett allt större utrymme i kommunens driftbudget. Självfinansieringsgraden blev 56,2 procent vilket innebär att kommunen till största delen kunnat finansiera årets investeringar med egna medel.

Figur. Portföljdata

	Kommunens policy	31 december 2013	31 december 2012
Nettoskuld		1 900 mnkr	1 762 mnkr
Derivatvolym (i % av skuld)		37 %	34 %
Ränta		2,23 %	2,39 %
Marginal		0,43 %	
Ränterisk (12 månader)		9,9 mnkr	
Räntekostnad (12 månader)		45 mnkr	42 mnkr
Räntebindningstid (år)	1–3 år	2,97	3,34
Räntebindning (<1 år)	50 %	47 %	49 %
Kapitalbindningstid (år)		1,51	1,29
Kapitalbindningstid (<1 år)	50 %	58 %	45 %
Antal lån		13	8
Största långivare		Handelsbanken	Handelsbanken
Största långivare (andel)	50 %	55 %	60 %
Största derivatmotpart		Nordea	Nordea
Största derivatmotpart (andel)		57 %	67 %

Mer träffsäkra prognoser för investeringar

Under 2013 har kommunenen reviderat investeringarna vid två tillfällen mot den lagda budgeten och fått bättre kontroll över investeringsredovisningen. Nettoinvesteringarna uppgick till 570 mnkr, vilket blev nästan i nivå med den prognos som gjordes i tertial 2 2013.

Under 2013 låg investeringsinkomsterna på en mer genomsnittlig nivå för kommunen med 150 mnkr, jämfört med 2012 då kommunen hade extra stora gatukostnadsersättningar och högre inkomster från vatten och avlopp (anläggningsavgifter). Störst investeringsinkomster finns inom gata, väg och park med 133 mnkr.

Utgifterna för investeringar var 720 mnkr under 2013, vilket är 15 procent lägre jämfört med 2012. Minskningen beror dels på att det inte byggts lika många skollokaler och dels på att utgifterna för utbyggnad av kontors-

lokaler var lägre 2013. Störst investeringsutgifter finns inom gata, väg, park och mark med 470 mnkr.

Några av de investeringar som blev färdiga under 2013 finns inom fastighetsprocessen som upprustade förskolorna Myran och Granaten, Montessoriskolan på Källängsvägen samt Vilans skolas kök. Vidare färdigställdes kampsportlokalen i Skuru och lekplatser i Älta och Neglinge. Reinvestering har också gjorts i belysning och även trafikplatsen i Hedvikslund har färdigställts.

Stora investeringar 2013 Kvarnholmsförbindelsen

Målet för projektet är en ny förbindelse mellan Kvarnholmen och Nacka Centrum. Förbindelsen ska knyta ihop idag skilda stadsdelar och skapa en bättre infrastruktur för kollektivtrafik, biltrafik samt gång- och cykeltrafik. Projektet innehåller bro över Svindersviken, tunnel genom Ryssbergen och väg fram till Värmdöleden

och Griffelvägen. Projektet innehåller ingen ny bebyggelse. Brons gestaltning är viktig för kustens riksintressen. Byggnationen av bron och tunneln pågår och de beräknas vara klara hösten 2015. Den totala kostnaden för Kvarnholmsförbindelsen beräknas till 353 mnkr. Exploatören bidrar med 165 mnkr till bron. Nettokostnaden för kommunen blir därmed 188 mnkr.

Älgö

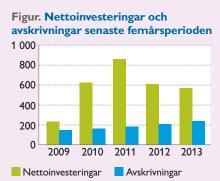
Förnyelseområde med ca 540 fastigheter. Kommunen har ett statligt förordnande att höja standarden på vatten och avlopp inom området. Detaljplanen föreskriver att kommunen ska bygga ut VA och rusta upp vägarna. Sjövattenledning dras från Saltsjöbaden. Utbyggnad pågår. Etapp ett och två är slutbesiktigade och gatukostnadsersättningen och VA-anläggningsavgiften inom etapperna debiteras fastighetsägarna. Etapp tre förväntas bli klar i slutet av 2014. Nettoprognosen är 199 miljoner kr.

Nacka stad

Detta är ett samordningsprojekt för Västra Sicklaön, kallat Nacka stad. Hittills upparbetade kostnader uppgår till 6,5 mnkr.

Figur. Investeringsredovisning per verksamhet (utfall för 2013 kompletteras)

Investeringsredovisning per verksamhet, mnkr	2013	2012	2011	2010
Inkomster				
Gata, väg, park	133	206	132	109
Mark- exploatering	11	24	6	11
Vatten och avlopp	0	5	0	0
ldrotts- och fritidsanläggningar, inventarier	0	0	0	0
Administrativa system mm	5	0	6	1
Summa inkomster	150	235	143	121
Utgifter				
Gata, väg, park, mark	-470	-443	-351	-244
Skollokaler, inventarier	-59	-135	-219	-98
Förskolelokaler, inventarier	-51	-98	-126	-51
Idrotts- och fritidsanläggningar, inventarier	-34	-48	-44	-112
Kulturlokaler, inventarier	-17	0	-11	-5
Särskilda boenden för äldre	-13	-12	-13	-11
Vatten och avlopp	-62	-73	-51	-50
Administrativa system	-12	-4	-16	-15
Kontorslokaler, övrigt	-1	-30	-171	-162
Summa utgifter	-720	-844	-1002	-747
Totalt netto	-570	-609	-859	-626

Hyresgästanpassning Fisksätra marina

Investeringsbeslut om 22 mnkr för hyresgästanpassning av lokaler för kommunens återstående verksamheter; restaurang, annan verksamhet, samt vissa gemensamma ytor i Fisksätra Marina.

Nacka sportcentrum

Investeringsbeslut om 24 mnkr för ombyggnation av entréer, reception, omklädningsrum och gemensamhetsutrymmen i Nacka Sportcentrum.

Väsentliga händelser efter årets slut

I januari 2014 tecknade Nacka kommun avtal med staten om utbyggnad av tunnelbana till Nacka. Avtalet innebär att Nacka kommun förbinder sig att bygga 14000 nya bostäder på Västra Sicklaön fram till och med år 2030.

I övrigt finns inga väsentliga händelser efter årets slut.

Intern kontroll

Internrevisionen har under 2013 slutfört granskningen av inköp som görs inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Vissa förbättringar har genomförts men generellt kvarstår flera av de reflektioner som redovisades i bokslutet för år 2012;

- rutiner för att identifiera behov av upphandlingar och att starta upphandlingar i tid behöver utvecklas
- förutsättningarna för granskning av fakturerade belopp mot avtalade priser behöver förbättras

Granskningen visar att redovisningsreglementet behöver ses över vad gäller olika attestanters ansvar. Den under 2012 framtagna modellen för stödjande team som kan gå in och hjälpa enheter och medarbetare, fungerade väl när det användes för att stödja bygg- och lokalenheterna med bland annat rutiner för att identifiera behov av ramavtal.

Nackakoncernen

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta en sammanställd redovisning (koncernredovisning). Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden där de kommunala bolagen inräknas.

I resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter redovisas dels uppgifter för kommunen dels uppgifter för Nackakoncernen som omfattar kommunen och stadshuskoncernen.

Stadshuskoncernen

Stadshuskoncernen omfattar Nacka stadshus AB och dess två helägda dotterbolag Nysätra fastighets AB och Nacka energi AB (NEAB) samt Nacka energis dotterbolag Nacka energi försäljnings AB. Nacka stadshus AB är ett av Nacka kommun helägt bolag. Bolaget bedriver ingen egen verksamhet utan förvaltar aktier i det helägda dotterbolaget Nacka energi AB som främst bedriver elnätsverksamhet. Nysätra fastighets AB äger fastigheten Sicklaön 269:1 med adress Planiavägen 28-32. Fastigheten gränsar inom kvarteret till kommunens mark med fotbollsplan, Sicka sporthall och Sickla skola och lämpar sig för förskole- och grundskoleverksamhet samt kulturell verksamhet. Fram till den planerade ombyggnationen påbörjas bedrivs tillfällig lokaluthyrning.

Nacka energi AB bedriver främst elnätverksamhet. Genom det helägda

dotterbolaget Nacka energi försäljnings AB bedrivs s.k. sidoordnad verksamhet, främst nätadministrativa tjänster för MälarEnergi AB, samförläggning för Telia samt nyanläggning och förnyelse av vägbelysning för Nacka kommun.

Nacka energi har under året fortsatt att investera i nya nät på Älgö i samband med att kommunen byggt om vägar och lagt ut nya VA-ledningar. I områdena Hedvigslund i Älta och på Kvarnholmen har nytt elnät byggts i samband med exploateringsarbeten. Arbetet med att ersätta friledning med jordkabel har utförts i Saltsjö-Duvnäs med rasering av luftledningar och borttagning av stolpar med tillbehör.

Omsättningen för Nacka energi AB var 139 miljoner kronor. Balansomslutningen var 261 mnkr och soliditeten 56 procent. Rörelseresultatet uppgick till 29 mnkr vilket är 11 mnkr bättre än år 2012. Det bättre resultatet beror till största del på att underhållskostnaderna minskat väsentligt jämfört med föregående år. Anledningen till de lägre underhållskostnaderna är att all friledning nu har ersatts med jordkabel.

Omsättningen för Nysätra fastighets AB var 3 mnkr. Balansomslutningen var 6,3 mnkr och soliditeten 42 procent. Årets resultat efter skatt uppgick till 0,3 mnkr (0,2 mnkr år 2012).

En bedömning av den ekonomiska utvecklingen i koncernföretagen visar att det inte föreligger några affärs-, marknads- eller finansiella risker på kort sikt.

Kommunen investerar med 6 tusen kronor per invånare

Miljoner kronor	2008	2009	2010	2012	2013
Nettoinvesteringar (tkr)	380 400	233 300	626 300	608 773	570 500
Folkmängd	85 661	88 085	90 108	92 873	94 400
Investeringar/invånare, (tkr)	4	3	-577	7	6

RESULTATRÄKNING ÅRSBOKSLUT 2013

Resultaträkning, mnkr			Kom		Koncernen*			
		2013			2012	2013	2012	
	Not	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	Utfall	
Verksamhetens intäkter	1,8	1 001	740	261	881	1 153	1 024	
Verksamhetens kostnader	2,8	-5 043	-4 713	-330	-4 736	-5 150	-4 839	
Verksamhetens nettokostnader	29	-4 042	-3 973	-69	-3 855	-3 997	-3 815	
Realisationsvinster inom tomträttsförsäljning		9	0	9	89	9	89	
Realisationsvinster övrigt		12	1	11	0	12	0	
Avskrivningar	3	-236	-244	8	-211	-255	-230	
Verksamhetens nettokostnader efter avskrivning och realisationsvinster		-4 257	-4 216	-41	-3 977	-4 232	-3 956	
Skatteintäkter	4	4 327	4 309	18	4 069	4 327	4 069	
Generella statsbidrag och utjämning	5	36	41	-5	79	36	79	
Finansiella intäkter	6	30	16	14	15	1	1	
Finansiella kostnader	7	-52	-78	26	-64	-51	-64	
Årets resultat		84	71	13	123	80	129	
Balanskravsresultat		102	70	32	33	98	40	

^{*}Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 31

BALANSRÄKNING

Balansräkning, Mnkr		Kommunen		Koncernen	
	Not	2013	2012	2013	2012
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar					
Naturreservat Erstavik m.fl.	9	4	4	4	4
Övriga immateriella anläggningstillgångar	10	26	43	26	43
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	3 164	2 686	3 409	2 914
Maskiner och inventarier	12	160	153	179	174
Pågående investeringar	13	1 340	1 539	1 349	1 554
Finansiella anläggningstillgångar					
Långfristig utlåning	14	169	170	6	7
Värdepapper, andelar och bostadsrätter	15	67	67	51	51
Uppskjuten skattefordran	28			2	8
Summa anläggningstillgångar		4 929	4 661	5 025	4 755
Bidrag till statlig instrastruktur	16	29	6	29	6
Omsättningstillgångar					
Förråd	17	4	4	4	4
Fordringar	18	357	390	360	413
Kassa och bank	19	84	1	93	10
Summa omsättningstillgångar		445	394	457	427
Summa tillgångar		5 403	5 062	5 513	5 189
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	20	2 176	2 092	2 220	2 140
Varav resultatutjämningsreserv	20	56	0	56	0
Varav årets resultat	20	84	123	80	130
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande	21	434	345	471	381
Skulder					
Långfristiga skulder till kreditinstitut	22	1 100	962	1 102	965
Övriga långfristiga skulder	23	221	153	221	153
Skuld sålda anläggningstillgångar		2	2	2	2
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	22	799	800	801	813
Övriga kortfristiga skulder	24	672	709	695	735
Summa skulder		2 794	2 625	2 821	2 668
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		5 403	5 062	5 513	5 189
Ansvarsförbindelse pensionsförpliktelse	25	1 700	1 652	1 700	1 652
Borgensförbindelser	26	38	40	36	37
Leasingåtaganden	27	176	197	176	197

KASSAFLÖDESRAPPORT

Kassaflödesrapport, mnkr		Kommi	unen	Koncernen	
	Not	2013	2012	2013	2012
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		84	123	80	130
Justering för ej likviditetspåverkande poster	30	341	123	369	144
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital					
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	18	32	78	49	44
Ökning/minskning förråd och varulager	17	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	-37	-19	-36	-5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		421	306	461	312
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	13	-11	-5	-11	-5
Investering i materiella anläggningstillgångar	13	-560	-604	-588	-628
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		59	112	59	112
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-512	-496	-540	-521
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagning av lån	22	137	162	127	165
Amortering av skuld	22	0	0	-2	0
Ökning av övriga långfristiga skulder	23	60	33	60	33
Minskning av långfristiga fordringar	14	1	0	1	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		197	194	185	198
Infrastrukturella bidrag	16	-24	-4	-24	-4
Årets kassaflöde		83	0	83	-14
Likvida medel vid årets början	19	1	1	10	24
Likvida medel vid årets slut	19	84	1	93	10

INVESTERINGSSAMMANSTÄLLNING

Investeringsredovisning, mnkr		Utfall 2013		Utfall 2012			
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	
Summa kommunstyrelsen	142	-553	-410	233	-753	-520	
Stödenheter	0	0	0	0	-5	-5	
Verksamhetslokaler	0	0	0	0	0	0	
Byggenheten	0	-94	-93	0	-67	-67	
Lokalenheten	0	-39	-39	0	-217	-217	
Mark och exploateringsenheten-mark	0	-69	-69	0	-27	-27	
Mark och exploateringsenheten	142	-340	-198	233	-427	-193	
Myndighets- och huvudmannaenheter	0	-4	-4	0	-1	-1	
Produktionsverksamheter	0	-8	-8	0	-10	-10	
Förskola, fritid och skola	0	-8	-8	0	-8	-8	
Sociala stödresurser	0	0	0	0	-2	-2	
Fritidsnämnden	0	-36	-36	0	-30	-30	
Kulturnämnden	5	-8	-3	0	0	0	
Naturreservatsnämnden	0	-7	-7	0	-2	-2	
Social- och äldrenämnden	0	-5	-5	0	-4	-4	
Tekniska nämnden	3	-112	-110	2	-55	-53	
Avfallsverket	0	-4	-4	0	0	0	
Gata, väg, park	2	-97	-95	2	-46	-45	
VA-verket	0	-11	-11	0	-8	-8	
Summa	150	-720	-570	235	-844	-609	

DRIFTREDOVISNING

Driftredovisning, mnkr	20	13		2012			
	Utfall	Årsbudget	Avvikelse	Utfall	Årsbudget	Avvikelse	
Summa kommunstyrelsen	-174	-121	-53	-201	-104	-97	
Kommunfullmäktige	-4	-5	1	-5	-6	0	
Kommunstyrelsen*	-46	-35	-11	-26	-24	-2	
Stadsledningskontoret	-35	-30	-5	-34	-27	-7	
Stödenheter	-46	-47	1	-70	-51	-19	
Byggenheten	-8	-7	-1	-6	0	-6	
Lokalenheten	-22	-3	-19	0	0	0	
Mark- och exploateringsenheten, markverksamheten	4	12	-8	-6	8	-15	
Nacka Brandstation	-6	-5	0	-6	-5	0	
Myndighets- och huvudmannaenheter	3	0	3	-2	0	-2	
Produktionsverksamheter	-13	0	-13	-47	0	-47	
Förskola, fritid och skola	-5	0	-5	-41	0	-41	
Sociala Stödresurser	-8	0	-8	-6	0	-6	
Arbets- och företagsnämnd	-95	-93	-2	-90	-95	5	
Fritidsnämnden	-128	-131	3	-127	-129	1	
Kulturnämnden	-120	-126	6	-118	-122	4	
Miljö- och stadsbyggnadsnämnd	-25	-25	0	-26	-25	-1	
Naturreservatsnämnden	-9	-9	0	-10	-9	-1	
Social- och äldrenämnden	-1 258	-1 246	-12	-1 177	-1 224	47	
Södertörns brandförsvarsförbund	-30	-30	0	-29	-29	0	
Tekniska nämnden	-155	-155	0	-166	-155	-11	
Avfallsverket	-6	-2	-4	-2	0	-2	
Gata, väg, park	-159	-153	-5	-144	-155	11	
VA-verket	9	0	9	-20	0	-20	
Utbildningsnämnden	-2 283	-2 311	28	-2 219	-2 233	14	
Överförmyndarnämnden	-6	-6	0	-6	-6	0	
Summa nämnder	-4 283	-4 253	-30	-4 168	-4 131	-37	
Finansförvaltningen	4 367	4 324	42	4 291	4 154	137	
Årets resultat	84	71	13	123	23	100	

^{*} i avvikelsen för kommunstyrelsen ingår kostnader avseende förgävesprojekt exploatering med 24 mkr. Avvikelse mot budget exkl. dessa är 13 mkr.

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunalredovisning och rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning vilket innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsförpliktelse redovisas enligt RKR:s rekommendation nr 2.1, 7.1 samt 17. Pensionsskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under rubrikerna, avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension, särskild avtalspension före 65 år samt efterlevandepension. Som kortfristig skuld finns redovisat de pensioner som intjänats av de anställda under 2013 men som betalas ut under 2014. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998.

Avsättning och ansvarsförbindelse har beräknats av Skandia på individnivå för all personal. Beräkningarna påverkas av reallöneutveckling, inflation och statslåneränta. Skandias pensionsskuldsberäkning är gjort enligt RIPS07 (Riktlinjer för pensionsskuldsberäkning), vilket är den beräkningsmodell som Sveriges kommuner och landsting fattade beslut om i juni 2007.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkliga värdet.

Anläggningstillgångar och avskrivningar

Enligt kommunal redovisningslag (1997:614) ska med anläggningstillgång förstås tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. I Nacka kommun ska tillgången ha en ekonomisk livslängd överstigande tre år och ett värde av minst 100 tkr. Anläggningstillgångarna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärden. Avskrivning fördelas över den beräknade nyttjandeperioden och sker fr.o.m. månaden efter det att tillgången färdigrapporterats (tagits i anspråk) och tillgången aktiverats i anläggningsredovisningen. För avskrivningstider är rekommendationer från Sveriges Kommuner och Landsting vägledande. Planenliga avskrivningstider tillämpas enligt tabellen nedan.

Figur. Nyttjandeperioder

Typ av tillgång	Nyttjande- period, år
lmmateriella tillgångar	0–5
Aktier och andelar, bostadsrätter	-
Mark	-
Verksamhetsfastigheter	5–52
Fastigheter för affärsverksamhet	20–50
Publika fastigheter	10–33
Hyres- och industrifastigheter	20–50
Övriga fastigheter	10–50
Maskiner	5–20
Inventarier	3–10
Byggnadsinventarier	3–10
Bilar och andra transportmedel	5–15
Övriga maskiner och inventarier	5–20

Linjär avskrivning tillämpas på samliga immateriella och materiella anläggningstillgångar förutom mark som inte skrivs av.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents värde uppgår till minst 100 tkr, kommer under 2014 att tillämpats vid aktivering av kommunens anläggningstillgångar. En fullständig omräkning av nyttjandeperioder för anläggningstillgångar i anläggningsregistret från tidigare år kräver en stor arbetsinsats. Arbetet med omräkning kommer att ske under 2014.

Nedskrivning av anläggningstillgång sker i enlighet med rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 19. Avskrivningsbeloppen för innevarande och framtida perioder justeras om en ny bedömning av nyttjandeperioden väsentligt avviker från tidigare bedömningar. Inga nedskrivningar av anläggningstillgångar har skett under 2013.

Intäktsredovisning

Nacka kommun tillämpar sedan 2012 rekommendation nummer 18 avseende intäktsredovisning vad gäller gatukostnadsersättningar. Gatukostnadsersättningen periodiseras över tillgångens nyttjandetid och redovisas som en långfristig skuld i balansräkningen. Rekommendationen tillämpas framåtriktat.

Anläggningsavgifter för VA

Anläggningsavgifter för VA bokförs sedan 2006 som en långfristig förutbetald intäkt och periodiseras sedan över nyttjandeperioden. Bedömd nyttjandeperiod är 50 år, vilket innebär en årlig fördelning med 2 procent. Detta är i enlighet med rekommendation nr 18 om intäktsredovisning.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2. Efter bokslutets upprättande har SKL publicerat en ny prognos i februari som pekar på ett utfall som avviker mot tidigare prognos med -3,5 mnkr.

Redovisning av lånekostnader

I enlighet med Rådet för kommunal redovisning, rekommendation 15.1, redovisning av lånekostnader, redovisar Nacka kommun enligt huvudregeln, dvs. att i anskaffningsvärdet för investeringar ingår inga lånekostnader.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning som även innefattar den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform mm. De kommunala bolagen använder sig av årsredovisningslagen, samt Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag är kommunens redovisningsprinciper vägledande.

I den kommunala koncernen ingår samtliga företag där kommunen har minst 20 % inflytande. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning. Ägarandel i samtliga företag är 100 procent förutom i aktiebolaget Saltsjö Pir AB som förvärvades 2011 genom tillskjutande av apportegendom. Innehavet redovisas till anskaffningsvärde då kommunen inte äger rätt till någon andel i bolagets värdeutveckling eller resultat. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur på not 31.

Redovisning av bidrag till statlig infrastruktur

Ett nytt tillgångsslag uppkom i 2011 års redovisning. I enlighet med rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 6.2 redovisar kommunen bidrag som lämnats för finansiering av infrastruktur som görs av staten som en tillgång med benämning bidrag till statlig infrastruktur. Detta är fallet med Nacka kommuns bidrag till ny Skurubro som kommer att ägas och förvaltas av Trafikverket. Det första bidraget betalades ut under 2011 och ytterligare kommunalt bidrag till ny Skurubro är utbetalt under 2012. Bidraget kommer att upplösas över resultaträkningen över 25 år.

Under 2013 har bidrag till en ny trafikplats i Hedvigslund utbetalats med 23,5 mnkr till Trafikverket. Detta bidrag kommer att upplösas över resultaträkningen på 25 år.

Redovisning av jämförelsestörande intäkter och kostnader

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mnkr.

Återbetalning av AFA försäkringspremier – jämförelsestörande intäkt

AFA Försäkrings styrelse beslutade under 2013 att återbetala premier för Avtalsgruppsjukförsäkringen (agskl) och Avgiftsbefrielseförsäkringen avseende år 2005 och 2006. För Nackas del innebar detta en engångsintäkt på 44,9 mnkr som redovisas i raden "verksamhetens intäkter" i resultaträkningen. Posten specificeras i not 1. Detta är i enligt med RKR 3.1 jämförelsestörande poster.

Sänkning av diskonteringsränta för beräkning av pensionsskuldsavsättning – jämförelsestörande kostnad

Under våren 2013 beslutade Sveriges kommuner och landsting (SKL) via

sin RIPS kommitté att sänka diskonteringsräntan som pensionsskuldsavsättningen beräknas på. Sänkningen av räntan med 0,75 procentenheter ledde till att avsättningen för pensioner ökade. Detta beror på att pensionsavsättningen nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är. Detta innebar 39 mnkr högre pensionsskuld för Nacka kommun och i enlighet med SKL och rådet för kommunal redovisning skulle ökningen på 39 mnkr belasta 2013 års resultat som en jämförelsestörande kostnad enligt rådets rekommendation 3.1.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens K2.

Förpliktelser för särskild avtals/ålderspensioner som inte regleras enligt RIPS07 är nuvärdesberäknade med en kalkylränta på 2 %. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Redovisning av derivat och säkringsredovisning

Nacka kommun tillämpar från och med räkenskapsåret 2013 rekommendation nr 21 från Rådet för kommunalredovisning avseende redovisning av derivat och säkringsredovisning.

			•		
Not 1 Verksamhetens	Komn		Koncernen		
intäkter	2013	2012	2013	2012	
Va-avgifter	150	113	150	113	
Renhållningsavgifter	42	43	42	43	
Barnomsorgsavgifter	110	108	110	108	
Avgifter för sociala tjänster	24	23	24	23	
Hyror och arrenden	133	128	133	131	
Bidrag	209	182	209	182	
Försåld utbildning till andra					
kommuner m.fl	136	119	136	119	
Återbetalning av sjukförsäkrings- premier	45	46	45	46	
Särskilt boende äldre	13	13	13	13	
Bygglov och miljöskydd	28	26	28	26	
Reavinst exploatering	28	9	28	9	
Övrig försäljning av verksamhet	46	43	46	43	
Övriga intäkter	37	27	189	167	
Summa	1 001	881	1 153	1 024	
Not 2 Verksamhetens	Kommunen		Koncernen		
kostnader	2013	2012	2013	2012	
Löner inkl upplupna semesterlöner	-1 409	-1 355	-1 423	-1 366	
Sociala avg. inkl löneskatt	-465	-445	-470	-450	
Ponsioner	۷0	45	۷0	44	

Not 2 Verksamhetens	Kommunen		Konce	ernen
kostnader	2013	2012	2013	2012
Löner inkl upplupna semesterlöner	-1 409	-1 355	-1 423	-1 366
Sociala avg. inkl löneskatt	-465	-445	-470	-450
Pensioner	-68	-65	-68	-66
Pensioner, avgiftsbestämd ÅP	-65	-64	-68	-66
Bidrag och transfereringar	-172	-168	-172	-168
Material och varor	-215	-218	-216	-220
Lokalhyror, markhyror	-127	-117	-129	-119
Köp av förskoleverksamhet	-409	-406	-409	-406
Köp av grundskoleutbildning	-285	-274	-285	-274
Köp av gymnasieutbildning	-219	-229	-219	-229
Köp av vuxenutbildning	-60	-49	-60	-49
Köp av sociala tjänster	-810	-751	-810	-751
Köp av fritidshemsverksamhet	-47	-49	-47	-49
Köp av förskoleklassverksamhet	-11	-12	-11	-12
Köp av entreprenad, gata, väg, park, vatten & avfall	-163	-155	-163	-155
Köp av kulturverksamhet	-39	-33	-39	-33
Köp av fastighetsservice	-98	-90	-99	-90
Köp av externa administrativa				
tjänster	-30	-38	-32	-38
Köp av fritidsverksamhet	-16	-16	-16	-16
Köp av arbetsmarknadsåtgärder	-8	-4	-8	-4
IT leasing	-35	-32	-35	-32
Jämförelsestörande				
pensionskostnader	-39	0	-39	0
Övr verksamhetskostnader	-253	-166	-333	-246
Summa	-5 043	-4 736	-5 149	-4 839

Not 3 Avskrivningar	Komm	unen	Koncernen		
	2013	2012	2013	2012	
Va-anläggningar	-8	-8	-8	-8	
Gator, vägar och parker	-16	-16	-16	-16	
Skolfastigheter	-67	-61	-67	-61	
Förskolefastigheter	-19	-14	-19	-14	
Övriga byggnader och anläggningar	-72	-62	-85	-75	
Inventarier och maskiner	-31	-29	-37	-35	
lmmateriella anläggningstillgångar	-17	-15	-17	-15	
Finansiell leasing	-6	-6	-6	-6	
Summa	-236	-211	-255	-230	

Not 4 Skatteintäkter	Komn	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012	
Preliminär kommunalskatt	4 348	4 027	4 348	4 027	
Preliminär slutavräkning					
innevarande år	-29	41	-29	41	
Slutavräkningsdifferens					
föregående år	9	1	9	1	
Summa	4 327	4 069	4 3 2 7	4 069	

Not 5 Generella statsbidrag	Kommunen		Koncernen	
och utjämning	2013	2012	2013	2012
Utjämningsavgift LSS	-106	-101	-106	-101
Inkomstutjämningsavgift	-457	-378	-457	-378
Kostnadsutjämningsavgift	367	327	367	327
Regleringsbidrag	42	45	42	45
Kommunal fastighetsavgift	132	129	132	129
Maxtaxa	50	49	50	49
Kvalitetssäkring barnomsorg	8	8	8	8
Summa	36	79	36	79

Not 6 Finansiella intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Ränta på långfristigt lån till Nacka Stadshus AB	4	4	0	0
Ränta på utlämnade lån	0	1	0	1
Dröjsmålsränta	0	0	0	0
Ränteintäkter	0	0	0	0
Utdelning Nacka Stadshus AB	26	11	0	0
Summa	30	15	1	1

Not 7 Finansiella kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2013 2012		2013	2012
Ränta på långfristiga skulder	-44	-50	-44	-50
Ränta på pensionsavsättning	-7	-13	-7	-13
Övriga finansiella kostnader	-2	-1	-2	-1
Summa	-52	-64	-52	-64

Not 8 Jämförelsestörande	Komm	nunen	Koncernen	
poster	2013	2012	2013	2012
Jämförelsestörande intäkter				
Återbetaln sjukförsäkringspremier	45	46	45	46
Jämförelsestörande kostnader				
Pensionskuldsökning pga sänkning av RIPSränta 2013	-31	0	-31	0
Löneskatt på pensionskuldsökning	-31 -8	0	-31 -8	0
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		4.6	-0	0
Summa	6	46	6	46

Not 9 Naturreservat

Enligt avtal rörande naturreservat inom del av Erstavik utdelades 1992 3,0 mkr som en engångsersättning till markägaren (50 %) och dennes arrendator (50 %) för det intrång som inträdandet av naturreservat utgör för all framtid.

Not 10 Förvärvade	Komn	nunen	Konce	rnen
immateriella tillgångar	2013	2012	2013	2012
Vid årets början	84	66	84	66
Omklassificeringar	0	18	0	18
Försäljningar/utrangeringar	-5	0	-5	0
Ackumulerade anskaffningsvärden	79	84	79	84
Vid årets början	-37	-22	-37	-22
Årets avskrivningar	-17	-15	-17	-15
Försäljningar/utrangeringar	5	0	5	0
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-49	-37	-49	-37
Bokfört värde	30	47	30	47
Avskrivningstider	3-5 år	3-5 år	3-5 år	3-5 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtli	ga immate	riella tillgå	angar	

Not 11 Mark, byggnader och	Kommunen		Koncernen	
tekniska anläggningar	2013	2012	2013	2012
Redovisat värde vid årets början	4 262	3 830	4 780	4 327
Försäljningar/utrangeringar	-31	-9	-31	-9
Omklassificeringar	654	431	685	453
Omfördelningar	25	0	25	0
Avgår gatukostnadsersättning, not 23	-10	10	-10	10
Ackumulerade anskaffningsvärden	4 900	4 262	5 450	4 780
Redovisat värde vid årets början	-1 576	-1 418	-1 866	-1 695
Försäljningar	22	5	22	5
Årets avskrivningar	-183	-163	-196	-176
Avgår gatukostnadsersättning, not 23	0	0	0	0
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-1 737	-1 576	-2 041	-1 866
Bokfört värde	3 164	2 686	3 409	2 914
Avskrivningstider	5-52 år	5-52 år	5-52 år	5-52 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtli	ga tillgång	ar.		

Not 12 Maskiner och	Kommunen		Konc	ernen		
inventarier	2013	2012	2013	2012		
Redovisat värde vid årets början	318	252	384	317		
Finansiell leasing	0	32	0	32		
Försäljningar/utrangeringar	-35	-5	-36	-5		
Omklassificeringar	54	39	57	39		
Ackumulerade anskaffningsvärden	337	318	405	384		
Redovisat värde vid årets början	-166	-132	-210	-170		
Finansiell leasing	0	-4	0	-4		
Försäljningar/utrangeringar	25	4	26	4		
Årets avskrivningar	-30	-27	-36	-33		
Avskrivning leasing	-6	-6	-6	-6		
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-177	-166	-226	-210		
Bokfört värde	160	153	179	174		
Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år	3-20 år	3-20 år		
Linjär avskrivning tillämpas för samt	Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.					

Not 13 Pågående	Komn	nunen	Konce	ernen	
investeringar	2013	2012	2013	2012	
Ingående pågående investeringar	1 539	1 441	1 554	1 455	
Årets investeringar					
lmmateriella tillgångar	11	5	11	5	
Mark, byggnader, tekn. anläggn.	347	395	373	419	
Maskiner och inventarier	49	17	49	17	
Exploateringsprojekt	314	427	314	427	
Summa årets investeringar	721	844	747	868	
Årets investeringsinkomster exkl. försäljningsinkomster					
lmmateriella tillgångar	0	0	0	0	
Mark, byggnader, tekn. anl.	-6	-2	-6	-2	
Maskiner och inventarier	-2	0	-2	0	
Exploateringsprojekt	-142	-233	-142	-233	
Summa årets investeringsinkomster	-150	-235	-150	-235	
Omklassificering - aktivering	-770	-511	-802	-534	
Summa	1 340	1 539	1 349	1 554	
Not 14 Långfristig utlåning	Komn	Kommunen		ernen	
	2013	2012	2013	2012	
Nacka Stadshus AB	163	163	0	0	

3

4

170

2

4

2

169

Komm	nunen	Konce	rnen
2013	2012	2013	2012
16	16	0	0
14	14	14	14
9	9	9	9
0	0	0	0
28	28	28	28
67	67	51	51
	2013 16 14 9 0 28	16 16 14 14 9 9 0 0 28 28	2013 2012 2013 16 16 0 14 14 14 9 9 9 0 0 0 28 28 28

Not 16 Bidrag till statlig infra-	Kommunen		Koncernen	
struktur	2013	2012	2013	2012
Ackumulerade investeringar	30	7	30	7
Vid årets början	7	3	7	3
Investeringar under året	24	4	24	4
Ackumulerade upplösningar	-1	0	-1	0
Vid årets början	0	0	0	0
Årets upplösning	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	29	6	29	6

Avser bidrag till Trafikverket för finansiering av ny Skurubro samt trafikplats i Hedvigslund. Bidragen redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år.

Not 17 Förråd m m	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Teknisk produktion	4	4	4	4
Förbrukningsmaterial	0	0	0	0
Installationsmaterial	0	0	0	1
Summa	4	4	4	4

Not 18 Fordringar	Kommunen		Koncernen		
	2013	2012	2013	2012	
Förutbetalda kostnader och					
upplupna intäkter	145	200	168	221	
Utgiftsförskott inkl.					
månadsperiodisering	4	11	4	11	
Förutbetalda kostnader	59	43	82	45	
Försäkringspremier	0	5	0	5	
Slutavräkning skatt 2010	43	107	43	107	
Övriga inkomstrester	3	6	3	25	
Kommunal fastighetsavgift	36	27	36	27	
Statsbidrag	17	15	17	15	
Särskilt bidrag till kommuner	11	9	11	9	
Offentligt skyddat arbete	1	1	1	1	
Statsbidrag från Migrationsverket	0	0	0	0	
Övriga statsbidrag	0	0	0	0	
EU-bidrag	4	4	4	4	
Kundfordringar	118	86	125	97	
Allmän fakturering	53	47	53	46	
VA- och avfallsavgifter	41	13	41	13	
Barnomsorgsavgifter	11	12	11	12	
Övriga kundfordringar	13	15	19	26	
Övriga fordringar	76	90	51	81	
Nacka Stadshus AB	26	11	0	0	
Mervärdesskatt	39	58	39	58	
Tvistiga leverantörsfakturor	5	15	5	15	
Fordran avdrag sjukfrånvaro	3	3	3	3	
Övrigt	3	3	3	5	
Summa	357	390	361	413	

Not 19 Kassa och bank	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Kassa	0	1	0	1
Koncernkonto	83	0	92	9
Summa	84	1	93	10

Kommunen har en chekräkningskredit på 600 miljoner kronor som ej var utnyttjad vid bokslutstillfället.

10-årig avbetalning VA-anläggningsavgifter och gatukostnadsersättning

Lån till Seniorforum Boo Kooperativa hyresrättsförening

Summa

Noter

Not 20 Eget kapital	Komn	Kommunen		Koncernen		
	2013	2012	2013	2012		
Ingående bokfört värde	2 092	1 969	2 140	2 011		
Årets resultat	84	123	80	130		
Utgående bokfört värde	2 176	2 092	2 220	2 140		
varav resultutjämningsreserv	56	0	56	0		

Av kommunens totala egna kapital uppgår fordran på VA-kollektivet till 26,8 mkr och skuld till Avfallsverket till 3,7 mkr.

Fullmäktige har under 2013 beslutat att avsätta 56 mkr av tidigare års resultat till resultatsutjämningsreserven. Förslag till avsättning av årets resultat med 41 mnkr till

 $result at sutj\"{a}mning sreserv$

Not 21 Avsättning pensioner			Koncernen	
och liknande	2013	2012	2013	2012
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	345	312	345	314
Nya förpliktelser under året	78	37	80	38
varav				
Nyintjänad pension	23	23	25	23
Ränte och basbeloppsuppräkning	5	13	5	13
Sänkning av diskonteringsränta	31	0	31	0
Ändring av försäkringstekniska				
grunder	0	0	0	0
Pension till efterlevande	0	1	0	1
Övrig post	19	0	19	0
Årets utbetalningar	-6	-10	-6	-10
Förändring av löneskatt	17	7	17	7
Summa avsatt till pensioner	434	345	437	348
Uppskjuten skatteskuld på obe-				
skattade reserver i Nacka Energi	0	0	34	33
Summa avsättning	434	345	471	381

Specifikation avsättningar	Komm	nunen	Koncernen	
pensioner	2013	2012	2013	2012
Pensionsbehållning	6	6	9	6
Förmånsbestämd ålderspension	292	240	292	240
Särskild avtalspension	15	17	15	17
Pension till efterlevande	4	2	4	2
PA-KL pensioner	32	13	32	15
Summa pensioner	349	278	352	280
Löneskatt	85	67	85	67
Summa avsatt till pensioner	434	345	437	348
Aktualiseringsgrad	96 %	93 %	96 %	93 %
Antal visstidsförordnande (st)				
Politiker	4	2	2	2
Tjänstemän	3	7	7	7
Beräkningsgrund för pensioner framg	år av redo	visningspr	rinciperna	

Not 22 Skulder till kreditin-	Kommunen		Koncernen		
stitut	2013	2012	2013	2012	
Nordea	300	300	302	304	
Handelsbanken	650	450	650	450	
Swedbank	150	150	150	150	
Checkkredit	0	62	0	62	
Summa långfristiga skulder till					
kreditinstitut	1 100	962	1 102	965	
Nordea	0	200	3	213	
Handelsbanken	300	600	300	600	
SE-banken	100	0	100	0	
SEB kommuncertifikat	100	0	100	0	
SHB kommuncertifikat	100	0	100	0	
Danske Bank kommuncertifikat	199	0	199	0	
Summa kortfristiga skulder till					
kreditinstitut	799	800	801	813	
Summa skulder kreditinstitut	1 899	1 762	1 903	1 778	
Checkkrediten redovisas fr o m 2012	som lång	fristig sku	ıld pga att	avtal	

tecknats med bank till 2015.

Uppgifter om lån i banker och	Kommunen		Koncernen		
kreditinstitut	2013	2012	2013	2012	
Genomsnittlig ränta	2,23	2,39	2,23	2,39	
Genomsnittlig räntebindningstid	2,97 år	3,34 år	2,97 år	3,34 år	
Lån som förfaller inom (mnkr)					
1 år	799	800	801	800	
2–3 år	600	812	602	812	
3–5 år	500	150	500	150	
Summa lån som förfaller	1 899	1 762	1 903	1 762	

Marknadsvärden	Kommunen		Koncernen	
ränteswappar	2013	2012	2013	2012
Säkrad låneskuld	700	600	700	600
Nordea 1149017/1489519	4	-2	4	-2
Nordea 1149018/1489520	4	-2	4	-2
Nordea 1149020/1489523	3	-2	3	-2
SEB 4507248/35132685ST	3	-3	3	-3
Nordea 1178814/1547857	4	0	4	0
Swedbank 121218.029.0	3	0	3	0
Handelsbanken 20775338	2	0	2	0
Summa värde ränteswap	21	-8	21	-8

Årets räntekostnader har i jämförelse med att låna mot tremånadersränta gett en räntekostnadsökning med 2,9 mnkr. En mer relevant jämförelse är att när lånet togs upp så hade ett fasträntelån med motsvarande löptid höjt årets räntekostnad väsentligt.

Not 23 Övriga långfristiga	Komm	nunen	Konce	ernen
skulder	2013	2012	2013	2012
Förutbetalda intäkter som periodiseras ö	över många	år		
Anläggningsavgifter	181	121	181	121
Återstående antal år (vägt snitt)	50 år	50 år	50 år	50 år
Långfristig leasingskuld	15	22	15	22
Återstående antal år (vägt snitt)	2,5 år	3,5 år	2,5 år	3,5 år
Gatukostnadsersättning	25	10	25	10
Återstående antal år (vägt snitt)	33 år	33 år	33 år	33 år
Summa långfristiga skulder	221	153	221	153

Not 24 Övriga kortfristiga	Kommunen		Kommunen Koncernen	
skulder	2013	2012	2013	2012
Leverantörsskulder	291	374	303	392
Arbetsgivaravgifter	35	38	35	38
Anställdas skatter	29	32	29	33
Upplupen ränta	3	2	3	2
Periodisering tomträttsavgälder, arrenden och hyror mm	19	4	19	4
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd ÅP	65	63	65	63
Semesterlöneskuld	87	85	90	86
Skuld för okompenserad övertid	5	5	5	5
Avräkning skatter	25	0	25	0
Upplupna kostnader	56	51	56	51
Övrigt	58	55	66	60
Summa	672	709	695	735

Not 25	Komn	nunen	Koncernen		
Ansvarsförbindelse pensions- förpliktelse inkl löneskatt	2013	2012	2013	2012	
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna och avsättningarna					
Ingående ansvarsförbindelse	1 652	1 641	1 652	1 641	
Aktualisering	14	1	14	1	
Ränteuppräkning	0	27	0	27	
Sänkning av diskonteringsränta	108	0	108	0	
Basbeloppsuppräkning	23	55	23	55	
Ändringar av försäkringstekniska grunder, bromsen	0	0	0	0	
Övrig post	-43	-5	-43	-5	
Årets utbetalningar	-55	-67	-55	-67	
Summa pensionsförpliktelser	1 700	1 652	1 700	1 652	
Varav löneskatt	-332	-323	-332	-323	
Utgående ansvarsförbindelse	1 700	1 652	1 700	1 652	
Beräkningsgrund för pensioner frams	går av redo	visningsp	rinciperna		

Not 26 Borgensförbindelser	Kommunen		Koncernen	
	2013	2012	2013	2012
Egnahemslån: förlustansvar	1	2	1	2
Föreningar, fritid	11	12	11	12
Föreningar, förskola, skola	23	24	23	24
Föreningar, övrigt	0	0	0	0
Nacka Energi AB	2	3	0	0
Summa	38	40	36	38

Not 27 Hyres- och	Komn	nunen	Koncernen					
leasingavtal	2013	2012	2013	2012				
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år								
Förfall inom 1 år	0	1	0	1				
Förfall 1–5 år	72	57	72	57				
Förfall senare än 5 år	89	118	89	118				
Finansiell leasing möbler								
Förfall inom 1 år	0	0	0	0				
Förfall 1–5 år	15	22	15	22				
Förfall senare än 5 år	0	0	0	0				

Not 30 Ej likviditetspåver-	Komn	nunen	Koncernen		
kande poster	2013	2012	2013	2012	
Avskrivningar inkl leasing	236	211	255	230	
exkl leasing	-6	-6	-6	-6	
Avsatt till pensioner	89	34	90	34	
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0	0	
Realisationsvinster	-48	-99	- ~~4~~ 8	-99	
Utrangeringar	9	15	9	15	
Kostnadsförda investeringsprojekt	39	-32	40	-32	
Uppskjuten skattefordran	0	0	6	2	
Justering infrastrukturella bidrag	24	0	24	0	
Interna gatukostnadsersättningar ej bokfört pågående investerings- projekt	-1	0	-1	0	
Summa ej likviditets- påverkande poster	341	123	369	144	

Upplysning om betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala;
Återbetalning AFA avgifter 45 mnkr
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur trafikplats Hedvigslund 24 mnkr
Försäljning av anläggningstillgångar 59 mnkr

Not 28 Uppskjuten	Komn	nunen	Koncernen		
skattefordran	2013	2012	2013	2012	
Ingående balans	0	0	8	13	
Justering pga förändrad bolagsskatt	0	0	0	-2	
Skatt, utgörande minskning av uppskjuten skattefordran	0	0	-6	-3	
Summa	0	0	2	8	

Avser uppskjuten skattefordran på underskottsavdraget i Nacka Stadshus AB.

Not 29 Uppskjuten	Komn	nunen	Koncernen		
skatteskuld	2013	2012	2013	2012	
Aktuell skatt	0	0	0	0	
Skatt, utgörande minskning av uppskjuten skattefordran	0	0	-6	-5	
Årets förändring av uppskjuten skatteskuld på överavskrivning i Nacka Energi	0	0	-1	4	
Summa	0	0	-7	-1	

Not 31 Koncerninterna ekonomiska förhållanden	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,		rtillskott	Koncernbidrag		Utdelning	
Enhet	Ägd andel	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mot- tagna
Nacka kommun							26,3
Nacka Stadshus	100 %				29,5	26,3	
Nysätra Fastighets AB	100 %						
Nacka Energi AB	100 %			29,5			
Nacka Energi Försäljnings AB	100 %						
Saltsjö Pir AB	50 %						

Enhet		Försäljning		Lån		Räntor		Borgen	
	Ägd andel	Intäkt	Kostnad	Givare	Motta- gare	Givare	Motta- gare	Givare	Mot- tagare
Nacka kommun		10,0	0,6	163,0		0,1	3,3	2,5	
Nacka Stadshus	100 %				163,0	3,2	0,1		
Nysätra Fastighets AB	100 %								
Nacka Energi AB	100 %	0,6	10,0			0,1			2,5
Nacka Energi Försäljnings AB	100 %								
Saltsjö Pir AB	50 %								

Revisionsberättelse år 2013

Vi, av fullmäktige valda revisorer i Nacka kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder, samt som utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och redovisning samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. EY har biträtt oss vid granskningen.

De senaste åren har vi lyft fram brister i investeringsprocessen. Vår bedömning är att den interna kontrollen har förstärkts men att ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Vi bedömer att förvaltningen avseende kommunens materiella anläggningstillgångar har brister, exempelvis vad gäller simhallar och skolor. Åtgärder behöver vidtas för att stärka styrning, uppföljning och kontroll kopplat till detta område.

Vi bedömer att styrelser och nämnder har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrelsernas och nämndernas interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i styrelser och nämnder ansvarsfrihet. Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2013 fastställs. Som underlag för vår bedömning åberopar vi bifogade redogörelse, rapporter och revisionsskrivelser.

Nacka den 10 april 2014

rger Berggren / Yvonne Wessman

Anders Lundqvist

Birgitta Westman

Kerstin Malmström

Stefan Herczfeld

Henrik Sundström

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas verksamhetsredogörelse och de sakkunnigas rapporter (nr 1–8) samt våra revisionsskrivelser.

Lekmannarevisorernas granskningsrapport respektive den auktoriserade revisorns revisionsberättelse från Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljning AB, Nysätra Fastighets AB och Saltsjö Pir AB.

Fem år i sammandrag	2009	2010	2011	2012	2013
Invånare					
Folkmängd	88 085	90 108	91 616	92 873	94 423
Flyttnetto	1 817	1 387	909	674	949
Födelseöverskott	599	633	599	574	601
Folkökning	2 424	2 023	1 508	1 257	1 550
Skattesats					
Primärkommunal skattesats	18,26	18,26	18,26	18,61	18,61
Total skattesats	30,36	30,36	30,36	30,71	30,71
Ekonomi					
Balanskravsresultat	71	93	-28	33	102
Årets resultat	157	125	-54	123	84
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	3 274	3 515	3 810	3 855	4 042
No.	222	(2)	050	400	F70
Nettoinvesteringar (mnkr)	233	626	859	609	570
Självfinansieringsgrad av investeringar	131	46	15	55	56
Låneskuld (mnkr)	337	804	1 569	1 762	1 900
Soliditet (%)	57	52	42	41	40
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse (%)	11	14	7,0	8,7	8,8

